

A. XII. 1/2

Gabinet NW

rozkazy organizacyjne tajne
1940 - 1942

216 paginowanych stron

dokumenty nr. 1 - 73 (plus 7A i 66A)

uwaga: brak 1 nosi numer 7A

A. XII. 1/2

Nazwa zespołu : ^{zbiór} Naczelne Dowódstwo : [✓] Gabinet Naczelnego Wodza

Nazwa teczki : Gabinet Ministra Spraw Wojskowych, Rozkazy Organizacyjne Tajne 1940 – 1942

⁹ Sygł. Archiw. : A. XII. 1/2

Lp. data-bbox="75 338 115 375">określenie	Data	Treść	No.
1	1.1.41	Zwiększenie Składu Osobowego Wojskowego Instytutu Technicznego UWAGA PATRZ L.P. 7A	1
2	30.8.40	Organizacja Naczelnej Władzy Sił Zbrojonych ^(ch)	25
3	9.9.40	Szef Biura Szyfrów N.W. Rozkaz. Żaden żołnierz nie ma Prawa opuścić obozów w Szwajcarii	1
4	17.9.40	Depesza Szyfrów Berna. Propaganda o wyjeździe do Anglii Rozkaz – Wojsko w Szwajcarii pozostaje na miejscu ^(ch)	1
5	13.11.40	Przeniesienie oraz przemianowanie niektórych organizacyjnych ^{organizacyjnych}	4
6	16.10.40	Zmiana Składu Osobowego 1. Generała do Zlien	3
7	28.12.40	Zwiększenie Składu Osobowego Oddziału VI. Sztabu N.W.	1
8	3.1.40	Kwatera Główna N.W. zwiększenie Składu Osobowego	1
9	13.1.40	Poprawki w Organizacji Naczelnych Władz Sił Zbrojonych	3
10	19.1.40	Rozdawanie darów w obozie inwalidów w Szkocji przez Płk Mitchetta ^{Mitchella}	2
11	31.1.40	Reorganizacja Biura N.W.	2
12	12.2.40	Poprawki w Organizacji Naczelnych Władz Sił Zbrojonych	1
13	4.3.40	Etapy podległych i urzędników w Kwaterze Głównej Sztabu N.W. ^I	1
14	4.3.40	Służba int- zmiany organizacyjne	2
15	7.12.40	Prośba o zwolnienie należących do klubów Rotary. Obawa o ^{Próbno zezwolenie na zwolnienie}	6

Sym. A.XII.1/2

L.p. dotk.	Data	Treść	No.
16	6.4.41	Stan Lotnictwa i Lotników	2
17	10.7.41	Przeorganizowanie w Oddziale I - Szt. I Referatu do Spraw Wojska Polskiego w Ameryce na Referat Jednostek Zamorskich o Oddziale I Szt. I NW	2
18	15.7.41	Służbai inf - wyw. i praca Oświatowa - zarządzenia	2
19	8.7.41	Wielenie ochotników z Ameryki Południowej	5
20	2.8.41	Wybór ochotników do służby zachodniej w Afryce Zachodniej	8
21	27.8.41	Dowództwo W.P. Środkowego Szosdu Wschodzie	1
22	2.9.41	Podporządkowanie IV Dywizjonu Pociągów Pancernych 2 Generałowi do zleceń i utworzenie stanowiska Oficera Technicznego Pociągów Pancernych	2
23	9.9.41	Utworzenie Ośrodka Radiowego Sztabu N.W.	3
24	11.9.41	Reorganizacja Oddziałów I VI Sztabu N.W. NW	5
25	18.9/411	Utworzenie referatu wychowania fizycznego w oddziale I Sztabu N.W. NW	1
26	22.9.41	Ograniczenie wizyt na terenie I Korpusu. Odrywanie Różniarzy od robotach rolnych które byby zasadnicze Rozkazem brytyjskim Wschodzie.	1
27	3.9.41	Zniśnienie Sądu polowego przy Ośrodku Zapasowym W.P. na Środkowego wschodu, utworzenie Sądu Polowego przy z Uprawnień z wierzchnika prawo do darowania i łagodnienie kar W drodze łaski. Etaty Sądów Polowych. z	2
28	30.9.41	Zniesienie Sądów polowych przy 3, 4, 5. i 7. Brygadach Kadrowych Strzelców i utworzenie Sądu Polowego przy Brygadzie Szkolnej i nadanie wyprawnień Zwierzchnika zwierzchnika Sądowo - -karnego. Etaty Sądów polowych.	2
29	9.10.41	Przemianowanie 4 Brygady Kadrowej Strzelna I Brygada Spadochroniową (Strzelców na)	1
29 B	2.11.41	Spis telefonów pocztowych I Korpusu w Anglii	3

u

5790. A.XII.1/2

Lp dn.	Data	Treść	No.
30	11.10.41	Bochaterski udział Polaków w wojnie. Zachowanie Nieodpowiedne niektórych żołnierzy. Listy do N.W. Chwała Polski udział w wojnie.	21
31	20.11.41	Nadanie uprawin zwierzchnika sądowo - karnego	31
32	20.11.41	5.B.K. Strzel – likwidacja oraz podległość Ośrodka wyszkolenia	1
33	11.41	Spis telefonów pocztowych I Korpusu	3
34	2.1.42	Kontrola O.T. w kancelariach przybocznych	6
35	5.1.42	Zmiana mp.4 plutonu żandarmerii z Arbermethy do Gdańska	3
36	9.1.42	Redakcja Dziennika Pers. Mianowanie w korpusie Oficerów Kawalerii i piechoty	2
37	1.1.42	Zestawienie obrotów pieniężnych	3
38	10.2.42	List podziękujący S.W. dla marynarzy polskich	1
39	10.2.42	List S Kot do Prezesa Rady Ministrów. Stan zdrowia Jędrza Marszałka Piłsudskiego. Propozycja organizować podróż z Rosji do Anglii	2
40	17.2.42	Pytanie od McKinlay w Parlamencie – Dlaczego około 200 Polskich Oficerów przebywa w Szkocji bez zajęć	6
41	22.2.42	Wiceminister Spraw Wojskowych upoważnionym udzielać potrzebnych wyjaśnień w sprawach sił zbrojnych	2
42	25.2.42	Zakończenie kursu spadochronowego dla 12 żołnierzy Wolnych Francuzów Leven/Szkocja	2
43	25.2.42	Protokół Zdawczo – Odbiorczy Kancelarii przybocznej N.W.	1
44	26.2.42	N.W. Zarządzenia 1-dywizji pancernej	4
45	26.2.42	Sztab N.W. Sprawdzanie z pracy ewakuacyjnej	4
46	27.2.42	Polmission Teheran – Szczepionki przeciw Tyfusowi	1
47	28.2.42	Zestawienie obrotów pieniężnych	3

A. XII.1/2

Lp dok.	Data	Treść	No.
48	25.2.42	Pismo ppłk Borkowsiego w sprawie Mjr. Ottona Laskowskiego	1
49		Depesza od N.W. do Gen Tsanakakis z okazji Święta Niepodległości	1
50	9.3.42	Rozmowę między Gen Paszkiewicz i Król Piotr II Jugosławi. Popranowano nadanie Króla imię I Brygadzie Strzelców	1
51	2.3.42	N.W. Wyjazd do U.S.A Mianowanie osób zastępczych w jego Nieobecności w Brytanii	2
52	16.3.42	Pptk Borkowski zwraca wyożycione regulaminy (brak samych regulaminów)	1
53	17.3.42	Melduje płk Machalowski do N.W. przegląd wojsk Greckich w Palestynie	2
54	24.3.42	Depesza – szyfr Polmission-Washington Pezydenta nadrosz z N w szczęśliwego przelotu przekazania	1
55	24.3.42	Szef Gabinetu N.W. do Pana Adama Kułakowskiego. Przedstawienie teczkę z papierami N.W.	1
56	26.3.42	Prośba o Szefa Gabinetu N.W. na dostę do dokumentów N.W. z budowanie Archiwum do szefa Oddziału III o zastąpieniu dostępu do akt D. III z 1933	1
57	31.3.42	Sprawdzanie z kontroli stanów w władzach i instytucjach wojskowych w Londynie	1
58	2.4.42	Miesięczny raport stanu - niedokładności w zestawieniu	2
59	10.4.42	L. Rendaga III i IV Dywizjonu Pułkownika Pociągów Kolejowych	2
60	16.4.42	Zgoda N.W. na odejście z posady Wiceministwa spraw wojskowych gen. Nemeid-Neugebauer	2
61	28.4.42	Interwacja Attache Lotniczy w sprawie załatwienia powrotnej podróży do Rosji	2
62	1.4.42	Praca Gen Prugar napisana w Szwajcarii. Studia nad kampanią Wrześniową 1939	1

nie pozwolił

A.XII.1/2

Lp dok.	Data	Treść	No.
63	16.5.42	Pana Majora Bulkowskiego poglądy na aliancką ofensywę wiosną. N.W. niezwoił rozesłania opracowania Ro zesłania opracowania czynnikom alianckim	3
64	31-05-1942	Przestania akcji kontynentalnej na teren obu Ameryk terenie	3
65	5.6.42	Przyjazdy Oficjalne przez wojskowych muszą być Komunikowane zawsze <u>nie Gibraltar</u>	1
66	3.7.42	Cenzury prasowej II Zastępcy Wiceministra Spraw Wojskowych Podprezesa Komisji Wiceministra	1
66a	18.12.42	N.W. Prosi czy lekarze zaprzepowiani wyjechali z Techaranu	4
67	3.8.42	Organizowanie Święta żołnierza a 12 pismem z	3
68	18.8.42	Znikowanie Komisji powołanej do prac pisem M.S. wojsk Zlikwidowane 29.VI.1942	1
69	11.9.42	Nieprawne awanse dokonane przez Kpt. Kowala Kowala w Rumuni	2
70	5.12.42	Nawiązanie kontaktów z Brytyjskimi i Polskimi Oficerów Techników Melchunak ptk. inż. Witkowski z praprotoczości i raportów brytyjskich instytucji technicznych	6
71	13.10.42	Wybory do Sądu Honorowego	5
72	26.10.42	Sprawy organizacji i zaopatrzenie lotniska w 1939. Melchunak gen. Melchunowski	2
73	31.10.48	Wnioski awansowanych dla korpusów osobowych wojsk Lądowych, Od stopnia poręcznika do pułkownika	5

A. XII. 1/2

1

UWAGA: Nie ma dokumenty o numeracji
A. XII. 1/2 (1)

Zasada pomyłka. Dokument ten jest
obecnie włożony chronologicznie
jako dokument (7A)

9.12.03 AD

30/8/1940

A. XII. 1/2

A. XII. 1/2

(2)

TAJNE

2

55/1

NACZELNY WODZ I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

S Z F A B

Oddział I. L.dz.397/Tjn./O.I./Og.Org./40.

Poprawki: L.dz. 670/Tjn.O.I.40. 740/O.I.40. 854/Tjn. O.I. Og.Org.40.

O R G A N I Z A C J A

NACZELNYCH WŁADZ

S I Ł Z B R O J N Y C H

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH AKTA TAJNE	
Dnia 26 mies. X.	Zatwierdza
L. 55/Tjn/rok 40	
Zat 3	

Londyn, dnia .30. sierpnia 1940.

A.XII.1/2

A.XII.1/2

②

3

NACZELNY WÓDZ
i
MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

S z t a b

O d d z i a ł I .

L.dz. 397/Tjn./O.I./Og.Org./40.

Londyn, dnia .30. sierpnia 1940.

ORGANIZACJA NACZELNYCH WŁADZ
SIŁ ZBROJNYCH .

Ustalam organizację Naczelných Władz Sił Zbrojnych jak następuje :

NACZELNY WÓDZ.

Zgodnie z obowiązującymi ustawami Naczelny Wódz:

a/ dowodzi w czasie wojny bezpośrednio i dysponuje wszystkimi wojskami Armii Lądowej, Lotnictwa i Marynarki Wojennej.

Zasady, na jakich Naczelny Wódz sprawuje dowództwo nad polskimi siłami zbrojnymi, na terenie Imperium Brytyjskiego i innych krajów sprzymierzonych, ustalają umowy zawarte z tymi krajami.

b/ W czasie wojny mianuje oficerów służby stałej, stanu spoczynku, rezerwy, pospolitego ruszenia i czasu wojny - na poszczególne stopnie do stopnia generała broni /admirala/.

c/ W czasie wojny mianuje oficerów na stanowiska służbowe i zwalnia z tych stanowisk.

Uprawnienia te może przekazać: co do oficerów starszych i młodszych na podwładnych dowódców.

d/ Nadaje order wojskowy "Virtuti Militari" - na wniosek Kapituły Orderu "Virtuti Militari" I., II. i III. klasy, zaś na wniosek dowódcy oddziału orderu IV. i V. klasy, oraz nadaje "Krzyż Walecznych"

e/ Upoważniony jest na czas obecnych działań wojennych do dawrowywania i łagodzenia w drodze łaski kar wymierzonych w postępowa-

A.XII.1/2.

A. XII.1/2 (2)

4

- 2 -

niu wojennym i doraźnym.

f/ Reprezentuje Polskie Siły Zbrojne na zewnątrz.

MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH.

a/ Przygotowuje do zadań wojennych siły zbrojne,

b/ kieruje ich administracją,

c/ wykonywa wszelkie prawa i obowiązki wynikające z jego roli, jako członka Rządu.

W razie nieobecności Naczelnego Wodza i Ministra Spraw Wojskowych, zastępuje go generał wyznaczony przez Naczelnego Wodza, który w jego imieniu sprawuje dowodzenie siłami zbrojnymi i reprezentuje Ministra Spraw Wojskowych w Rządzie.

Organami pracy Naczelnego Wodza i Ministra Spraw Wojskowych są:

a/ dla Armii Lądowej - 2 Generałowie do zleceń,

- Przewodniczący Komisji Regulaminowej,

- Biuro Naczelnego Wodza,

- Sztab Naczelnego Wodza.

b/ dla Lotnictwa - Inspektor Lotnictwa ze sztabem Lotnictwa

c/ dla Marynarki Woj. - Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej z podległym mu Kierownictwem,

d/ dla całości sił zbrojnych

- w sprawach duszpasterstwa - Biskup Polowy,

- w sprawach sądownictwa wojskowego - Szef Sądownictwa Wojskowego.

1. GENERAL DO ZLECENÍ.

- Reprezentuje Naczelnego Wodza w Radzie Narodowej, na specjalne polecenie N.W. również w Rządzie R.P. w sprawach wojska i wojskowo-politycznych, wiążących się z zagadnieniami innych resortów państwowych.

- Referuje zasadniczo sprawy Polskiego Czerwonego Krzyża.

- Referuje Naczelnemu Wodzowi szczególnie ważne sprawy sądowe, honorowe i dyscyplinarne.

A XII. 1/2A XII. 1/2 (2)

5

- 3 -

- Likwiduje pracę b. Biura Rejestracyjnego, ewidencjonując i segregując jego akta dla przyszłego wykorzystania.

- Załatwia wszelkie sprawy inne poruczone mu przez Naczelnego Wodza.
 - *Kieruje całokształtem prac propagandowych i oświatowych w armii.*
[L. dz. 670. Tj. O. I. Og. Org. 40.]

2. GENERAL DO ZLECENÍ.

Przeprowadza inspekcję wykszolenia w W.J. oraz obozach oficerskich z rozkazu Naczelnego Wodza.

PRZEWODNICZACY KOMISJI REGULAMINOWEJ.

Podlega bezpośrednio Naczelnemu Wodzowi.

Zakres prac Komisji Regulaminowej reguluje rozkaz Naczelnego Wodza i Ministra Spraw Wojskowych L.dz.173/O.I./Og.Org./Tj./ z dnia 30.VII.1940.

INSPEKTOR LOTNICTWA.

- Inspekcjonuje wojska lotnicze w ramach uprawnień wynikających z umów zawartych między Rządem Polskim a Rządem Wielkiej Brytanii.

- Utrzymuje w imieniu Naczelnego Wodza ścisłą łączność między lotnictwem polskim a lotnictwem Wielkiej Brytanii.

- Podlega bezpośrednio Naczelnemu Wodzowi i jest jego doradcą fachowym we wszystkich sprawach dotyczących lotnictwa.

- Ponadto przy pomocy swoich organów fachowych przejmuje cały sprzęt lotniczy od władz angielskich oraz zapewnia opiekę i kontrolę nad nim.

- Prowadzi ścisłą ewidencję całego majątku technicznego oraz intendenckiego przez swój własny organ administracyjny - rozrachunkowy.

Inspektora Lotnictwa obowiązuje ścisła współpraca ze sztabem N.W., a w szczególności:

- z Oddziałem I. sztabu w dziedzinie organizacji obozów lotniczych, komend lokalnych i t.p., oraz ogólnych wytycznych o ewidencji szeregowych lotnictwa, wprowadzeniu O. de B. i stanów lotnictwa, w sprawach uzupełnień, ewakuacji oraz ewentualnych przeniesień do innych rodzajów broni.

A. XII. 1/2

A. XII. 1/2 (2)

- 4 -

6

- z Oddziałem IV. sztabu w dziale uposażenia, wyżywienia, umundurowania i opieki lekarskiej.

- z Oddziałem V. sztabu w zakresie ogólnych spraw personalnych, w szczególności zaś odnośnie awansów, przenoszenia w stan nieczynny, zwolnień oraz odznaczeń, przy czem całkowita ewidencja personalna oficerów lotnictwa oraz obsada stanowisk prowadzona jest w Inspektoracie Lotnictwa.

SZEF KIEROWNICTWA MARYNARKI WOJENNEJ.

Jest

- doradcą fachowym Naczelnego Wodza we wszystkich sprawach dotyczących Marynarki Wojennej,
- łącznikiem między Polską Marynarką Wojenną a Marynarką Wojenną Wielkiej Brytanii,
- Kierownikiem Marynarki Wojennej w ramach uprawnień wynikających z umów zawartych między Rządem Polskim a Rządem Wielkiej Brytanii.

BIURO NACZELNEGO WODZA.

W skład Biura N.W. wchodzi:

- Gabinet Ministra, którego Szef pełni obowiązki sekretarza Kapituły Orderu "Virtuti Militari", i jest szefem Biura N.W.
- Oficer sztabowy do Zleceń.
- Adjutantura.

1. Gabinet Ministra.

Reguluje sprawy związane:

- z reprezentacją,
- z nadawaniem odznaczeń polskich oraz przyjmowaniem odznaczeń obcych przez żołnierzy polskich /Ref. Odznaczeń/,
- z akcją propagandy i zbiórki darów dla Polskich Sił Zbrojnych /Ref. Darów/,
- z ustalaniem i nadawaniem sztandarów,
- z ustalaniem przepisów mundurowych.

A. XII. 1/2

A. XII. 1/2 (2)

- 5 -

7

2. Oficer sztabowy do Zleceń.

Zakładwia sprawy specjalne, poruczone mu przez Naczelnego Wodza i Ministra Spraw Wojskowych.

SZTAB NACZELNEGO WODZA.

Sztab Naczelnego Wodza jest bezimiennym organem pracy Naczelnego Wodza i Ministra Spraw Wojskowych. Działa on wyłącznie na rozkaz i w imieniu Nacz. Wodza i Ministra Spraw Wojskowych.

Sztab N.W. musi być w stanie wydzielenia sztabu polowego N.W. w wypadku objęcia przez niego dowodzenia operacyjnego.

W skład sztabu wchodzi:

- Szef sztabu N.W.
- Zastępca Szefa sztabu.
- Oddziały sztabu: I. - VI.
- Szef Łączności N.W.
- Szef Intendantury N.W.
- ~~Biuro Propagandy i Oświaty.~~
- Kwatera Główna Sztabu.

1. Szef sztabu Naczelnego Wodza.

- Kierują pracę sztabu i podlega bezpośrednio Naczelnemu Wodzowi i Ministrowi Spraw Wojskowych.

- Zestawia i referuje elementy do decyzji Naczelnego Wodza i Ministra Spraw Wojsk., dotyczące organizacji, wyszkolenia, zaopatrzenia, wywiadu i kontr-wywiadu, oraz spraw personalnych wojska.

- Kontroluje wykonania rozkazów wydawanych przez Naczelnego Wodza i Ministra Spraw Wojskowych.

2. Zastępca Szefa sztabu.

W razie nieobecności szefa sztabu Zastępca pełni obowiązki Szefa sztabu oraz zakatwia sprawy poruczone mu przez niego - poza tym kieruje równocześnie pracą Oddziału II.

A. XII. 1/2

A. XII. 1/2 (2)

8

- 6 -

3. Ogólny zakres prac Oddziałów Sztabu oraz ich organizacja

wewnętrzna.

/Szczegółowy zakres prac Oddziałów I. - V. podaje załącznik n.3/.

Oddział I. Sztabu N.W.

a/ Zadania.

- Kieruje sprawami organizacji wojska i opracowuje etaty.
- Zestawia O. de B. wojska i reguluje dyslokację wojsk.
- Prowadzi stany liczebne Sił Zbrojnych i administruje stanami

pers. szeregowych.

- Ustala zasady i kontroluje prowadzenie ewidencji szeregowych.
- Kieruje rekrutacją i uzupełnieniem szeregowych dla całości

Sił Zbrojnych.

- Zapewnia ewakuację żołnierzy polskich z krajów neutralnych oraz reguluje sprawy związane z zaciąganiem ochotniczym na terenie Ameryki.

b/ Skład:

Szef Oddziału

Referat Ogólno - Organizacyjny

Referat Administracji i Ewidencji Stanów

Referat Uzupełnień

Referat Ewakuacyjny

Kancelaria.

Oddział II. Sztabu N.W.

a/ Zadania.

- Zbiera, przepracowuje i wymienia wiadomości z O.II. Armii Brytyjskiej.

- Kieruje i wykorzystuje posiadaną sieć wywiadowczą ze specjalnym uwzględnieniem sieci krajowej.

- Organizuje i prowadzi kontr-wywiad na terenie własnych oddziałów.

- Kieruje pracą podległych mu attaché wojskowych.

A. XII. 1/2

A. XII. 1/2

②

- 7 -

9

- Współpracuje z Oddziałem I. w zakresie zaciągu ochotniczego i ewakuacji z państw obcych.

b/ Skład.

Szef Oddziału.

Referat Ogólny z sekcją szyfrów i radiostacją.

Referat Wywiadowczy

Referat Kontr-wywiadowczy

Referat Ewidencyjny

Referat Finansowy

Kancelaria Oddziału.

Oddział III. Sztabu N.W.

a/ zadania:

- Opracowuje wytyczne wyzkolenia i ustala organizację wyzkolenia.

- Ustala wytyczne dla prac Komisji Regulaminowej i kieruje ogólnie ich przygotowaniem, ustala rozdzielniki regulaminów i instrukcyj wyzkoleniowych.

- Kieruje przygotowaniem sztabów polowych.

- Prowadzi studia nad zagadnieniami operacyjnymi oraz ustala wnioski z doświadczeń ostatnich kampanij.

- Reguluje sprawy związane ze służbą geograficzną.

b/Skład:

Szef Oddziału

Referat Wyzkolenia

Referat Studiów

Referaty Broni: art., sap. i br.panc.

Szef Służby Geograficznej

Kancelaria Oddziału.

A. XII. 1/2

A. XII. 1/2

②

10

- 8 -

Oddział IV, Sztabu N.W.

a/ Zadania:

- Organizacja jednostek służb i organów zaopatrywania oraz ewakuacji w sformowanych jednostkach wojska przy ścisłej współpracy z Oddziałem I. Sztabu.
- Ustalanie wysokości i jakości materiałowego oraz pieniężnego wyposażenia oddziałów w porozumieniu z władzami brytyjskimi przy współpracy O.I. i O.III. Sztabu.
- Zaopatrywanie jednostek i formacji wojska w sprzęt, materiał i pieniądze.
- Ustalanie zasad i systemów gospodarki pieniężnej oraz materiałowej.
- Regulowanie spraw ewakuacji sanitarnej, lecznictwa i higieny.
- Opracowywanie i realizacja planu budżetowego wojska.
- Kontrola rachunkowo-budżetowa przez Biuro Cenzury Rachunkowej zgodnie z rozkazem Szt.N.W.L.dz.202/O.I./Og.Org. z dnia 5.VIII.40.
- Przygotowanie Sztabu, jednostek broni i służb w dziedzinie kwatermistrzowskiej.

b/ Skład.

Szef Oddziału.

Referat Spraw Ogólnych i Zaopatrywania.

Referat Organizacyjno - Materiałowy.

Referat Wyszkożenia i Studiów.

~~Szef Intendentury.~~

Szef Sanitarny.

Szef Służby Uzbrojenia.

Szef Służby Samochodowej.

Kancelaria Oddziału

Szef Int., który podlega bezpośrednio Szefowi Sztabu N.W., referuje sprawy Szefowi Sztabu po uprzednim uzgodnieniu ich z Referat Oddziału IV.

A. XII. 1/2

A. XII. 1/2

②

11

- 9 -

Oddział V. Sztabu.

a/ Zadania:

- Kieruje sprawami personalnymi wojska.
- Prowadzi ewidencję oficerów, podchorążych i podoficerów zawodowych armii lądowej.
- Referuje sprawy mianowań, awansów, przeniesień, zwolnień i odznaczeń.
- Prowadzi sprawy personalne urzędników /czek/ cywilnych.

b/ Skład:

Szef Oddziału.

Referat Ewidencji i Obsad.

Referat Ogólny.

Kancelaria Oddziału.

Oddział VI. Sztabu N.W.

Zadania i skład Oddziału reguluje rozkaz oddzielny.

Szef Łączności N.W.

Podlega bezpośrednio Szefowi Sztabu N.W.

a/ Zadania:

Szef Łączności jest odpowiedzialny za należyte przygotowanie łączności w jednostkach Armii Lądowej, oraz w tych resortach, których zagadnienie łączności zostało mu powierzono. /dotyczy to również innych, nie wojskowych resortów państwowych./

- Przeprowadza kontrolę wykszolenia z ramienia Naczelnego Wodza.

b/ Skład.

Szef

Referent

Centrala Telefoniczna Sztabu.

Biuro Propagandy i Oświaty.

a/ Zadania:

- Prowadzi całokształt prac propagandowych i oświatowych w woj-

A. XII. 1/2

A. XII. 1/2

②

12

- 10 -

sku i nazewnątrz armii.

- Utrzymuje kontakty z prasą polską i angielską.

- Podaje do prasy komunikaty i artykuły dotyczące spraw polskich sił Zbrojnych.

- Wydaje "Polskę Walczącą", jako tygodnik żołnierza polskiego na obczyźnie.

- Przygotowuje wydawnictwa biblioteki żołnierskiej.

b/ skład.

Szef Biura

Referat Propagandy

Referat Wydawniczy.

Kwatera Główna Sztabu N.W.

a/ zadania:

- Prowadzi sprawy związane z administracją i gospodarką pieniężną Sztabu Naczelnego Wodza oraz organów przydzielonych gospodarczo.

- Zapewnia należyte pomieszczenie biur i bezpieczeństwo gmachu oraz kontroluje ścisłe przestrzeganie zasad ochrony wewnętrznej biur.

- Utrzymuje w sprawach gospodarczych łączność z angielską Misją Wojskową.

- Przygotowuje rozkazy wewnętrzne Sztabu N.W. oraz spełnia obowiązki wydawcy Dziennika Rozkazów Wojskowych.

- Organizuje O.P.L. na terenie pomieszczeń Sztabu.

- Ułatwi sprawność funkcjonowania Kancelarii Głównej Sztabu N.W. oraz Archiwum Wojskowego, które segreguje i przechowuje wszystkie ważne akta przywiezione z kraju i Francji.

b/ skład:

Komendant Kwatery Głównej

Zastępca /Komendant O.P.L./

Lekarz

Referat Rachunkowo - Gospodarczy

Oficer Informacyjny

A.XII.1/2

A.XII.1/2

②

13

- 11 -

Kancelaria Główna Sztabu
Archiwum Wojskowe.

Niniejszy rozkaz o organizacji Naczelnych Władz Sił Zbrojnych
wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie unieważniam wszystkie sprzeczne z nim zarządzenia
i rozkazy wydane poprzednio.

NACZELNY WÓDZ
i
MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

Zał.Nr.1. - Schemat org.Nacz.Władz
Sił Zbr.

/-/ SIKORSKI
Generał Dywizji.

Zał.Nr.2. - Skład Osobowy Nacz.
Władz Sił Zbr.

Za zgodność:

Zał.Nr.3. - Szczegółowy zakres
prac Oddziałów I.-V.
Sztabu N.W./Otrzymuje
tylko grupa A./

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA

Rozdzielnik:

- A. Naczelny Wódz i Minister Spraw Wojsk.
Gen. Broni Sosnkowski
Dowódca Obozów i Oddziałów W.P.w Szkocji
1. Generał do Zleceń
2. Generał do Zleceń
Przewodniczący Komisji Regulaminowej
Szef Sądownictwa Wojskowego
Inspektor Lotnictwa
Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej
Szef Sztabu N.W.
Szef Biura N.W.
Szefowie Oddziałów I., II., III., IV., V. i VI. Szt.N.W.
Szef Łączności N.W.
Szef Biura Propagandy i Oświaty
Komendant Kwatery Głównej
- B. Dowódca 1. Brygady Strzelców
Dowódca 2. Brygady Strzelców
Dowódcy 3., 4. i 5. Brygad Kadrowych Strzelców
Dowódca Zgrupowania Wojsk "Crawford"
Komendant Obozu Oficerskiego Peebles
Komendant Obozu Oficerskiego Rothesay.

KELIMECKI
Pułkownik Dypl.

8/9/1940

A XII 1/2

(2)

T A J N E

Załącznik Nr. 2 do Rozkazu

15

L.dz.397/tjn/O.I./Og.Org./40.

SKŁAD OSOBOWY NACZELNYCH WŁADZ SIŁ ZBROJNYCH.

	Gen.	Ofic. sztab.	Ofic. st. i mł.	Podof. Szer.	Urzedn.	Niższ. funk.	U w a g i
N. Wódz i Min. Spr. Wojsk.	1						<i>Przebiegami niemieckimi nie należy być osobom, umiarkowanie może być w tym celu.</i>
Biurowe							
Szef Biura i Gab. Min.		1					
Gab. Min. Ref. Odznaczeń		1	1		1 ^a		a) masz. wspólna dla Ref. Odzn. i Ref. Darów.
Gab. Min. Ref. Darów			1				
Ofic. szt. do Zleceń		1			1 ^b		b) maszynistka
Adiutantura N. W.		1	2	1/1			
Razem :		4	4	1/1	2		
Y							
Generał do Zleceń	1		1				a) maszynista
Biuro Rejestr. (likw.)		1			1 ^a		
Etat czasowy							
Razem :	1	1	1		1		
Z. Generał do Zleceń	1	1			1 ^a		a) maszynistka
Biskup Polowy	1	1	1				
Sąd. Woj.							
Szef Sąd. Woj. Referenci		1			1 ^a		a) maszynistka
Razem :		3			1		
Inspektorat Lotn.							
Insp. Lotnictwa	1	1 ^a	1 ^b				a) Ofic. łączn. do Air Ministry
Z-ca Insp. Lotn.		1					b) Ofic. ordynans.
Szef Sztabu Lotn.		1					c) Ref. Sz. Lotn. 2 of. Ref. Int. 4 of. i 2 urzęd.
Wydz. Org. Wyszcz.		4	1				Ref. Zdrow. 1 of. Ref. Kult. Ośw. 1 of. Ref. Bezp. 1 of.
Wydz. Insp. Techn.		3	2		2		R. Dorad. Prawn. 1 of.
Sam. Ref. Służb		5	5				d) 1 podof. kanc. - 1 podof. szofer
Ref. Pers.		3	1				1 szer. pisarz, 1 gon.
Kancelaria			1	2/2 ^a	3 ^e		e) maszynistki
Razem :	1	18	11	2/2	5		
Kier. Mar. Woj.							
Szef Kier. Mar. Woj.	1		1 ^a				a) Ofic. ordynans.
Z-ca Szefa		1					b) maszynistka
Ref. Org. Wyszcz.		1					c) równocześnie telefoniści
Ref. Techn. Zaop. M. t.		1	1		1 ^b	2 ^c	
Ref. Budż. Mar. Handl.		1					
Ref. Pers.		1					
Kancelaria			1				
Razem :	1	5	3		1	2	

A.XII.1/2

2

16

2.

		Gen.	Ofic. szt.	Ofic. St. i mł.	Podof. szer.	Urz.	Niż. funkc.	U w a g i
	Szef Sztabu N.™. Z-ca Szefa Sztabu Adiutantura		1 1 1 ^e	2 ^b				a) of. sztab do Zleceń b) Adiutant <i>W tym</i> <i>1 adiutant i 1 tłumacz, do</i> <i>obowiązków którego należy Kancelaria</i> <i>Homogren usprzyski, angi. i lit. i in.</i> <i>technicznych i incho dracy z z. sz. 1/2</i> <i>W. H.</i>
	R a z e m :		3	2				
W O D Z A .	Oddział I.		1 3 2 2 1	1 ^a 1				a) tłumacz b) W tym 1 urz. kreśl. kanc. i 2 masz.
	R a z e m :		9	2		3 ^b		
J A C Z E L N E G O	Oddział II.		1 1 1 3 3 5 1	 3 ^b 1 1		1 ^a 1 ^c 3 ^d 2 ^e 1 ^f 4 ^g		a) tłumacz b) W tym 2 of. do układu nowych szyfrów; c) maszynist. d) 1 inż., 2 radiotel. e) W tym 1 tłumacz, 1 masz. f) buchalter g) 2 masz., 1 kanc. 1 tłumacz
	R a z e m :		15	5		12		
S Z T A B	Oddział III.		1 2 2 5 1	 3 ^a 1				a) 1 art. 1 sap. 1 br. panc. b) W tym 2 maszyn.
	R a z e m :		9 14	1		3 ^b		
S Z T A B	Oddział IV.		1 1 1 1 4 1 1 1	1 ^a 2 ^e 1			1	a) Tłumacz b) W tym 2 maszyn. c) 1 szef sanit., 1 kierownik zarp. sanit. P. L. R.
	R a z e m	1	11 12	1		4 ^b	435	

A.XII.1/2

2

17
3.

		Gen.	Ofic. szst.	Ofic. st. mf.	podof szer.	Urz.	Niższ funkc.	U w a g i
Z T A B N A C Z E L N E O W O D Z A	Odział V.		1 6 1	1	1 ^a	1 2 ^b		a) Wachmistrz b) W tym 2 maszyn.
	R a z e m :		8	1	1	3		
	Odział VI		1 5	3		4 ^a		a) 2 radiotel. 1 szyfrant, 1 masz.
	R a z e m :		6	3		4		
	Szef Łączn.		1 1		1 ^a	3 ^b		a) Kier. Centrali - aspirant b) telefonistki
	R a z e m :		2		1	3		
	B. Prop. i Ośw.		1 1	2 2		1 1 ^a		a) maszynistka <i>Personel Biura Prop. i Ośw. nie wlicza do ilości personelu kł. Nr. 15.</i>
	R a z e m :		2	4		2		
Z T A B K w a t e r a G ł o w n a	Kmdt. Kwat. Gł.		1			1 ^b		a) sekr. tłumacz.
	Z-ca i Kmdt. Opl.		1			1 ^c		b) szoferzy
	Lekarz		1					c) maszn.
	Of. Inf. (bezp.)		1	1 ^d				d) 1 płatnik, 1 of. mał.
	Ref. Rach. Gosp.		1	2		3		e) W tym 2 maszyn.
	Kancelaria Sztabu		1		1 ^f	5 ^e	4	f) <i>Może być zastąpiony inżynierem w służbie</i>
	Archiwum Wojsk.		1			1		
	R a z e m :		5	3	4 ³	11	4	

*) Rozkaz o.I. L. 740/o.I. Og. Dz. 40.

30/9/1940 A.XII.1/2

(2)

18

Załącznik Nr.3. do rozkazu L.dz.397/Tjn/O.I.Og.Org.
-----SZCZEGÓŁOWY ZAKRES PRAC ODZIAŁÓW I. - V. SZTABU N-W.

/Otrzymuje tylko grupa "A"./

o d d z i a ł I . s z t a b u .
-----Referat Ogólno - Organizacyjny.

- Opracowywanie rozkazów organizacyjnych i etatów dla jednostek liniowych broni i służb oraz formacji terytorialnych /komend lokalnych, dowództw obozów, ośrodków szkolnych, oddziałów zbornych i t.p./
- Regulowanie ogólnych spraw bieżących.
- Zestawianie O. de B. wojska.
- Opracowywanie zarządzeń odnośnie dyslokacji wojska i wydawanie komunikatów dyslokacyjnych.
- Zestawianie raportów pogotowia jednostek.
- Współpraca z Oddziałem III-IV. i V. Sztabu N-W. w zakresie organizacji wojska .

Referat Administracji i Ewidencji Stanów.

- Zestawianie stanów liczebnych wojska na podstawie okresowych raportów stanu.
- Zestawianie wszelkich wykazów ilościowych posiadanych zasobów pers. z rozbiorem na kategorie i specjalności zależnie od potrzeb.
- Administracja stanami pers. szeregowych /pokrycie zapotrzebowania jednostek pod względem ilościowym i jakościowym./
- Opracowywanie zarządzeń dla K.U. i jednostek wojska odnośnie administrowania zasobami pers.szereg.
- Wydawanie zasadniczych zarządzeń w sprawie ewidencji szeregowych /instrukcja o prowadzeniu ewidencji, ustalenie jednostek ewidencyjnych, specjalności wojskowych i t.p./
- Kontrola prowadzenia ewidencji szeregowych.
- Współpraca z Oddziałem V. Sztabu N-W. w zakresie ewidencji stanów.

A XII.1/2

②

19

- 2 -

Referat Uzupełnień.

- Opracowywanie instrukcji i zarządzeń dotyczących poboru i wcielania szeregowych.
- Opracowywanie rozdzielników dla wcielania powołanych.
- Kontrola pokrycia rozdzielników wcieleniowych.
- Regulowanie wszelkich spraw związanych z ustawą o powszechnym obowiązku wojskowym /odroczenia, zwolnienia, sprawy zasiłków dla rodzin, ewidencja zmarłych i zaginionych i t.d./
- Współpraca z Oddziałem V. Sztabu N.W. w sprawach dotyczących ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym oraz z władzami konsularnymi R.P. na terenie Zjednoczonego Królestwa.

Referat Ewakuacyjny.

- Opracowywanie instrukcji i zarządzeń w sprawie zaciągu ochotniczego na terenie Ameryki.
- Opracowywanie zasadniczych wytycznych w sprawie ewakuacji personalnej z krajów neutralnych i prowadzenie statystyki zasobów rezerw w tych krajach.
- Współpraca z Oddziałem II. Sztabu N.W. w zakresie ewakuacji i zaciągu ochotniczego.

O d d z i a ł I I . S z t a b u .Referat Ogólny.

- Opracowuje wszelkie zgodnienia organizacyjne O-II.
- Prowadzi ewidencję oficerów, szeregowych i pracowników cywilnych O-II.
- Referuje i załatwia wszelkie sprawy personalne i administracyjne O-II.
- Układa nowe szyfry i zaopatruje w nie wszelkie władze i polskie formacje wojskowe.
- Szyfruje i deszyfruje bieżącą korespondencję telegraficzną dla Sztabu N.W.

A. XII. 1/2

②

20

- 3 -

Referat Wywiadowczy.

- Organizuje wywiad ofensywny na Niemcy i Rosję dla potrzeb Naczelnego Wodza i Sztabu Angielskiego.
- Kieruje pracą placówek wywiadowczych zagranicą.
- Współpracuje i utrzymuje kontakt z wywiadem Sztabu Angielskiego.
- Przekazuje zdobyte wiadomości zainteresowanym organom.
- Współpracuje z O.VI. Sztabu N.W. w zagadnieniach kraju.

Referat Kontr - Wywiadowczy.

- Organizuje własną sieć informacyjną na terenie Anglii w środowiskach uchodźstwa polskiego celem zwalczania szpiegostwa, ruchu wyrotowego i dywersji, oraz w celu badania nastrojów.
- Opracowuje instrukcje fachowe i zadania dla oficerów informacyjnych formacji polskich w Anglii.
- Współpracuje z angielskimi władzami bezpieczeństwa w zakresie likwidacji afer i izolowania osób podejrzanych.
- Zbiera i opracowuje materiały K.W. przekazywane z ośrodków polskich poza Anglię /szczególnie z kraju, Rumunii, Węgier, Jugosławii, Szwajcarii i Palestyny/.

- Organizuje cenzurę korespondencji polskiej dla celów informacyjnych.

Referat Ewidencyjny.

- Zestawia wiadomości o położeniu politycznym, społecznym, gospodarczym i wojskowym:
 - o terenie Anglii w środowiskach uchodźstwa polskiego, przy współpracy z Oddziałem VI. w Niemczech, Rosji i innych państwach.
- Wykorzystuje wiadomości zdobyte przez własne oddziały w walkach z wojskiem niemieckim we Francji i Norwegii, jak również wiadomości uzyskane z angielskiego O.II.

A XII 1/2

②

21

- 4 -

- Opracowuje i dostarcza Sztabom W.J. /O.II./ oraz organom informacyjnym potrzebne im dokumenty dotyczące pracy O.II. oraz wojska npla.

- Kontynuuje znajomość położenia wojsk niemieckich i sowieckich pod względem O. de B., organizacji, wyszkolenia i t.p.

- Zbiera i opracowuje relacje dotyczące stosunków wojska polskiego i francuskiego na terenie Francji, w szczególności w ostatnim czynnym okresie wojny.

Referat Finansowy.

- Administruje budżetem Oddziału II. według planu ustalonego przez Szefa O.II.

- Prowadzi kasę i bieżącą księgowość O.II.

- Prowadzi centralną ewidencję materiałową Oddziału II.

O d d z i a ł I I I . S z t a b u .

Referat Wyszkolenia.

- Organizuje wyszkolenie i wydaje ogólne wytyczne wyszkolenia oddziałów.

- Koordynuje prace wyszk. z innymi Oddziałami Sztabu N.W.

- Reguluje sprawy budżetowe i pers. związane z wyszkoleniem /kredyty wyszk. i ich rozdział, obsada szkół i kursów, staże i kursy w armii angielskiej./

- Planuje prace nad regulaminami przy ścisłej współpracy z Komisją Regulaminową.

Referat Studiów.

- Prowadzi studia nad zagadnieniami związanymi z prowadzeniem nowoczesnej wojny pod względem operacyjnym i taktycznym.

- Wykonuje prace specjalne poruczone przez Szefa Oddziału.

Referaty Broni: art., sap., br.panc.

- Organizuje wyszkolenie dla w.w. broni.

A.XII.1/2

2

22

- 5 -

- Współpracuje z Oddziałem I. w opracowywaniu rozkazów organizacyjnych dla tychże broni.

Szef Służby Geograficznej.

- Opracowuje konieczne dla oddziałów wydawnictwa topograficzne.
- Zaopatruje oddziały w mapy.
- Utrzymuje kontakt z angielską służbą geograficzną.
- Reguluje i kontroluje druk map Polski.

Oddział IV. Sztabu N.W.

Referat Spraw Ogólnych i Zaopatrywania.

- Załatwia sprawy ogólne Oddziału.
- Reguluje sprawy związane:
 - z wyposażeniem oddziałów w sprzęt i materiał, wg. ustalonych należności,
 - z bieżącym zaopatrywaniem i ewakuacją,
 - z prowadzeniem ogólnej ewidencji posiadanego sprzętu i materiału.
- Załatwia sprawy związane z obsadą personalną sztabów, szefostw i jednostek służb.
- We wszystkich powyższych wprawach współpracuje z szefami służb.

Handelaria v. z. załatwia sprawy Szef. Int. jak dotychczas.

Referat Organizacyjny.

- Opracowuje projekty organizacji i etatów służb oraz organów kwatermistrzowskich w jednostkach i formacjach wojska.
- Opracowuje należności materiałowe oddziałów broni i służb.
- Współpracuje ściśle w powyższych sprawach z Oddziałem I. Sztabu N.W. i szefami służb.

Referat Wyszkożenia i Studiów.

- Opracowuje zasady zaopatrywania i ewakuacji na terenie Wielkiej Brytanii.
- Opracowuje organizację i wytyczne szkolenia sztabów, jedno-

A.XII.1/2

②

23

- 6 -

stek broni i służb, oraz specjalistów w poszczególnych służbach przy współpracy z szefami służb i Oddziałem III. sztabu N.W.

- Prowadzi studia w dziedzinie kwatermistrzowskiej.

Szef Intendentury.

- Kieruje sprawami zaopatrzenia intendenckiego na terenie Wielkiej Brytanii, tak w wojsku lądowym, jak również w lotnictwie.

- Opracowuje preliminarz budżetowy oraz plan jego wykonania.

- Wydaje dyspozycje odnośnie uruchamiania kredytów.

- Ustala wysokości uposażenia zasadniczego i należności dodatkowych na zasadzie właściwych przepisów, obowiązujących w armii brytyjskiej oraz zgodnie z umową polsko-brytyjską.

- Interpretuje przepisy i instrukcje z zakresu uposażenia i wszelkich należności pieniężnych osobowych.

- Utrzymuje w powyższych sprawach łączność z właściwymi przedstawicielami War Office i Air Ministry za pośrednictwem Misji Brytyjskiej.

- Utrzymuje kontakt z ministrem skarbu R.P. w sprawach:

Wynikających z umowy wojskowej polsko-brytyjskiej, a dotyczących obciążenia Rządu R.P. wydatkami na armię polską,

wydatków na ewakuację żołnierzy W.P. do W. Brytanii i Palestyny.

- Współpracuje z właściwymi referatami Oddziału IV. w zakresie:

organizacji jednostek służby intendentury,

opracowania należności materiałowych,

wyposażenia oddziałów w sprzęt intendencki,

bieżącego zaopatrywania i ewakuacji,

prowadzenia ewidencji posiadanego sprzętu i materiałów,

wyszkolenia sż.int.,

stawiania wniosków w sprawie obsady pers. sż.int.,

opiniowania bezpośrednio mu podległego personelu oraz wydawania

fachowych opinii dla oficerów korpusu int.,

opracowywania fachowych opinii z zakresu zaopatrzenia intendenckiego,

A.XII.1/2

2

24

- 7 -

sprawozdawczości dla N.I.K.,

ekspertyzy w sprawach sądowo-karnych /kradzieże, oszustwa, nadużycia/,

kontroli /cenzury/ wydatków na zasadzie sprawozdań kasowo - rachunkowych.

Szef Sanitarny.

- Sprawuje fachowe kierownictwo nad całokształtem służby zdrowia w wojsku.
- Współpracuje z odpowiednimi Oddziałami Sztabu i referentami Oddziału IV. nad:
 - organizacją służby zdrowia w wojsku i ustaleniem zasad jej funkcjonowania,
 - wyposażeniem służby zdrowia w urządzenia, sprzęt i materiał sanitarny,
 - uzupełnieniem braków w sprzęcie i materiale sanitarnym,
 - zasadami konserwacji sprzętu i materiału sanitarnego,
 - wyszkoleniem wojskowo-fachowym personelu służby zdrowia,
 - obsadą personalną stanowisk oficerskich i podchorążowskich służby zdrowia,
 - ustaleniem i dysponowaniem budżetem z zakresu służby zdrowia.
- Sprawuje nadzór fachowy nad sprawami higieny i lecznictwa w wojsku
- Jest delegatem Ministra Spraw Wojskowych do Polskiego Czerwonego Krzyża.

Szef Służby Uzbrojenia.

- Sprawuje fachowe kierownictwo nad pracami służby uzbrojenia.
- Reguluje sprawy wyposażenia oddziałów w sprzęt i materiał uzbrojenia, /broń, amunicja, sprzęt p.gaz./ i sprawy uzupełniania braków oraz naprawy sprzętu.
- Opracowuje zarządzenia w sprawie konserwacji, przechowywania oraz obchodzenia się z materiałem i sprzętem uzbrojenia.

A. XII. 1/2

②

25

- 8 -

- Zakatwia sprawy dotyczące gospodarki i administrowania materia-
łem oraz sprzętem uzbrojenia.
- Współpracuje przy opracowaniu zarządzeń w sprawach wyszkolenia
i ustalania zasad oraz systemu funkcjonowania służby uzbrojenia.
- Opiniuje opracowania dotyczące wynalazków z dziedziny uzbrojenia.
- Współpracuje w powyższych sprawach z referatami Oddziału IV. i
odpowiednimi Oddziałami Sztabu.

Szef Służby Samochodowej.

- Sprawuje fachowe kierownictwo nad pracami służby samochodowej.
- Współpracuje i stawia wnioski w sprawach dotyczących organizacji
i etatów środków przewozowych motorowych, elementów naprawy i utrzymania
sprzętu motorowego, oraz personelu fachowego w oddziałach.
- Opracowuje wnioski w sprawach organizacji wyszkolenia kierowców
i personelu naprawczego oraz warsztatowego w dziale samochodowym.
- Współpracuje w opracowaniu podziału sprzętu szkolnego i etatowe-
go, oraz środków pomocy szkolnej.
- Opracowuje tabele należności i normy zużycia sprzętu motorowego
oraz materiałów pędnych i smarów.
- Opracowuje wytyczne w sprawach zaopatrzenia oddziałów w sprzęt
motorowy, materiały pędne i smary, oraz przepisy utrzymania i naprawy
sprzętu.
- Prowadzi ogólną ewidencję sprzętu motorowego.
- Współpracuje i stawia wnioski w sprawach obsady pers. oficerów
i specjalistów służby samochodowej.
- Opiniuje zgłoszone projekty i wynalazki z dziedziny samochodowej
- Współpracuje w powyższych sprawach z referatami Oddziału i od-
powiednimi Oddziałami Sztabu.

O d d z i a ł V . S z t a b u N . W .

Referat Ewidencji i Obsad.

- Prowadzi ewidencję imienną oficerów, aspirantów, podchorążych i
podoficerów zawodowych wszystkich korpusów osobowych /rodzajów broni i

A. XII. 1/2

2

26

- 9 -

służb/ za wyjątkiem lotnictwa i Marynarki Wojennej.

- Prowadzi ewidencję imienną urzędników /czek/.

- Prowadzi administrację imienną oficerami wszystkich korpusów osobowych za wyjątkiem lotnictwa i Marynarki Wojennej, oraz urzędnikami /czkami/.

- Prowadzi wykazy imienne obsad oficerskich i urzędniczych.

- Zestawia statystykę oficerów, aspirantów, podchorążych oraz podoficerów zawodowych wszystkich korpusów osobowych /rodzajów broni i służb/ za wyjątkiem lotnictwa i Marynarki Wojennej.

- Załatwia przyjęcia do czynnej służby wojskowej i zwolnienia z tej służby oficerów, aspirantów, podchorążych i podoficerów zaw. wszystkich korpusów osobowych /rodzajów broni i służb/ za wyjątkiem lotnictwa i Marynarki Wojennej.

- Przyjmuje i zwalnia urzędników /czki/.

- Przeprowadza przeniesienia oficerów, aspirantów, podchorążych i podoficerów zawodowych do innych korpusów osobowych /rodzajów broni i służb/

- Przeprowadza awanse oficerów i aspirantów wszystkich korpusów osobowych łącznie z lotnictwem i Marynarką Wojenną.

- Redaguje wewnętrzny "Dziennik Personalny".

- Współpracuje w dziedzinie obsad oficerskich z zainteresowanymi organami broni i służb.

Referat Ogólny.

Załatwia sprawy:

przepisów i zarządzeń personalnych,

dyscyplinarne i honorowe,

zezwoleń na zawarcie związków małżeńskich,

url opów,

odznaczeń.

- Referuje sprawy przesłane do uzgodnienia do Oddziału V. Sztabu

B.W.

9/9/1940

A.XII.1/2

Odpis.

③

SZTAB N.W.

Londyn, dnia 9 września 1940 r.

L. dz. 667/tjn. Sztab. 40.

27

Szef Biura Szyfrów Sztabu N.W.

Z polecenia Szefa Sztabu proszę o nadanie następującej depeszy szyfrowej:

"POLMISSION BERIC"

Potwierdzam rozkaz, że żaden z żołnierzy 2 D.P. nie ma prawa opuścić obozów w Szwajcarii.

Przyjeżdżających do Anglii oddaje pod sąd jako dezertersów. Ogłosić wszystkim żołnierzom 2 D.P. SIKORSKI."

Adiutant Szefa Sztabu

/-/ Podolski
por.

Zaszyfrowano dn. 10. 9. godz. 10.00 Nr 1759.

Za zgodność:

S. Drozdzicki kpt.

17/9/1940 A. XII. 1/2

④

Odpis

28

Nr 2281.

Depesza szyfr z Berna

na dana 17. IX. g. 20.18.
otrzymana 18. IX. g. 17.00.
odszyfrowana 19. IX. g. 11.00.

Szef Sztabu Naczelnego Wodza.

Generał PRUGAR zawiadomił mnie, że propaganda za wyjazdem do Anglii jest nadal prowadzona w obozach głównie z terenu Francji. Onegdaj np. przyjechał podchorąży z polecenia generała DUCHA aby "organizować ucieczkę żołnierzy" 1. dyw. piechoty internowanych w Szwajcarii. Generał PRUGAR wstrzymał jego akcję aż do dalszych rozkazów.

Zawiadomiłem odwrotnie płk. WNUKA /najstarszego oficera 1. dyw. piech. w Szwajcarii/, że odnośny rozkaz Naczelnego Wodza dotyczy również żołnierzy 1. d. p. i że nie należy wobec tego wykonywać instrukcji sprzecznych z tym rozkazem. Równocześnie dla utrzymania dyscypliny wewnętrznej i jednolitości dowodzenia stawiam wniosek, ażeby żołnierzy 1. dyw. p. w Szwajcarii /około 200/ podporządkować generałowi PRUGAROWI włączając ich czasowo do 2. d. p. Proszę o szybką decyzję w tej sprawie.

NOEL Nr 7.

SZTAB NACZELNEGO WODZA
GENERAL STAFF OF POLISH ARMY
No 818 - tj. SzPol. 40.

Szef Biura Szyfrów

Pilne.

1. Płk. Noel

Na depeszę 7. Prugar dca wszystkich sił wojskowych w Szwajcarii. Rozkaz pozostania na miejscu dotyczy wszystkich. Informować, że mogą być potrzebni na miejscu. Sikorski.

2. Polmission Vichy

Kleeberg. Zabraniam wyciągania ludzi z Szwajcarii. Zawiadomić Ducha. Wnuk podlega Prugarowi. Sikorski

Zaszyfrowano dn. 20. IX. godz. 17.00. Nr 1833.

Z r. /-/ Podoski por.

Za zgodność:

/-/ Sik/orski

J. Zdrochowski, kpt.

A.XII.1/2

⑤

29

T A J N E

aa
m

NACZELNY WODZ
i
MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

S z t a b
O d d z i a ł I.

L.dz.798/Pjn./O.I.Og.Orz./40

Londyn, dn. 13 listopada 1940

Przeniesienie oraz przemianowanie
niektórych jednostek organizacyjnych
Wojska.

I. Przeniesienie i przemianowanie.

1. Przenoszę: a/ 1. Batalion strzelców z 1. Brygady strzelców do
2. Brygady strzelców
b/ 6. Batalion strzelców /Podhalańskich/ z 2. Brygady
strzelców do 1. Brygady strzelców.

2. Przemianowuję:

- a/ Dotychczasowy 1. Batalion strzelców na Batalion
imienia 14. Pułku ułanów Jazłowieckich.
b/ Dotychczasowy 6. Batalion strzelców /Podhalańskich/
na 1. Batalion strzelców Podhalańskich.

II. Przemianowanie.

Przemianowuję:

- 1/ Dotychczasową 2. Brygadę strzelców /10. Bryg. Kaw./ na 10. Bry-
gadę Kawalerii Pancernej.
2/ Dotychczasowy 2. Oddział rozpoznawczy na 10. Oddział rozpo-
znawczy.
3/ Dotychczasowy 4. Batalion strzelców /10. p.s.kon./ na 10. Pułk
strzelców konnych.
4/ Dotychczasowy 5. Batalion strzelców /24. p.uł./ na 24. Pułk
ułanów.
5/ Dotychczasowy 2. Dywizjon artylerii lekkiej na 16. Dywizjon
artylerii motorowej.
6/ Dotychczasowy 2. Samodzielny batalion czołgów na 10. Samodziel-
ny batalion czołgów.

A. XII.1/2

5

30

- 2 -

- 7/ Dotychczasową 2.Baterię artylerii przeciwlotniczej na 10.Baterię artylerii przeciwlotniczej.
- 8/ Dotychczasową 2.Kompanię przeciwpancerną na 10.Kompanię przeciwpancerną.
- 9/ Dotychczasową 2.Kompanię łączności na 10.Szwadron łączności.
- 10/ Dotychczasową 2.Samodzielną kompanię saperów na 10.Samodzielną kompanię saperów.
- 11/ Dotychczasowy 2.Park uzbrojenia na 10.Park uzbrojenia.
- 12/ Dotychczasową 2.Kompanię sanitarną na 10.Kompanię sanitarną.
- 13/ Dotychczasowy 2.Park intendenty na 10.Park intendenty.
- 14/ Dotychczasowy 2.Park samochodowy na 10.Park samochodowy.
- 15/ Dotychczasową 2.Kolumnę samochodową na 10.Kolumnę samochodową.
- 16/ Dotychczasowy 2.Sąd polowy na 10.Sąd polowy.
- 17/ Dotychczasowy 2.Pluton żandarmerii na 10.Pluton żandarmerii.

III. W związku z powyższym w zał.Nr.1. do rozkazu N.W.Nr.5/40 z dnia 26 sierpnia 1940 r. polecam uskutecznić następujące poprawki:

- 1/ Na stronie 1-iej w pkt.II skreślić: " 2.Brygada Strzelców /10.Bryg.Kaw./", wpisując na to miejsce:"10.Brygada Kawalerii Pancernej."
- 2/ Na stronie 2-iej skreślić całą kolumnę pionową, zaczynając się od "2.Bryg.Strzel." z numeracją jednostek 2.Bryg.Strzelców i na to miejsce nakleić wypisane nowe nazwy jednostek 10.Brygady Kawalerii Pancernej:
 - " 10.Brygada Kawalerii Pancernej
 - 10.Oddział rozpoznawczy
 - 10.Pułk strzelców konnych

A.XII.1/2 (5)

31

- 3 -

24. Pułk ułanów

- Batalion imienia 14 Pułku ułanów Jazłowieckich

16. Dywizjon artylerii motorowej

10. Samodzielny batalion czołgów

10. Bateria artylerii przeciwlotniczej

10. Kompania przeciwpancerna

10. Szwadron łączności

10. Samodzielna kompania saperów

10. Park uzbrojenia

10. Kompania sanitarna

10. Park intendentury

10. Park samochodowy

10. Kolumna samochodowa

10. Sąd polowy

10. Pluton żandarmerii.

3/ Na str. 2-iej w kolumnie pionowej w l. Bryg. Strzel. na wysokości napisu "Batalion strzelców skredzińskich" wpisując na to miejsce: "Batalion strzelców Podhalańskich".

NACZELNY WODZ

I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

J. Sikorski
 SIKORSKI
 Generał Dywizji.

Otrzymują:

- A. Gen. broni K. Sosnkowski
 1. Generał do Zleceń
 2. Generał do Zleceń
 Inspektor Lotnictwa
 Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej
 Szef Sądownictwa
 Sztab N.W.O.-I-VI.
 Szef Int. N.W.
 Szef Biura N.W.
 Szef Gabinetu Wojskowego Prezydenta Rzeczypospolitej
 Oficer sztabowy do zleceń N.W.
 Oficer sztabowy do zleceń Szefa Sztabu N.W.
 Komendant Kwatery Głównej Sztabu N.W.

A. XII. 1/2

(5)

32

- 4 -

3. Dowódca I. Korpusu

Dowódca 1. Brygady strzelców

" 2. Brygady " /10. Bryg. kaw./

" 3. Brygady kadrowej strzelców

" 4. Brygady kadrowej strzelców

" 5. Brygady kadrowej strzelców

" 6. Brygady strzelców /Karpackiej/

" 7. Brygady kadrowej

Komendant obozu oficerskiego w Rothesay

Komendant Centralnego Obozu Wyszkożenia

Komendant Miasta Londyn

" " Glasgow

" " Edinborough

" " Perth

16/10/1940

A.XII.1/2

⑥

33

NACZELNY WODZ
MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

S z t a b
O d d z i a ł I.

TAJNE

L.1074/Tjn.O.I.Og.Org./40

Londyn, dn. 16 listopada 1940.

Zmiana składu osobowego 1. Generała do Zleceń.

I. Uniemożliwianiem wydany w załączniku Nr.2. do rozkazu L.dz.397/Tjn. O.I.Og.Org.40 składu osobowego 1. Generała do Zleceń i ustaliam nowy skład osobowy, jak niżej:

- 1. Generał do Zleceń	- 1 gen.
- Adiutant	- 1 kpt.
- Kierownik referatu	- 1 ppłk. -mjr.
- Referent	- 1 kpt. -por.
- Urzędnicy	- 2 /w tym 1 maszynista/

Niezależnie od powyższego stałego etatu ustanawiam przy 1. Generale do Zleceń czasowy etat 3 oficerów sztabowych dla zakończenia prac b. Biura Rejestracyjnego. Na stanowiska 2 oficerów sztabowych przy 1. Generale do Zleceń, będą kolejno powoływani oficerowie przez O.V. Sztabu N.W. na imienny wniosek 1. Generała do Zleceń.

II. Zwiększam skład osobowy Oddziału II. Sztabu N.W. w referacie ewidencyjnym o 1 kapitana dyplomowanego.

III. Zwiększam skład osobowy Kwatery Głównej Sztabu N.W. o 2 podoficerów gospodarczych.

IV. W związku z powyższym polecam w załączniku Nr.2. do rozkazu N.W. Sztab. Oddział I. L.397/Tjn.O.I.Og.Org.40. wprowadzić następujące poprawki:

1/ Na str.1. w pozycji "1. Generał do Zleceń" w rubryce pionowej "Ofic. st. i mł." przy "1" dopisać "na", a w ru-

A.XII.1/2

(6)

34

- 2 -

rubryce "Uwagi" wpisać: "a/ adiutant".

skreślić "Biuro Rejestr. /likw./ Etat czasowy" oraz skreślić odpowiednie cyfry i uwagę "a/ maszynista", a pod "1. Generał do Eleceń" wpisać:

"Kierownik referatu" i w rubr. ofic. sztab - wpisać "1"
 "Referent" i w rubr. ofic. st. i mł. - wpisać "1"
 "Urzędnicy" i w rubr. urzęd. wpisać "2^b".

W rubryce uwagi wpisać: "-b/ W tym 1 maszynista" oraz "Ponadto czasowo 2 oficerów sztabowych dla likwidacji prac Biura Rejestracyjnego". Odpowiednio poprawić rubrykę razem.

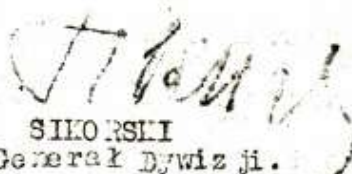
2/ Na str. 2 w pozycji Oddział II. w Ref. Ewid. w rubryce ofic. st. i mł. wpisać "1" poprawiając odpowiednio rubrykę razem.

3/ Na str. 3. w pozycji Kwatera Główna na wysokości napisu 1-ca i Kmdt Opł. w rubryce pod ofic. skreślić "4" i wpisać "5" oraz w rubryce uwagi w pkt. 6 na końcu dopisać "oraz 1 gospodarczy.

Na wysokości Ref. Rach. Gosp. w rubr. podof. wpisać "1" poprawiając odpowiednio rubrykę razem.

Na wys. Ref. Rach. Gosp. w rubr. ofic. szt. przy "1" dopisać "d". W rubryce uwagi w pkt. d. skreślić "1 płatnik i 1 of. mat." wpisując na to miejsce "1 oficer gospodarczy, 1 skarbnik, 1 oficer materiałowy".

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

SIKORSKI
Generał Dywizji.

Otrzymują:

A. ~~Naczelnny Wódz i Minister Spraw Wojsk-~~
 Gen. broni K. Sosnowski
 1. Generał do Eleceń
 2. Generał do Eleceń
 Przewodniczący Komisji Regulaminowej
 Szef Sądownictwa Wojskowego

A.XII.1/2

(6)

35

- 3 -

Inspektor Lotnictwa
 Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej
 Szef Sztabu N.W.
 Szef Biura N.W.
 Szefowie Oddziałów I, II, III, IV, V, VI Sztabu N.W.
 Szef Łączności N.W.
 Szef Intendentury N.W.
 Szef Biura Prop. i Oświaty
 Komendant Kwatery Głównej.

- B. Dowódca 1. Korpusu
 Dowódca 1. Br. strzel.
 " 2. Br. strzel.
 Doy 3, 4, 5 i 7 Br. Kad. strzel.
 Komendant Centralnego Obozu Wyszł.
 Komendant Obozu Ofic. Rothesay.

SZTAB NACZELNEGO WODZA

Oddział I.
L.1506/Tjn./O.I.Og.Org./40.

Londyn, dn. 28 grudnia 1940 r.

Zwiększenie składu osobowego
Oddziału VI.Sztabu N.W.

28/12/1940 A.XII.1/2
7

28/12/40
TAJNE

36

- I. Naczelny Wódz zwiększył skład osobowy Oddziału VI.Sztabu Naczelnego Wodza, ustalony w załączniku Nr.2. do rozkazu L.dz.397/Tjn.O.I.Og.Org./40., o 1 oficera młodszego, szyfranta.
- II. W związku z powyższym należy /proszę/ przeprowadzić w wymienionym powyżej załączniku następującą poprawkę:
- 1/ W pozycji "Referenci" w rubryce "Ofic. starsi i młodsi" skreślić "3", a wpisać "4"^b poprawiając odpowiednio pozycję "Razem".
 - 2/ W rubryce "Uwagi" wpisać: "b/ W tym 1 szyfrant".

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA

w/z.

Mitkiewicz
M I T K I E W I C Z
Płk. dypl.

Otrzymują:

- A. Naczelny Wódz i Minister Spraw Wojsk.
 Generał Broni Sosnkowski
 1. Generał do Zleceń
 2. Generał do Zleceń
 Przewodniczący Komisji Regulaminowej
 Szef Sądownictwa Wojskowego
 Inspektor Lotnictwa
 Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej
 Szef Sztabu N.W.
 Szef Biura N.W.
 Szefowie Oddziałów I, II, III, IV, V. i VI. Szt. N.W.
 Szef Łączności N.W.
 Szef Intendentury Szt. N.W.
 Szef Biura Propagandy i Oświaty
 Komendant Kwatery Głównej
- B. Dowódca I. Korpusu
 Dowódca 1. Brygady Strzelców
 Dowódca 2. Brygady Strzelców
 Dowódcy 3., 4. i 5. Brygad Kadrowych Strzelców
 Komendant Centr. Obozu Wyszkożenia
 " Obozu Oficerskiego Rothesay.

1/1/1941
 A.XII.1/2 A.XII.1/2
 NACZELNY WODZ
 I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

S z t a b
 O d d z i a ł I.
 L.dz. 1/41 /Tjn.O.I.Og.Org./40.
 Londyn, dn. 1 stycznia 1941 r.

(7A)

37

Zwiększenie składu osobowego Wojskowego Instytutu Technicznego.

- I. Zwiększam skład osobowy Wojskowego Instytutu Technicznego:
- 1/ Sekcję techniki lotniczej o 2 ppłk.-mjr. i 2 kpt.
 - 2/ Sekcję broni pancernej i motoryzacji o 1 kpt.
 - 3/ Sekcję uzbrojenia o 1 ppłk.-mjr.
- II. W związku z powyższym w załączniku Nr.1. do rozkazu L.1274/Tjn.O.I.Og.Org./40.polecam wprowadzić następujące poprawki:
- 1/ W pozycji "sekcja techniki lotniczej" w rubryce "ppłk.-mjr." skreślić "2", a wpisać "4"; w rubryce "kpt." skreślić "1", a wpisać "3".
 - 2/ W pozycji "sekcja broni pancernej i motoryzacji" w rubryce "kpt." wpisać "1".
 - 3/ W pozycji "sekcja uzbrojenia" w rubryce "ppłk.-mjr." skreślić "3", a wpisać "4".
 - 4/ Poprawić odpowiednio pozycję "Razem Instytut" i rubrykę "Razem".

NACZELNY WODZ
 I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

Sikorski

S I K O R S K I
 Generał Broni.

Otrzymują:

Naczelnny Wódz i Minister Spraw Wojsk.
 Generał Broni Sosnkowski
 1. Generał do Zleceń
 2. Generał do Zleceń
 Przewodniczący Komisji Regulaminowej
 Szef Sądownictwa Wojskowego
 Inspektor Lotnictwa
 Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej
 Szef Sztabu N.W.
 Szef Biura N.W.
 Szefowie Oddziałów I, II, III, IV, V, VI Szt. N.W.
 Szef Łączności
 Szef Intendentury N.W.
 Szef Biura Propagandy i Oświaty
 Komendant Kwatery Głównej
 Szef Wojskowego Instytutu Technicznego
 Dowódca I. Korpusu.

3/1/1941

A. XII 112

SZTAB NAJEMNEGO WODZA

O d d z i a k I.

L.dz. 5 /Tjn.O.I.Og.Org./41 r.

Londyn, dn. 3 stycznia 1941 r.

Kwatera Główna Sztabu N.W. -
zwiększenie składu osobowego.MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
AKTA TAJNE

Dnia 7 mies 1	Załatwia
L. 4/5u /rek 41	
Zał	

8

38

- I. Naczelny Wódz powiększył skład osobowy Kwatery Głównej Sztabu N.W., ustalony w zał.Nr.2. do rozkazu L.dz.397/Tjn.O.I.Og.Org.40 - o 2-ech podoficerów adm.gosp. /st.sierż.-sierż./ niezdolnych do służby liniowej.
- II. W związku z powyższym należy /proszę/ przeprowadzić w wymienionym wyżej załączniku następujące poprawki:
 - na str.3. w poz."Kwatera Główna - ref.rach.gosp." w rubryce "pofc./szer." skreślić "1" a wpisać "3^f", poprawiając odpowiednio pozycję "Razem".
 - W rubryce "Uwagi" wpisać: "f/ mogą być zastąpieni urzędnikami cywilnymi."

SZEFL SZTABU NAJEMNEGO WODZA

K L I M E C K I
Płk.dypl.
Otrzymują:

- A.
 - Naczelny Wódz i Minister Spraw Wojsk.
 - Gen-Broni Sosnkowski
 - 1. Gen. rał do Zleceń
 - 2. Gen. rał do Zleceń
 - Przewodniczący Komisji Regulaminowej
 - Szef Sądownictwa Wojskowego
 - Inspektor Lotnictwa
 - Szef Kierownictwa Marynarski Wojskowej
 - Szef Sztabu N.W.
 - Szef Biura N.W.
 - Szełowie Oddziałów I, II, III, IV, V. i VI. Szt. N.W.
 - Szef Łączności N.W.
 - Szef Intendencji Szt. N.W.
 - Szef Biura Propagandy i Oświaty
 - Komendant Kwatery Głównej.
- B.
 - Dowódca I. Korpusu
 - Dowódca 1. Brygady Strzelców
 - Dowódca 2. Brygady Strzelców
 - Dowódcy 3., 4. i 5. Brygad Kadrowych Strzelców
 - Komendant Centr. Obozu Wyszkalenia
 - " Obozu Oficerskiego Rothesay.

13/1/1941
 SZTAB NACZELNEGO WODZA

Oddział I.
 L.dz.22/Tjn.O.I.Og.Org.41

Londyn, dn. 13 stycznia 1941 r.

Poprawki w Organizacji Naczelnych
 Władz Sił Zbrojnych.

betn. 14/1/41
 nr. 60/41

A.XII.1/2

13/1

TAK

(9)

39

I. Naczelny Wódz i Minister Spraw Wojskowych zarządził:

- 1/ Wewnętrzną reorganizację Oddziału I.Sztabu N.W. i w związku z tym zwiększenie składu osobowego o 1 oficera w stopniu kapitana i 1.st.podoficera /kreslarza/.
- 2/ Zwiększenie składu osobowego Kwatery Głównej Sztabu N.W. o 1 lekarza w stopniu kapitana, jako lekarza przybocznego N.W. oraz o 1 niższego funkcjonariusza kier.motocyklowego i 1 motocykl z przyczepką do dyspozycji Adiutantury N.W.

II. Struktura wewnętrzna Oddziału I.Sztabu N.W. została ustalona, jak niżej:

- 1/ Szef Oddziału - 1 płk.dypl.
- 2/ Referat Ogólno-Organizacyjny - 3 ofic.sztab.dypl. i 1 ofic.starszy, tłumacz.
- 3/ Referat Administracji Rezerw - 3 ofic.sztabowych.
- 4/ Referat do spraw W.P. w Ameryce - 1 oficer sztab.dypl. i 1 oficer starszy.
- 5/ Referat Ewangeliczny - 1 oficer sztabowy i 1 oficer starszy.
- 6/ Kancelaria - 3 urzędników / 1 kier.kanc. 2 masz./ i 1 st.podoficer, kreslarz.

 Razem: 12 ofic. 1 podofc. 3 urz.

III. Zakres pracy poszczególnych referatów obejmuje:

1. Referatu Og.Org. - prócz zakresu wyszczególnionego w zał. Nr.3 do rozkazu L.dz.397/Tjn.O.I.Og.Org. także studia nad zagadnieniami organizacyjnymi Sił Zbrojnych własnych i obcych.
2. Referatu Administracji Rezerw - cały zakres pracy, wyszczególnionej w zał.Nr.3. do rozkazu L.dz.397/Tjn.O.I.Og.Org. 40. dla 2 referatów:

A. XII. 1/2
- 2 -

9

40

- Administracji i Ewidencji Stanów
- Uzupełnień.

3. Referatu dla Spraw W.P. w Ameryce - przygotowanie zaciągu rekrutacji, organizacji i związanych z tym spraw dotyczących powstania wojska polskiego w Ameryce.
4. Referatu Ewakuacyjnego - jak w zał.Nr.3. do rozkazu L.397/Tjn.O.I.Og.Org.40.

IV. W związku z powyższym w rozkazie N.W.L.397/Tjn.O.I.Og.Org.40 należy /przeszē/ przeprowadzić następujące poprawki:

- 1/ Na str.6. w pozycji "b/Skład" skreślić "Referat Administracji i Ewidencji Stanów", a wpisać "Referat Administracji Rezerw". Skreślić "Referat Uzupełnień", a wpisać "Referat do spraw wojska polskiego w Ameryce."
 - 2/ W zał.Nr.3 do rozkazu L.397/Tjn.O.I.Og.Org.40. na końcu zakresu pracy ref.og.org.wpisać: "- studia nad organizacją Sił Zbrojnych własnych i obcych." Skreślić w nagłówku "i Ewidencji Stanów", a wpisać: "Rezerw". Na str.2 tego zał. skreślić "Referat Uzupełnień".
 - 3/ Powyżej napisu "Oddział II.Sztabu" wpisać: "Referat dla spraw W.P. w Ameryce.- Przygotowanie zaciągu, rekrutacji, organizacji i związanych z tym spraw dotyczących powstania W.P. w Ameryce."
 - 4/ W zał.Nr.2 do rozkazu L.397/Tjn.O.I.Og.Org.40. w pozycji Oddział I. skreślić "i EW.St." a wpisać "Rezerw" i w rubryce "Ofic.szt." skreślić "2" a wpisać "3". Skreślić "Ref.Uzupełnień" a wpisać "Ref.dla spraw W.P. w Ameryce" i w rubryce "Ofic.szt." skreślić "2" a wpisać "1" oraz w rubryce "Ofic.st. i mł." wpisać "1".
W kancelarii w rubryce "Podofic.-szer." wpisać "1".
W rubryce "Uwagi" w pkt.b skreślić słowo "kreśl." a wpisać na to miejsce "kier."
- Odpowiednio poprawić rubrykę "Razem".

A.XII.1/2

(9)

41

5/ W pozycji Kwatera Główna - Lekarz w rubryce "Ofic.st.i mk." wpisać "1 g", a przy Kancelaria Sztabu w rubryce "Niżsi funkjonariusze" skreślić "4" a wpisać "5 h". Poprawić odpowiednio rubrykę "Razen".

W rubryce "Uwagi" wpisać: "g/ lekarz przyboczny N.W." oraz "h/ w tym i motocyklista i motocykl".

SZEFE SZTABU NACZELNEGO WODZA

K L I M E C K I
Płk.dypl.

Otrzymują:

A. Naczelnny Wódz i Min.Spraw Wojskowych - przedstawiam.

Gen.Broni Sosnkowski

1.General do Zleceń

2.General do Zleceń

Przewodniczący Komisji Regulaminowej

Szeft Sądowictwa Wojskowego

Inspektor Lotnictwa

Szeft Kier.Marynarki Wojennej

Szeft Sztabu N.W.

Szeft Biura N.W.

Szeftowie O.I - VI. Szt.N.W.

Szeft Zączności N.W.

Szeft Intendentury N.W.

Szeft Biura Propagandy i Oświaty

Komendant Kwat.Gł.Szt.N.W.

B. Dowódca I.Korpusu.

Incardine on Forth
Tulliallan Castle
Dnia 19.I.1941.

19/1/1941

A.XII.1/2

(10)

42

Dowódca I Korpusu

w M.p.

Z rozkazu szefa sztabu korpusu przedstawiam następujące sprawozdanie z moich czynności jako oficer łącznikowy u plk. Mitchella:

Obejmując pow. funkcje w dniu 7.XI.1940. otrzymałem następujące rozkazy: 1/ Od plk. Liebicha SS Korpusu: zorganizować i usprawnić rozdanie darów przysyłanych za pośrednictwem plk. Mitchella. 2/ Od mjr. Berkowskiego szefa adjutantury N. Wedza: zorganizować w Tulliallan Castle Kw. Polowa N. Wedza. Wykonanie obu tych rozkazów natrafia na nadzwyczajne trudności.

I. Obejmując placówkę zaproponowałem plk. Mitchellowi ze mu ułatwić rozdawnictwo darów przez zbadanie i zestawienie zapotrzebowan oddz polskich, na co się zgodził. W ciągu paru tygodni objechałem wszystkie oddziały (część ich razem z szefem int. korpusu) i wygotowałem odpowiednie sprawozdanie. Przekonałem się jednak wkrótce że był to daremny trud bo plk. Mitchell wogóle rozdawnictwem się nie zajmował; sprawozdania mojego nie czytał i zaledwie parę minut ze mną na ten temat rozmawiał. Natomiast wręcz wrogle stanowisko do mojej pracy zajęli jego współpracownicy, uważając że wtracam się w ich wyłączny zakres działania. Dla uniknięcia tarc wycofałem się po jednorazowym objeździe z rejonu p. Norton (leBKP 5BKS COW Perth i Dundee), zaś co do południowego rejonu (Fifeshire: Brygady 1.3.4.7.8.) doszedłem z czasem do porozumienia z sekretarzem plk. Mitchella p. Aldermanem o tyle że rozdzielnie sprowadzał w porozumieniu ze mną. Dzięki temu porozumieniu udało mi się dostarczyć dary obozowi inwalidów w Block House mimo wyraźnego zakazu plk. Mitchella. Udało mi się również przyspieszyć rozdawnictwo; tak że dziś znajdują się w Tulliallan Castle tylko bieżące nadchodzące przedmioty.

Mimo moich sugestii nie brał mnie plk. Mitchell z sobą na miesięczne konferencje w Scottish Command, tak że nie mogłem wykonywać tej najważniejszej funkcji łącznikowej. Natomiast udało mi się całosc zapotrzebowan W.P. zreferować delegatowi War Office plk. Smith, który raz odwiedził Tulliallan Castle pod nieobecność plk. Mitchella.

Plk. Mitchell przedstawił mi p. Aldermana jako swego zastępcę. Rozumiałem to jako prywatne zastępstwo w roli sekretarza prywatnego plk. Mitchella. Ostatnie dowiedziałem się od wymienionego że War Office go w tym charakterze już zatwierdził i że z tego tytułu ma otrzymać nominację oficerską (jest on wysłużonym sierżantem). Melduje o powyższym w przypuszczeniu że Władzom Wojskowym polskim nie o tem nie wiadomo.

II. Obejmując placówkę zakomunikowałem plk. Mitchellowi że istniejący zamiar zorganizowania w Tulliallan Castle Kw. Polowej N. Wedza. Przy innej sposobności gdy starłem się z Aldermanem o dysponowanie moimi żołnierzami oświadczyłem mu że polscy żołnierze mogą podlegać tylko polskiemu dowódcom. Nic więcej zrobić nie mogłem, bo rozkaz organi zujący Kw. Polowa dotychczas wydany nie został, a pierwotny rozkaz brzmiał że of. łącznikowy i żołnierze są "do dyspozycji plk. Mitchella". W międzyczasie została Kw. Polowa przeniesiona do Gask House. Całkowita likwidacja placówki w Tulliallan Castle będzie możliwa dopiero po oddaniu w depozyt znajdujących się tu sztandarów

nr. 22/41

dat. 6/2/41

A.XII.1/2

10

Plk. Mitchell nie był zadowolony z wspomnianego projektu. W toku jednej z rozmow oswiadczył mi ze nie moglby pelnic funkcji "Welfare Officer" dla W.P. gdyby nie dysponowal polskim szoferem, bo angielskiego cywilnego ani wojskowego obecnie nie dostanie. Jezeli to stanowisko jest sluszne, nie znaczy to aby szofer Polak musial byc żołnierzem. W Elick House znajduje sie wielu dobrych kierowcow zwolnionych z wojska; zakomunikowalem to Aldermanowi niezwlocznie po zapoznaniu sie ze stanem rzeczy w Elick House. W ten sposob moznaby zwolnic W.P. od zbednego serwitutu na rzecz placowki o mgliste okreslonym charakterze.

Reasumujac powyzsze melduje: Plk. Mitchell nie zajmuje sie stale sprawami W.P. lecz tylko dorywczo i chaotycznie w nie interweniuje. Jego wspolpracownicy pracuja ofiarnie i bezinteresownie, lecz bezplanowo. Nawet interwencja Pana Generala (np. w sprawie rozdialu welniakow) jest niedostatecznie respektowana. Sprawa Kw. Polowej Nacz. Wodza w Tulliallan Castle stala sie nieaktualna wobec jej przyznienia.

[Signature]
 Krzczunowicz Major

31/1/1941

A.XII.1/2

①

T A J N E

**NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH**

S z t a b
O d d z i a ł I.
L. dz. 236/Tjn./O.I./Og.Org./41

44

Londyn, dn. 31 stycznia 1941

Reorganizacja Biura Naczelnego Wodza.

I. Zarządzenie:

1/ Z obecnego Biura Naczelnego Wodza powstają dwie odrębne instytucje:

a/ Gabinet Ministra Spraw Wojskowych, podległy bezpośrednio Ministrowi Spraw Wojskowych,

b/ Adiutantura Generalna Naczelnego Wodza, podległa bezpośrednio Naczelnemu Wodzowi.

Skład osobowy Gabinetu Ministra:

Szef Gabinetu - 1 ofic. sztabowy dypl.

Referat ogólny i odnośnie - 1 ofic. sztab., 1 of. starszy, 1 maszynistka.

Skład osobowy Adiutantury Generalnej:

Adiutant Generalny - 1 ofic. sztabowy dypl.

Adiutanci - 6 oficerów starszych w tym jeden oficer lotnictwa i jeden oficer marynarki wojennej, 1 maszynistka.

Zakres pracy Gabinetu Ministra i Adiutantury Generalnej pozostaje dotychczasowy.

Jednocześnie określam stanowisko Oficera sztabowego do Złocza N.W.

2/ Zwiększam skład osobowy Kancelarii Oddziału III Sztabu N.W. o 1 podoficera.

II. W związku z powyższym polecam przeprowadzić odpowiednio poprawki w rozkazie L. dz. 397/Tjn./O.I./Og.Org./40.

Otrzymuje:

A. Naczelnny Wódz i Minister Spr. Wojsk.
Gen. Broni Sosnkowski
1. General do Złocza
2. General do Złocza
Przewodniczący Komisji Regulacyjnej
Szef Sądowictwa Wojskowego
Inspektor Lotnictwa
Szef Kier. Mar. Wojennej
Szef Sztabu N.W.
Szef Biura N.W.
Szefowie Oddz. I, II, III, IV, V i VI Sztabu N.W.

**NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH**

**S I K O R S K I
General Broni.**

A.XII.1/2

11

45

Szef Łączności Sztabu N.W.
Szef Int. Sztabu N.W.
Szef Biura Prop. i Oświaty
Kmdt Kwat. Głównej

C. Dowódca I. Korpusu.

12/2/1941 A.XII.1/2 (12) nr 140/41
 SZTAB NACZELNEGO WODZA

Oddział I.
 L.dz. 341/Tjn.O.I.Og.Org./41.

Londyn, dn. 12 lutego 1941 r.

TAJNE

46

Poprawki w organizacji Naczelnych
 Władz Sił Zbrojnych.

- I. Naczelny Wódz i Minister Spraw Wojskowych zarządził:
- 1/ Zwiększenie składu osobowego Oddziału VI.Sztabu N.W. • etat jednego starszego oficera.
 - 2/ Sprostowanie rozkazu L.22/Tjn.O.I.Og.Org.41. w ten sposób, że ustanowiony tym rozkazem etat lekarza w stopniu kapitana w Kwaterze Głównej Sztabu N.W. jest etatem drugiego lekarza Kwatery Głównej.
- II. W związku z powyższym należy /proszę/:
- 1/ W zał.Nr.2 do rozkazu L.397/Tjn.O.I.Og.Org.40.str.3 w pozycji Oddział VI Referenci w rubryce ofic.starsi i młodszy skreślić "4" a wpisać "5" poprawiając odpowiednio rubrykę "Razem"
 - 2/ W tymże załączniku w pozycji Kwatera Główna w rubryce "Uwagi" w pkt.g. skreślić "lekarz przyboczny N.W." a wpisać "drugi lekarz Kwatery Głównej Sztabu N.W."
 - 3/ W rozkazie L.22/Tjn.O.I.Og.Org.41. w pkt.I.2.skreślić "jako lekarza przybocznego N.W." a wpisać "jako drugiego lekarza Kwatery Głównej." W pkt.IV.5.skreślić "lekarz przyboczny N.W." a wpisać "drugi lekarz Kwatery Głównej Sztabu N.W."

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA

Otrzymują:

- A. Naczelny Wódz i Minister Spr.Wojek.
 Generał bpn Sosenkowski
 Szef Sądowictwa Wojskowego
 Przewodniczący Komisji Regulaminowej
 1. Generał o Zlecen
 2. Generał o Zlecen
 Inspektor Irtnictwa
 Szef Kier.Mr.Woj.
 szef Sztabu N.W.
 Szef Gab.Ministra
 Szefowie Odd.I-VI.Szt.N.W.
 Szef Łączności Sztabu N.W.
 Szef Int.Sztabu N.W.
 Szef Biura Pop.i Ośw.
 Kmdt Kwat.Gł.Szt.N.W.

C. Dowódca I.Komisu.

Klimecki
 KLIMECKI
 Generał Brygady.

Szef Gabinetu

12. II 41

Pruski

SZTAB NACZELNEGO WODZA

4/3/1941

A.XII.1/2

T A J N E

O d d z i a ł I .

L.dz. 643 /Tjn./O.I./Og.Org./41.

Londyn, dnia 4. marca 1941.

13

47

Etaty podoficerów i urzędników w Kwaterze
Głównej Sztabu Naczelnego Wodza

- I. W Kwaterze Głównej Sztabu N.W. dotychczasowe 3 etaty podoficerskie w Referacie Rachunkowo-Gospodarczym i 1 etat podoficerski w Kancelarii Sztabu N.W., które na zasadzie rozkazów L.5/Tjn./O.I./Og.Org./41. i L.740/O.I./Og.Org./40. mogły być zastąpione etatami urzędniczymi, - ustalam jak niżej:
1. W Referacie Rachunkowo-Gospodarczym 3 etaty podoficerskie, z których tylko 1 może być zastąpiony etatem urzędniczym.
 2. W Kancelarii Sztabu Naczelnego Wodza - 1 etat podoficerski bez zmiany na etat urzędniczy.
- II. W związku z powyższym w zał.Nr.2. do rozkazu L.397/Tjn./O.I./Og.Org./40. należy /proszę/ przeprowadzić następujące poprawki:
1. W pozycji - Kwatera Główna - w rubr. "Uwagi" - w pktcie f/ skreślić zdanie: "mogą być zastąpieni urzędnikami cywilnymi", w wpisać: "1 może być zastąpiony urzędnikiem".
 2. W pozycji - Kwatera Główna - Kancelaria Sztabu, w rubryce - Podoficer-szer. - skreślić literę "f".

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA

/-/ K L I M E C K I
Gen.Bryg.

Za zgodność:

SZEF ODDZIAŁU I. SZTABU N.W.

Maćkowski
w/z. M A Ć K O W S K I
Ppłk.dypl.Otrzymują:

- A. Naczelnny Wódz i Minister Spr.Wojsk.
Gén.Broni Seankowski
1.Generał do Zleceń
2.Generał do Zleceń
Przewodniczący Komisji Regulaminowej
Szef Sądownictwa Wojskowego
Inspektor Lotnictwa
Szef Kier.Mar.Wojennej
Szef Sztabu N.W.
Szef Gabinetu Ministra
Szefowie Oddz.I.,II.,III.,IV.,V.i VI.Szt.N.W.
Szef Łączności Sztabu N.W.
Szef Int.Sztabu N.W.
Szef Biura Prop.i Ośw.
Komendant Kwatery Głównej Szt.N.W.
- C. Dowódca I.Korpusu.

4/3/1941 A.XII.1/2
 NACZELNY WODZ
 I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

14
 10.123/41
 4/3/41
 TAJNE

Sztab
 Oddział I.
 L.dz.242/Tjn.O.I.Og.Org./41.

48

Londyn, dn. 4 marca 1941.
 Służba int.- zmiany organizacyjne.

I. Zarządzam:

1. Powiększenie składu osobowego Szefa Int.Sztabu N.W. o 2 oficerów starszych służby int.,
2. Powiększenie składu osobowego Biura Cenzury Rachunkowej o 2 oficerów starszych sk.int., cenzurantów.
3. Utworzenie Ekspozytury Szefa Intendentury Sztabu Naczelnego Wodza na Bliskim Wschodzie.

Skład osobowy Ekspozytury ustali dowódca 6.Brygady Strzelców Karpackich, względnie, Komendant Ośrodka Zapasowego w porozumieniu z Kierownikiem Ekspozytury.

II. W związku z powyższym, należy przeprowadzić następujące poprawki:

- W zał.Nr.2 str.2.rozkazu "Organizacja Naczelných Władz Sił Zbrojnych" O.I.Szt.N.W.L.397/Tjn./O.I. z dnia 30.VIII.1940.
- poz."Szef Int." w rubryce: "Ofic.st. i mł." dopisać "2".
- W rozkazie "Organizacja Biura Cenzury Rachunkowej" O.I.Szt.N.W.L.202/O.I. z 5.VIII.1940. p.I. "Skład osobowy" - poz. "Referat Cenz.Oddz.Gosp." poprawić cyfrę "4 ofic.int."/kpt. - por./ na " 6 ofic.int."

III. Kierownik Ekspozytury Szefa Int.Szt.N.W. na Bliskim Wschodzie podlega:

- pod względem ogólnowojskowym i garnizonowo-lokalnym - dowódcy 6.Brygady Strzelców Karpackich.
- pod względem fachowym - Szefowi Int.Szt.N.W.

Zadaniem Ekspozytury Szefa Int. jest:

- regulowanie zaopatrzenia intend. dla oddziałów W.P., znajdujących się na Bliskim Wschodzie,
- kontrola /cenzura/ wydatków pieniężnych wszystkich oddziałów W.P. stacjonowanych na Bliskim Wschodzie, oraz wojskowych

A.XII.1/2

- 2 -

14

49

placówek dyplomatycznych i ewakuacyjnych na Bliskim Wschodzie i na Bałkanach.

- Ewidencja pod względem administracyjno-budżetowym materiałów i sprzętu, otrzymywanego przez Oddziały W.P. na Bliskim Wschodzie.

Kierownik Ekspozytury Szefa Int.Szt.N.W.:

- podpisuje orzeczenia cenzaralne i przesyła ich odpisy dla celów sprawozdawczych Szefowi Int.Szt.N.W. do użytku Biura Cenzury Rachunkowej,
- przedstawia Szefowi Int.Szt.N.W. sprawozdania miesięczne z rozdziału otrzymanych pieniędzy do użytku Biura Cenzury Rachunkowej.

Instancją odwoławczą od orzeczeń Kierownika Ekspozytury Szefa Int.Szt.N.W. jest Naczelnny Wódz i Minister Spraw Wojskowych.

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

S I K O R S K I
Generał Broni.

Otrzymują:

-
- A. Naczelnny Wódz i Minister Spraw Wojskowych
Szefowie Oddziałów I-V. Sztabu N.W.
Szef Intendentury Szt.N.W.
 - C. Dowódca I.Korpusu
" 6.Bryg.Strz.Karpackich.

Inż. Karol Karol
ppłk.
I Grupa, rejon Victoria

A.XII.1/2
7/12/1941
M.p. 7. VI. 1941.

15

Komendant Stacji Łobowej
wpu

50

Melduję, że w Polsce należałem do stowarzyszenia
„Rotary”. Ponieważ na terenie Anglii stowarzysze-
nie to zostało odtworzone i jestem przekonany o bra-
nie udziału w jego sebraniach, dlatego proszę
o wyjaśnienie czy ewentualnie należenie do tego
klubu nie będzie kolidowało z postanowieniami
nie pelami wojskowymi.

DOWÓDZTWO ZGRUPOWANIA OFICERÓW ROTARY		
Wpłynęło dnia 7 / 05 / 1941		
L.dz. 2870	Zat.	Zgł. 10 pl.

Ref. Karol ppłk.

STACJA ZBORNA OFICEROW

L.dz. 2870.41

M.p. dnia 9.VI.41

51

15

Dowódca I Korpusu.

ROTARY-CLUB'Y-należenie
oficerów.

Handwritten notes:
mjr. ...
206 ...
K...

Przedstawiam drugostronne z prośbą o
zasadnicze wyjaśnienie, czy oficerowie mogą należeć
do "Rotary Club'ów".-

Kmdt Stacja Zbornej Oficerow,
w/z

Handwritten signature

K o c u r płk.dypl.

DOWÓDCA I KORPUSU	
H. P. ...	
VIPL. ...	
Gr. ...	12 h 7
L. dz. ...	13710

Handwritten in red: T + Vers.

Szef Gabinetu Ministra Spraw Wojskowych

L o n d y n

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 353/9. VI/41.

Przesyłam z prośbą o wyjaśnienie.-

Z-ca Szefa Sztabu

Handwritten signature: Rehman
R e h m a n - ppłk.dypl.

S.

23/6/1941

A.XII.1/2

15

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
i MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Londyn, dnia 23.VI.1941 r.

L. 380/ga/ku

52

Szef Oddziału II Sztabu N.W.

Przesyłając podanie ppłk. Kani Karola,
proszę o wydanie opinii, czy oficerowie W.P.
mogą należeć do "Rotary" Club.

1 zał.

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
i MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

w/z

*Oskar Laskowski*LASKOWSKI Otton
Major

ODDZIAŁ II. SZTABU NACZELNEGO WODZA	
Data 23 maja 6 1941 r.	Przydział
Załączników 1	IV
W sprawie 4503	

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA	
25 VI 41	
Załączniki 8868	III
W sprawie	

SZTAB NACZELNEGO WODZA
ODDZIAŁ II

L. 8868 /PW.TJ.41.

LONDYN, DN. 9. VII 1941R

A.XII.1/2 11/2/41

Tajne

Szef Gabinetu Naczelnego Wodza
i Ministra Spraw Wojskowych.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 150/4:9.X/41.

15 53

Dot.: "Rotary" Club.

W odpowiedzi na pismo z dnia 23.VI.br, L.dz.380/Gn/41 - zawiadamiam, że Club "Rotary" istnieje od około 60 lat jako organizacja zrzeszająca w poszczególnych miastach po jednym przedstawicielu wszelkich zawodów, przyczem, o ile wiadomo, dążeniem organizacji jest aby to byli przedstawiciele najwybitniejsi.

Organizacja rozwija się głównie w Ameryce Płn. oraz w W. Brytanii.

W Polsce klubów "Rotary" było stosunkowo mało, nie mniej jeden z "rotaryistów" polskich - adw. Zienkiewicz z Katowic, rozwija obecnie w W. Brytanii działalność organizacyjną.

Na terenie W. Brytanii kluby "Rotary" niejednokrotnie zapraszają prelegentów polskich dla wygłaszania odczytów na tematy polskie. Z tego punktu widzenia działalność klubów "Rotary" w Anglii przyczynia się do prowadzenia naszej propagandy.

Nie widzę w tej chwili przeszkód należenia do klubów "Rotary" oficerów polskich, zwłaszcza gdy należeli oni do tej organizacji już poprzednio.

Niemniej wskazana jest tu pewna ostrożność, albowiem, o ile wiadomo, w klubach "Rotary" istnieją pewne wpływy masonskie. Jakkolwiek kluby te są w znacznym stopniu samodzielne, wydaje się istnieć pewna zależność od centrali w Bostonie /Mas./ USA. Można to stwierdzić niewątpliwie o klubach amerykańskich, a z dużym prawdopodobieństwem o wszystkich klubach w krajach anglo-saskich.

Z uwagi na powyższe, jak również ze względu na to, iż niewątpliwie jednym z celów klubu jest wzajemne popieranie się jego członków, wskazana jest pewna rezerwa oficerów w stosunkach klubowych. Nie powinno to jednak prowadzić do zrażenia klubów "Rotary", które są organizacją wpływową i jak już podkreślono dotychczas ustosunkowują się na tutejszym terenie do spraw polskich

życzliwie.

A.XII.1/2

15

Sup. Zab. N.W.
Burm

Spec. Oddziału II Sztabu N.W.

W/z

W. Tokarz

dr. Tokarz, ppłk. dypl.

54

14/7/1941

A.XII.1/2

15

55

150/4

SZEF GABINETU NACZELNICO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

L. 150/4. 9.12/41.

Londyn, dnia 14 lipca, 1941 r.

DOWODCA I KORPUSU,

W odpowiedzi na pismo L.DZ.13710, z dnia 12.VI. 1941 r. w sprawie należenia oficerów do "Rotary Club"ów zawiadamiam że Club "Rotary" istnieje od około 60 lat jako organizacja zrzeszająca w poszczególnych miastach po jednym przedstawicielu wszystkich zawodów, przyczem, o ile wiadomo, dążeniem organizacji jest aby to byli przedstawiciele najwybitniejsi.

Organizacja rozwija się głównie w Ameryce Płn. oraz w W.Brytanii.

W Polsce klubów "Rotary" było stosunkowo mało, niemniej jeden z rotarystów polskich - adw. Ziembkiewicz z Katowic, rozwija obecnie w W.Brytanii działalność organizacyjną.

Na terenie W.Brytanii kluby "Rotary" niejednokrotnie zapraszają prelegentów polskich dla wygłaszania odczytów na tematy polskie. Z tego punktu widzenia działalność klubów "Rotary" w Anglii przyczynia się do prowadzenia naszej propagandy.

Nie widzę w tej chwili przeszkód należenia do klubów "Rotary" oficerów polskich, zwłaszcza gdy należeli oni do tej organizacji już poprzednio.

Niemniej wskazana jest tu pewna ostrożność, albowiem, o ile wiadomo w klubach "Rotary" istnieją pewne wpływy masonskie. Jakkolwiek kluby te są w znacznym stopniu samodzielne, wydaje się istnieć pewna zależność od centrali w Bostonie /Mas/ USA. Można to stwierdzić niewątpliwie o klubach amerykańskich, a z dużym prawd-

A. XII. 1/2

A. XII. 1/2

15

- 2 -

56

podobieństwem o wszystkich klubach w krajach anglo-saskich.

Z uwagi na powyższe, jak również ze względu na to, iż niewątpliwie jednym z celów klubu jest wzajemne popieranie się jego członków, wskazana jest pewna rezerwa oficerów w stosunkach klubowych. Nie powinno to jednak prowadzić do zrażania klubów "Rotary", które są organizacją wpływową i jak już podkreślono dotychczas ustosunkowują się na tutejszym terenie do spraw polskich łyczliwie.-

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

B.
Borkowski
Mjr. Dypl.,

R. Og.

Ł. Urp. 17/7.41
Pot.

6/1941

A. XII. 1/2

16

47/4
57NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

Londyn, dnia

czerwca 1941 r.

L. 47/G.M.Tj.41.

Pan Generał bryg. Stanisław UJEJSKI
Inspektor Polskich Sił Powietrznych

Londyn

Z meldunku płk. dypl. Liebicha, który w końcu marca przebywał w Takoradi, dowiedziałem się, że łączność między tamt. oddziałem lotniczym a Inspektoratem Lotnictwa de facto nie istnieje, że na szereg pism jego dowódcy, ppłk. Łyckiego, Inspektorat Lotnictwa od miesięcy nie odpowiada, że do Takoradi nie docierają żadne materiały propagandowe czy informacyjne i że w tamtejszym oddziale, obok b. wartościowych pilotów, którym wyraziłem moje uznanie, znajduje się sporo oficerów fizycznie słabych i niewytrenowanych, którzy nie mogą wydołać ciężkim wymaganiom lotów nad Afryką i niszczą drogocenny sprzęt.

Polecam Panu Generałowi usunąć wszystkie te usterki możliwie szybko.

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

SIKORSKI
GENERAL BRONI

*po cztym.
2004. Ref. Oficerów
13/10/41*

A.XII.1/2

(16)

58

ODPIS.

Inspektor Lotnictwa Gen.bryg. Ujejski.

Z meldunku płk. dypl. Liebicha, który w końcu marca przebywał w Takoradi, dowiedziałem się, że łączność między tamt. oddziałem lotniczym a Inspektoratem Lotnictwa de facto nie istnieje, że na szereg pism jego dowódcy, ppłk. Iżyckiego, Inspektorat Lotnictwa od miesięcy nie odpowiadał, że do Takoradi nie docierają żadne materiały propagandowe czy informacyjne i że w tamtejszym oddziale, obok b. wartościowych pilotów, którym wyraziłem moje uznanie, znajduje się sporo oficerów fizycznie słabych i niewytrenowanych, którzy nie mogą wydołać ciężkim wymaganiom lotów nad Afryką i niszczą drogocenny sprzęt.

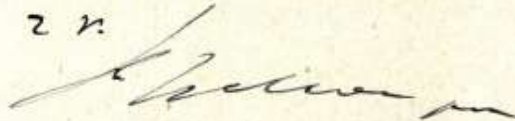
Polecam Panu Generałowi usunąć wszystkie te usterki możliwie szybko.

/-/ SIKORSKI

Adiutantura Naczelnego Wodza.Odstępuję do zakatwienia.

Adiutant Szefa Sztabu

Z r.

REYCHAN por.

10/7/1941

A. XII. 1/2

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCHS Z T A B
O d d z i a ł I.

L.dz. 2106 /Tjn./O.I./Og.Org./41.

Londyn, dnia 10 lipca 1941.

Przeorganizowanie w Oddziale I. Szt. N.W.
Referatu do Spraw Wojska Polskiego w Ameryce na Referat Jednostek Zamorskich.

(17)

59

154/41

10/7/1941

- I. Dla zcentralizowania i ujęcia w ewidencję wszelkich spraw, dotyczących polskich jednostek wojska lądowego i lotnictwa, znajdujących się poza obrębem Zjednoczonego Królestwa, /6. Samodzielna Brygada Strzelców Karpaccich na Środkim Wschodzie; Brygada Zapasowa w Kanadzie oraz wszystkie inne jednostki, które są lub powstaną poza granicami Wielkiej Brytanii/, wyznaczam w Oddziale I. Szt. N.W. "Referat Jednostek Zamorskich".
- II. W tym celu przemianowuję dotychczasowy "Referat do Spraw Wojska Polskiego w Ameryce" w Oddziale I. Szt. N.W. na "Referat Jednostek Zamorskich", nie zmieniając obecnego etatu osobowego tego referatu.
- III. Ustalam następujący sposób załatwiania wszystkich spraw dotyczących jednostek zamorskich:
 1. Organa przyjmujące pocztę /depesze, szyfrogramy/, wpływającą do Władz Naczelnych, skierowują całą korespondencję i wszystkie depesze, dotyczące jednostek zamorskich - do Oddziału I. Szt. N.W.
 2. Referat Jednostek Zamorskich w Oddziale I. Szt. N.W. po otrzymaniu korespondencji lub depesz, ewidencjonuje je i doręcza w oryginale /odpisie/ lub w wyciągach tym komórkom organizacyjnym Naczelnych Władz Sił Zbrojnych, do których należy kompetencyjne załatwienie.
 3. Zainteresowane komórki Naczelnych Władz Sił Zbrojnych, po uzyskaniu podpisu, przesyłają czystopisy wraz z konceptem do Referatu Jednostek Zamorskich Oddziału I. Szt. N.W. celem ekspedycji.

Tok postępowania, ustalony w pkt. III.3. niniejszego rozkazu, obowiązuje również przy załatwianiu każdej sprawy, dotyczącej jednostek zamorskich, jeżeli sprawa zainicjowana zostanie przez którąś z komórek Władz Naczelnych.
- IV. W związku z powyższym polecam w rozkazie L.397/Tjn./O.I./Og.Org./40 - Organizacja Naczelnych Władz Sił Zbrojnych - wprowadzić następujące poprawki:
 1. Na str.6-ej skreślić "Referat do Spraw Wojska Polskiego w Ameryce", a wpisać: "Referat Jednostek Zamorskich".
 2. W załączniku Nr.2. do rozkazu L.397/Tjn./O.I./Og.Org.40 - Skład osobowy Naczelnych Władz Sił Zbrojnych - na str. 2. w składzie Oddziału I. skreślić: "Referat do Spraw Wojska Polskiego w Ameryce", a wpisać: "Referat Jednostek Zamorskich".

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

L. 12

L. 12 *154/41: 9M/41*
12/7.41.

A.XII.1/2

- 2 -

17

60

3. W załączniku Nr.3. do rozkazu L.397/Tjn./O.I./Og.Órg./40
- Szczegółowy zakres pracy Oddziałów I-V. Sztabu N.W., -
na str. 2-iej skreślić całkowicie "Referat do Spraw Wojska
Polskiego w Ameryce" i jego zakres pracy, wpisując na to
miejsce:

"Referat Jednostek Zamorskich:

- Centralizuje i prowadzi ewidencję całości aktów, korespondencji i depeasz, dotyczących wszelkich spraw jednostek wojska lądowego i lotnictwa, znajdujących się poza obrębem Zjednoczonego Królestwa.
- Przyjmuje i rozdziela między zainteresowane komórki Naczelnych Władz Sił Zbrojnych korespondencję dotyczącą jednostek zamorskich.
- Przyjmuje do ekspedycji czystopisy załatwionych spraw dotyczących jednostek zamorskich.
- Jest referentem całości spraw dotyczących jednostek zamorskich, współpracując ściśle ze wszystkimi zainteresowanymi organami pracy Naczelnych Władz Sił Zbrojnych".

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

Otrzymują:

- A. Generał Broni Sosnkowski.
Szef Kierownictwa Marynarki Wo-
jennej - do wiadomości.
Inspektor Lotnictwa.
Biskup Polowy
Szef Sądownictwa Wojskowego
1. Generał do Zleceń
2. Generał do Zleceń
Szef Sztabu Naczelnego Wodza
Przewodniczący Komisji Regulaminowej
Szef Biura F.O.N. i Darów
Szef Gabinetu N.W. i Min. Spraw Wojsk.
Szefowie Oddz. I., II., III., IV., V. i VI.
Sztabu N.W.
Szef Łączności Sztabu N.W.
Szef Intendentury Sztabu N.W.
Szef Biura Propagandy i Oświaty
Komendant Kwatery Głównej Sztabu N.W.
- B. Szef Wojskowego Instytutu Technicznego
Szef Biura dla Spraw Rodzin Wojskowych
- C. Dowódca I. Korpusu
- T. Attaché Wojskowy przy Ambasadzie R.P.
w Londynie.

SIKORSKI
Generał Broni

Plm. Gamański
mgr. Szafran

Polen
aa
14.7
Pak

15/7/1941 A.XII.1/2

S. Gohinatu N.W.
(18) 61 166/4
TAJNE
177 [signature]

NACZELNY WODZ

1

MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

L.dz. 9136-Ochr.Tjn.41
Londyn, dn: 15 lipca 1941.r.
Służba inf.-wyw. i praca oświatowa
-zarządzenia.

[signature]

I. SŁUŻBA INFORMACYJNO-WYWIADOWCZA.

Doszło do mojej wiadomości, że praca organów terenowych służby informacyjno-wywiadowczej nie układa się zgodnie z obowiązującymi instrukcjami i wytycznymi. Prowadzi to w konsekwencji do zadrażnień stosunków w oddziałach, wprowadza niezdrową atmosferę i zaciera w oczach ogółu właściwy charakter tej służby.

Wynika to z jednej strony z niewłaściwego nastawienia dowódców, z drugiej zaś z wadliwego i często nietaktownego postępowania organów informacyjno-wywiadowczych w stosunku do dowódców.

Stanowisko swoje w sprawie służby informacyjno-wywiadowczej określam następująco:

1. Zadaniem służby informacyjno-wywiadowczej jest:

- a) praca wywiadowcza, obejmująca poszukiwanie i wykorzystywanie wiadomości o nieprzyjacielu,
- b) praca kontrwywiadowcza, polegająca na zapobieganiu i zwalczaniu przestępstw zagrażających bezpieczeństwu Sił Zbrojnych, a w szczególności działalności obcego wywiadu, sabotażu i ruchów wywrotowych, zmierzających do obniżenia morale żołnierza.

Podstawowym elementem decyzji każdego dowódcy we wszystkich działaniach wojennych są wiadomości o nieprzyjacielu. Jest to jedna z kardynalnych i niezmiennych zasad sztuki wojennej, usankcjonowana we wszystkich regulaminach wojskowych. Stąd też wypływa konieczność posiadania specjalnego organu wywiadowczego na każdym szczeblu dowodzenia do batalionu włącznie.

Bezpieczeństwo Sił Zbrojnych zarówno w polu, jak i w życiu garnizonowym nabrało w obecnej wojnie szczególnego znaczenia wobec wyrafinowanych metod wywiadowczych, dywersyjnych i propagandowych stosowanych przez wroga.

Oba te działania, tj. wywiadowcze i kontrwywiadowcze łączą się ze sobą ściśle. Uszeregowanie ich ważności zależy jedynie od warunków i rodzaju życia i pracy.

W działaniach wojennych dominuje wywiad, polegający na bezustannym rozpoznawaniu nieprzyjaciela celem zdobycia o nim jaknajwięcej elementów.

W życiu garnizonowym, odwrotnie - na pierwszy plan wysuwa się zagadnienie kontrwywiadu, jako profilaktyka zapobiegająca wszelkiej wrogiej penetracji z zewnątrz i ruchom rozkładowym wewnątrz.

Tak więc zarówno ze względów taktycznych, jak i bezpieczeństwa, komórki informacyjno-wywiadowcze są niezbędnym organem pracy dowódcy na wszystkich szczeblach nowoczesnej struktury wojennej.

Organa informacyjno-wywiadowcze podlegają całkowicie swoim dowódcom. W razie potrzeby fachowe wskazówki dotyczące techniki pracy otrzymują od szefów tej służby jednostek organizacyjnie wyższych odnośni dowódcy na rozkaz wspólnych dowódców przełożonych.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
KABINET MINISTERA
L. 166/4. 9.11/41.
18/2-41.

A.XII.1/2

18

-2-

62

2. Służba informacyjno-wywiadowcza może należycie wypełniać swoje ciężkie i odpowiedzialne zadania tylko wówczas, jeżeli znajdzie u wszystkich dowódców całkowite zrozumienie i poparcie.

Niedocenywanie ważności tej służby i hamowanie jej sprawnego funkcjonowania -wypływające głównie z nieuzasadnionej podejrzliwości- równają się utrudnianiu żołnierzowi życia i walki.

Trudności, na jakie napotyka służba informacyjno-wywiadowcza w obecnych warunkach, powiększa niejednokrotnie niewłaściwe zachowanie się żołnierzy.

Karygodne gadulstwo i plotkarstwo, brak obiektywizmu w ocenie ustawnie zmiennych zdarzeń życia codziennego i historyczne krytyki, rozgrywki i intrygi personalne oraz politykomania, w pierwszym rzędzie dostarczają wrogowi wiele cennych elementów do naświetlania naszej wartości moralnej i wewnętrznej dyscypliny oraz ujawniają wiadomości wojskowe, skrzętnie poszukiwane i zbierane przez obcy wywiad.

Żołnierz, a zwłaszcza oficer, który nie rozumie, że praca kontrwywiadowcza jest ochroną jego honoru oraz życia i z nią nie współdziała, nie wypełnia jednego z podstawowych obowiązków obywatelskich i żołnierskich.

Dowódca, który ze względów oportunistycznych lub w mylnym zrozumieniu patriotyzmu oddziałowego waha się przed ujawnieniem wobec przełożonych faktycznego stanu lub też przedstawia go niezgodnie z rzeczywistością, przestaje automatycznie być dowódcą.

3. Z tych względów żądam:

- a) od wszystkich żołnierzy, a w szczególności dowódców należytego zrozumienia ważności służby informacyjno-wywiadowczej, właściwego odnoszenia się do niej oraz pełnego z nią współdziałania;
- b) od organów służby informacyjno-wywiadowczej całkowitej lojalności względem swych dowódców, bezwzględnego obiektywizmu w pracy, wysokiego krytycyzmu w ocenie faktów, przejawów życia kulturalnego i zespołowego, wykluczenia wszelkich błyskotliwych efektów, tępienia oszczerczych doniesień, działania dyskretne i subtelne z wykluczeniem wglądu w szczegóły życia prywatnego.

II. PRACA OŚWIATOWA.

Komórki oświatowe na wszystkich szczeblach organizacyjnych są również organami pracy dowódców i całkowicie im podlegają.

Wszelkie sprawozdania i meldunki dot. służby informacyjno-wywiadowczej i pracy oświatowej przedstawia dowódca i ponosi za nie odpowiedzialność.

Wydanie szczegółowych zarządzeń wynikających z powyższych zasad powierzam Szefowi Sztabu N.W. i I. Generałowi do Zleceń N.W.-

Otrzymują:
Wg rozdz.rozk.ofic.-

NACZELNY WODZ I
MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH
(-) S i k o r s k i,
Gen.Broni

/Za zgodność:
S Z T A B U N . W .
i m e c k i
Gen.Bryg.

31/7/1941

A.XII.1/2

19

NACZELNY WÓDZ

MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

S Z T A B

O d d z i a ł I.

L.dz. 2104 /Tjn.O.I.Og.Org./41.

Londyn, dn. 31 lipca 1941 r.

63

*Wm. Tomoyuki
Kpt. K. K. K.
4.VII.41.*

1941/19

Wcielenie ochotników z Ameryki Południowej
do Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii.

I. Przeznaczenie uzupełnień z Ameryki Południowej.

W Ameryce Południowej zgłosiło się około 400 ochotników do Polskich Sił Zbrojnych. Ochotnicy ci zostaną przewiezieni do Wielkiej Brytanii. Pierwszy transport w ilości 150 ochotników znajduje się już w drodze. Wszystkich ochotników z Ameryki Południowej, przybywających do Wielkiej Brytanii, przeznaczam na uzupełnienie Wojska Lądowego, Lotnictwa i Marynarki Wojennej. Ilość ochotników przeznaczonych dla każdego rodzaju Sił Zbrojnych uzależniam od zgłoszeń ochotniczych, /ochotnikom przysługuje prawo wyboru broni/ oraz przydatności. Pożądane jest zachowanie stosunku 4:3:1 dla wojska lądowego, lotnictwa i marynarki wojennej.

II. Wcielenie ochotników.

Wszyscy ochotnicy zostaną przewiezieni do pewnego m.p. gdzie staną przed Konsularną Komisją Poborową. Tamże nastąpi dodatkowe zbadanie stanu zdrowia tych ochotników, którzy zgłoszą się do lotnictwa i marynarki wojennej. M.p. ustali Dowódca I. Korpusu w porozumieniu z Dowództwem Szkockim.

Po zbadaniu zdrowia i przydatności, należy ochotników w ich m.p. podzielić na trzy grupy: grupę wojska lądowego, grupę lotnictwa i grupę marynarki wojennej.

Niezależnie od dokonanego podziału na trzy grupy, wszystkich ochotników należy przejściowo wcielić do wojska lądowego, gdzie przejdą wspólne rekruckie wyszkolenie w okresie 2 miesięcy, poczym dopiero grupy lotnicza i marynarki wojennej zostaną zabrane przez Inspektora Lotnictwa i Szefa Kier. Mar. Woj.

III. Przygotowanie Obozu Wyszkożenia.

Wszystkich ochotników z Ameryki Płdn. polecam wcielić do 1. pułku czołgów.

Czynności związane z założeniem ewidencji i wcieleniem przeprowadzi Komendant Uzupełnień Nr.1. w miejscu postoju ochotników.

Dowódca I. Korpusu przygotowuje w tymże m.p. odpowiednie pomieszczenie, sprzęt kwaterunkowy, umundurowanie, oporządzenie, uzbrojenie, kadre instruktorską oraz opracuje program wspólnego rekruckiego wyszkolenia na okres 2 miesięcy.

IV. Warunki specjalne.

Ponieważ przybywa z Ameryki Płdn. element nieznany, wśród którego mogą być jednostki niepożądane, ochotników poddać należy bacznej obserwacji dowódców i organów K.W.

Obserwację należy przeprowadzać bardzo dyskretnie, w sposób nie-uzewnętrzniający się. Odpowiednie organy K.W. muszą być włączone do kadry instruktorskiej i niczym się od niej nie różnić.

Zarządzenia w tym względzie wyda Szef Oddziału II. Szt. N.W. w porozumieniu z Dowódcą I. Korpusu i Szefem Oddziału V. Szt. N.W.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

GABINET WÓDZA

L. dz. 1941/17.9.M/41.

2/8.41.

A. XII. 1/2.

(19)

- 2 -

64

V. Powitanie ochotników.

Polecam zorganizować uroczyste i serdeczne powitanie przybywających ochotników w ich m.p.

VI. Zarządzenia szczegółowe.

Szczegółowe czynności, jakie należy przeprowadzić zawiera zał.Nr.1.

VII. Dowódca I.Korpusu zamelduje mi przez O.I.Sztabu N.W.wybrane m.p. na tychmiast po ustaleniu.

1 zał.

Za zgodność:

SZEFE SZTABU NACZELNEGO WODZA

General Brygady.

NACZELNY WODZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

/-/ SIKORSKI
General Broni.

Otrzymują:

- A. Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej
Inspektor Lotnictwa
Szef Sądownictwa Wojskowego
1.General do Zleceń N.W.
Szef Sztabu N.W.
Szef Gabinetu N.W. i Min.Spr.Wojsk.
Szefowie O. I-VI.Szt.N.W.
 - C. Dowódca I.Korpusu
 - U. Attaché Wojskowy przy Ambasadzie R.P. w Londynie
dla War Office / 2 egz. /
 - W. Konsul Generalny R.P. w Londynie
- Zapas 4 egz.

A.XII.1/2 (19)

Zał.Nr.1.do rozk.L.2104/Tjn.
O.I.Og.Org./41.

65

- 1/ Na zawiadomienie przez władze brytyjskie o przybyciu transportu do Anglii oficer transportowy:
- a/ melduje Szefowi O.I. i O.II.Szt.N.W. oraz Doy I.Korpusu o przybyciu transportu,
 - b/ wyjeżdża natychmiast do wskazanego portu zabierając ze sobą zaliczki pieniężne /10 sh. na osobę/,
 - c/ ustala termin i transportuje w porozumieniu z władzami brytyjskimi przybyłych - do ustalonego m.p.
 - d/ melduje Doy I.Korpusu oraz Szefowi O.I. i O.II. Sztabu N.W. o skierowaniu transportu do m.p.
- 2/ Dca I.Korpusu niezależnie od zarządzeń gospodarczych, kwaterunkowych i wyszkoleniowych poleca:
- a/ uroczyście powitać przybyłych,
 - b/ podać wszystkim do wiadomości, że są ochotnikami i że przysługuje im prawo wyboru broni, o ile odpowiadać będą ustalonym warunkom przydatności fizycznej,
 - c/ dokonać spisów z podziałem na roczniki poborowe,
 - d/ wyznaczyć jednego oficera sztabowego i 2 lekarzy, jako członków Konsularnej Komisji Poborowej.
- 3/ Na avizo O.I.Szt.N.W. P.Konsul Generalny R.P. wysyła do m.p.
- przewodniczącego Konsularnej Komisji Poborowej, potrzebny personel i sprzęt.
- O przybyciu transportu O.I.Szt.N.W. powiadamia natychmiast Szefa Kier.Mar.Woj. i Inspektora Lotnictwa z równoczesnym podaniem przypuszczalnego terminu urzędowania Konsularnej Komisji Poborowej, oraz m.p.
- Szef Kier.Mar.Woj. i Inspektor Lotnictwa wysyłają po 1-ym oficerze i 1-ym lekarzu do tegoż m.p. dla przeprowadzenia dodatkowych badań stwierdzających, czy dani ochotnicy nadają się do Marynarki Wojennej, wzgl.Lotnictwa. Przedstawiciele oraz lekarze Mar.Woj. i Lotnictwa nie wchodzi w skład Kons.Komisji Poborowej.
- Warunki przyjęcia do Marynarki Wojennej i Lotnictwa ustalone przez Szefa Kier.Mar.Woj. i Inspektora Lotnictwa zostaną przesłane dodatkowo.
- 4/ Konsularna Komisja Poborowa urzędować będzie w m.p. z tym, że :
- stawienie się przed Konsularną Komisją Poborową następuje w kolejności roczników,
 - w ciągu dnia musi być załatwionych 50-60 ochotników,
 - założenie zeszytów i kart ewid. przeprowadza K.U.Nr.1. w m.p. w czasie poboru,
 - czas urzędowania ustala się od 10,00-13,00 i od 14,30-18,30.
- 5/ - Po ukończeniu czynności Konsularnej Komisji Poborowej K.U.Nr.1. wciela wszystkich przybyłych do wojska lądowego do 1.p.czołgów,
- listy przeznaczonych do lotnictwa, względnie Marynarki Wojennej przesyła do O.I.Szt.N.W., który skieruje je do zainteresowanych,
 - wcielenie ochotników zakwalifikowanych do czynnej służby wojskowej w wojsku lądowym jest definitywne,
 - przeniesienie zakwalifikowanych do Lotnictwa wzgl.Marynarki Wojennej nastąpi osobnym rozkazem - po ukończeniu podstawowego wykształcenia / 8 tygodni/ z przekazaniem ich dokumentów wojskowych.

2/8/1941

A.XII.1/2

20

Kpt. Korpusu
H.VIII.41. P.

199/1/2

SZTAB NACZELNEGO WODZA.

Oddział V.
L.dz. 1660/V/41/Tjn.

Londyn, dnia 2 VIII.1941 r.

(Według rozdzielnika).

Selekcja kandydatów do kolonii.

66

W ślad za rozkazem Sztabu N.W.L.dz.1438/Tjn.41 z dn.11.VII.41.

W celu stwierdzenia stanu zdrowia i przydatności służbowej oficerów, którzy zgłosili się ochotniczo do służby w koloniach Afryki Zachodniej, będą funkcjonowały dwojkiego rodzaju komisje:

- A. Sanitarna
B. Kwalifikacyjna

których zadaniem będzie wybór kandydatów. - Ostateczny wybór i lista będą ustalone przez Sztab N.W. (Oddz.V.). -

1/. War Office organizuje komisję sanitarną dla pociągów pancernych, wchodzących w skład I, II i III dyonów w Londynie, Grosvenor Place S.W.1. (Robert House room 19). -

Jednocześnie będzie funkcjonowała komisja kwalifikacyjna. Termin funkcjonowania obu komisji został wyznaczony na dni: 7, 8 i 9 sierpnia b.r. w godzinach, jak podano w załączniku 1). -

W tym celu dowódcy dyonów (poc.panc.) podzielią uprzednio zgłoszonych kandydatów (odpowiadających warunkom) na 3 grupy i będą wyjechać do Londynu (pod wyżej podanym adresem) kolejno w oznaczonych wyżej dniach, za każdym razem inną grupę według wyszczególnienia w zał.2), tak by wyjechali oni i przybyli na miejsce (do Robert House) jak podano w załączniku 1). -

Dowódcy (dyonów) pociągów pancernych polecają wypełnić załączone formularze zainteresowanym oficerom (cz.I i II) oraz sami wypełnią cz.III. -

Po wypełnieniu tych formularzy i przygotowaniu imiennych list oficerów z podziałem na poszczególne dni, jak podano w załączniku 3) należy je nierzwłocznie przesłać do Oddz.V.Sztabu tak, by na miejscu znalazły się najpóźniej dnia 5 sierpnia przed południem (przesłać kurierem). - Dalsze czynności i zestawienie ogólnych list wykona Oddz.V.Sztabu N.W. - Na te wyżej podane 3 dni Oddz.I, IV. i V. wyznaczają po jednym tłumaczu. - Godziny meldowania się podają Oddz.V.Sztabu N.W. -

Objaśnienia załączników 1 i 2 podaje zał.Hr.4.

2/. Dowódca I Korpusu w porozumieniu z Misją Brytyjską N.IV. opracuje plan pracy Komisji sanitarnej i kwalifikacyjnej dla oddziałów stacjonowanych w Szkocji. -

Rozpoczęcie pracy Komisji i ich ilość muszą być tak ustalone, by wszelkie prace były ukończone w terminie do dnia 20 sierpnia br. i były w tym dniu wręczone staff captain H.C.Gage, który w tym celu tam się zgłosi i dostarczy je do Sztabu N.W. w Londynie. -

Wykazy te (w ilości egzemplarzy ustalonej przez Misję) mają zawierać następujące rubryki:

L.p., stopień, rodzaj broni, nazwisko i miona, data urodzenia, przydział, uwagi oraz miejsce na ewentualne dwie rubryki dodatkowe na wpisanie orzeczenia komisji sanitarnej i kwalifikacyjnej oraz trzeciej, która będzie uzupełniona przez Oddz.V.Sztabu N.W. przez wpisanie jednostek angielskich, do których oficerowie wybrani odejdą na stage. - Jeden egzemplarz zostanie zwrócony do Korpusu po dokonaniu wyboru kandydatów przez Sztab Naczelnego Wodza. -

Badaniom nie podlegają oficerowie broni panc. i p.czołgów.

MINISTERSTWO SZTABU NACZELNEGO WODZA

GABINET MINISTRA

L. DZ. 199/41. 24/41.

7/8-41.

A.XII.1/2

(25)

67

- 2 -

3/. Zarządzenia wspólne:

Badaniom lekarskim mają być poddani wszyscy kandydaci, którzy zgłosili się (niezależnie od ewentualnej możliwości odejścia bez szkody dla służby), a którzy odpowiadają warunkom pod względem wieku (ppor. - kpt. do 40 lat, t.j. urodzonych od 1901 r. począwszy i później, oraz ofic. sztabowi do 48 lat, t.j. urodzeni od 1893 r. i później). - Równolegle będzie funkcjonować komisja kwalifikacyjna. -

Wynik badań obu komisji nie przesądza odejścia wszystkich odpowiadających warunkom. -

Wszyscy kandydaci, którzy zgłosili się do służby w koloniach, winni skłóżyć podania o przeniesienie w stan nieczynny na przeciąg 2-ech lat (dla oficerów służby stałej), oraz o udzielenie urlopu bez poborów na przeciąg 2-ech lat (dla oficerów rezerwy) według wzoru zał.3). -

Podania te oficerowie z poc.panc. I,II,III dyonów mają przywieść ze sobą i wręczyć na miejscu w Londynie, oficerowie zaś ze Szkocji według zarządzeń Day i Korpusu z tym, że te podania również mają być przysłane do Oddz.V. Sztabu łącznie z wykazami zgłoszonych i wypełnionymi formularzami. -

Ze względu na krótki czas wszystkie terminy mają być br wględnie dotrzymane. -

Zakwalifikowani i przesnaczeni ostatecznie do odejścia oficerowie otrzymają od dnia 1.IX.br. jednotygodniowe urlopy, poczem zameldują się w oddziałach angielskich, podanych w późniejszym rozkazie. -

O t r z y m u j ą :

Dowódcą I Korpusu (zał.N.3)
Day I,II,III dyonów poc.panc.
(zał.NN.1,2,3 i 4 oraz
formularze)
Att.Wojak.Pan Gen.Regulski
Szef Oddz.I,IV i V.Szt.N.W.
Szef Gab.N.W. i M.S.Wojak.

SZEF SZTABU NACZELNEGO WOJKA

T. KLIMECKI
Generał Brygady.

TTC

A. XII. 1/2

20

A.G. 12/Form E/564F. No.

These forms will be numbered consecutively for reference.

FORM OF APPLICATION BY POLISH CANDIDATE FOR APPOINTMENT TO A BRITISH COMMISSION FOR SERVICE IN WEST AFRICA ON TERMS AGREED BETWEEN THE RESPECTIVE GOVERNMENTS.

68

PARTS I and II will be completed by the Candidate.

PART I. - PERSONAL PARTICULARS.

1. Surname (Block letters).
 Christian Names (Block letters).

2. Polish Rank & Personal Reference No.

3. (a) Date of birth.
 (b) Place of birth.

4. Married or single.

5. No. of children, (stating age in each case.)

6. (a) Details of service with Polish Forces.

Regiment or Corps (stating branch of Corps).	From	To
(i)		
(ii)		
(iii)		
(iv)		

(b) Give any useful information concerning your military service e.g. administrative or staff experience, technical qualifications, etc.

7. Civil Occupation.

8. Knowledge of languages.

Language.	Reading.	Writing.	Speaking.
English			

(a) State specifically degree of knowledge of English.

(b) Give any other languages in order of proficiency stating "fluent", "Good", "Fair" or "no" against each.

9. Any other special qualifications or useful information.

PART II. - CERTIFICATES AND DECLARATIONS.

- I certify that all the answers given in Part I of this application form are correct.
- I declare that I am in a good state of health and know of no reason why I should not in all respects be passed fit for general service in West Africa.
- I have read the Conditions of Service annexed to this Form, and I undertake, if selected by the British Selection Board, to accept any appointment offered in accordance with them.

Date.....

Signature
 Address.....

A.XII.1/2

(20)

PART III - CERTIFICATE AND ENDORSEMENT (FOR COMPLETION BY POLISH AUTHORITIES.)

1. I CERTIFY THAT is known to me personally as a man of good character, integrity and devotion to the common cause.

In my opinion he is in every way a fit and proper candidate to be considered by the British Selection Board for appointment to a Commission for service in West Africa with native troops.

Date (Signed).....

Officer Commanding.....

2. Endorsement by Military Attache, Polish Embassy.

This candidate is a Polish citizen and no reason is known why he should not be considered as above and his application is accordingly approved and forwarded to the Under Secretary of State for War, The War Office (A.G.12(b)).

Date

Signature

PART IV - REPORT OF MEDICAL EXAMINATION.

..... has to-day been examined in accordance with Medical Code M.R.B.1. and has been placed in the following medical grade:-

GRADE.	(I	
	(IIa (foot)	
	(IIa (vision)	Delete those inapplicable and also write in
	(II	Grade in which placed.
	(III	
	(IV	

and his Medical History Sheet A.F. B.178A - N.S.(M.C.)14 is annexed.

Date.....

Signature

Chairman Medical Board.

PART V. - REPORT OF SELECTION BOARD.

Remarks on Candidate.

Recommendation of Board.

1. Recommended for Commission or NOT.
2. Duties for which and acting rank (if any) recommended.

Date

Signature.

N.B. This FORM in the case of accepted candidates to be passed to A.G.12(b) on completion.

A.XII.1/2

20

70

CONDITIONS OF SERVICEI. Terms of Engagement.

On being selected you will be appointed to an Emergency Commission in the British Land Forces and while so employed your commission in the Polish Land Forces will be regarded as in abeyance.

You will, while serving on a British commission, be exclusively subject to the orders of the British military authorities and to military law under the British Army Act and in the event of the commission of any offence to any punishment to which you are liable under that Act.

The period of employment with the British Forces will count from the date of appointment to an Emergency Commission in the British Army and will be

for a period of two years, or, until the end of three months counting from the date of the general cessation of hostilities, whichever is the lesser period.

Provided that if still serving outside the United Kingdom at the expiration of such period you will be retained in the British Service until your return to the United Kingdom which will be arranged with all convenient speed subject to the exigencies of the Service and to transport facilities being available. If at any time before the expiry of such period you are found unsuitable or medically unfit for such service you will be returned to the United Kingdom and your services placed at the disposal of the Polish Forces and you will relinquish your commission in the British Land Forces. The employment will normally be with British Colonial Units in West Africa.

II. Rank and Promotion.

Like British officers who are granted Emergency Commissions in similar circumstances, you will be gazetted in the first instance as a 2nd Lieutenant. Your rank and promotion thereafter will be governed by the rules applicable to officers of the British Army. Officers who are selected will at first be held in a pool until they have gained sufficient experience of local conditions, when they will be eligible for transfer to fill vacancies in the Establishments of units in West Africa in the same manner as British officers. The ranks of officers whilst in the pool will be in the approximate proportion of one quarter Acting Captains and three quarters 2nd Lieutenants. Officers who, whilst in the pool, held the acting rank of captain will be eligible to retain that rank on transfer only if posted to captains' (or higher) vacancies in Establishments of units in West Africa. (For particulars of promotion see Pamphlet "Conditions Governing the Commissioning and Promotion of Army Officers in War Time" (Notified in A.C.Is for week ending 1st May, 1940)).

III. Pay and Allowances.

You will receive pay and allowances at the rates and under the conditions applicable to British Officers.

These rates and conditions of issue of pay and allowances are laid down in various Regulations etc. and are subject to amendment from time to time. Such amendments will apply to Polish Officers holding British Commissions. The rates and conditions of taxation are equally subject to amendment. It is not possible to state them in detail, but the following is a brief summary of the more important rates and conditions current at the present time:-

/ 1.

1. Pay.

Daily rates of Pay:-

	£.	s.	d.
Colonel	2.	9.	10.
Lieutenant Colonel	2.	3.	0.
Major	1.	8.	6.
Captain	16.	6.	
Lieutenant	13.	0.	
2nd Lieutenant	11.	0.	

Notes:- Pay is a taxable emolument.
An officer who is granted an acting rank becomes entitled to draw the pay of that rank when he has held the rank for 21 days.

2. Colonial Allowance.

The rates of Colonial Allowance vary between the British colonies in West Africa as follows:-

Sierra Leone and Gambia : All officers receive 2s. a day: in addition a Customs Rebate allowance is payable by the Colonial Government at the following daily rates:-

Colonel and Lieutenant Colonel	3s. 4d.
Major	3s. 0 ¹ / ₂ d.
Captain	2s. 9d.
Lieutenant and 2nd Lieutenant	2s. 6d.

Gold Coast and Nigeria. All officers at present receive 5s. 6d. a day which is taxable. The grant of customs rebate is under consideration, but if this is granted, the rate of Colonial Allowance will be reduced by the amount of the Customs Rebate issued.

Notes:- Colonial Allowance is a taxable emolument.
Customs rebate is not taxable.

3. Staff Pay.

This is issuable to officers below the rank of Colonel holding certain staff appointments, at the following daily rates:-

Officers of the rank of Captain and above	5s. 0d.
Officers below the rank of Captain	2s. 6d.

Note :- Staff Pay is a taxable emolument.

4. Family Lodging Allowance.

(i) The daily rates for officers who are 30 years of age or over are:-

Colonel	9s. 6d.
Lieutenant Colonel (October to May)	9s. 6d.
(June to September)	8s. 6d.
Major	7s. 6d.
Captain	7s. 6d.
Lieutenant and 2nd Lieutenant	6s. 0d.

Note:- The rate of family lodging allowance payable to an officer who is 30 years of age or over is determined by his substantive or temporary rank, and not by any acting rank which he may hold, even though he may draw the pay of the acting rank. (See note under "Pay").

A.XII.1/2

- 3 -

(20)

72

(ii) The daily rates for officers of all ranks under 30 years of age are:-

If family consists of wife only.	3s. 0d.
" " " " " and 1 child.	4s. 6d.
" " " " " and 2 or more children.	5s. 6d.
" " " " 1 child only.	4s. 6d.
" " " " 2 or more children only.	5s. 6d.

Notes:-

(a) The following children of officers are recognised for the purposes of family lodging allowance:-

Sons under 18 years of age.

Daughters dependent on the officer and ordinarily residing with him or at school.

(b) Family lodging allowance is issuable to the officer himself, and not to his family, and is issuable only if he is actually maintaining his family concurrently to an extent at least equal to the amount of family lodging allowance applicable to his rank. It is not, therefore, issuable in the case of an officer whose family resides outside the sterling area, save in certain special cases.

Officers who are unable to receive family lodging allowance because their families reside outside the sterling area are however eligible for "Special Separation Grant" subject to the conditions in paragraph 5 below.

(c) Family lodging allowance is not taxable.

5. Special Separation Grant.

An officer who, because his family resides outside the sterling area, cannot make remittances to them through normal banking channels and who is thereby disqualified from receiving family lodging allowance, may have a "special separation grant" credited to him in a blocked account, provided he agrees to supplement the grant by an allotment of two-sevenths of his pay. The grant and allotment will be released under conditions to be prescribed as soon as circumstances permit after the end of the war, or on the family's earlier arrival in the sterling area. The grant is at the rate of 3s. 0d. a day, except where it is admissible in respect of one child only, in which case it is 1s. 6d. a day. Special separation grant is not taxable.

6. Officers are responsible for provision and upkeep of their uniforms, clothing and personal kit, with the exception of a few articles of equipment, but the Polish Officers, on proceeding for employment in West Africa, will receive an outfit allowance equal to :-

either (i) their necessary expenditure on new articles or change of pattern not exceeding £45

or (ii) £45 less any grant they have already received from the Polish authorities,

whichever is the greater.

Those who have not already received an issue of camp kit will receive such an issue free, or an allowance in lieu.

/ 7.

A.XII.1/2

(20)

73

- 4 -

7. General.

In addition to the emoluments referred to above, an officer receives free accommodation, fuel and light, rations and the services of a soldier or civilian servant for himself, or where these cannot be provided in kind, appropriate cash allowances in lieu.

Income Tax.

Officers will be liable to pay Income Tax on all taxable emoluments, as well as on other incomes derived from sources in the United Kingdom under the ordinary rules and conditions governing the tax.¹ It is not possible to state in this note all the details of assessment of Income Tax. The following is however, a rough guide to the method of assessment.

The following reliefs at present are allowed:-

(i) for expense of upkeep of uniform :-

Majors and higher ranks	£30 a year.
Captains and lower ranks	£25 a year.

(ii) earned income relief - One tenth of net earned income (maximum £150) after deducting the relief for upkeep of uniform.

(iii) Personal relief:-

Unmarried Officer	£80
Married Officer	(£140 plus £50 for each child.

After the above reliefs have been deducted from the total taxable income, tax is chargeable on the remaining income as follows :-

- On the first £165 - at 6s. 6d. in the £.
- On all above the first £165 - at 10s. in the £.

Additional tax (sur-tax) is payable on large incomes.

Part of the tax is treated as a credit to be made available to the individual after the war in such a manner as Parliament may determine.

¹ See Army Council Instruction No. 1453 of 1940.

Tax is deducted currently from pay.

IV. Disability and Widows &c. Pensions.

The Polish Officers commissioned in the British Army and their Dependants will receive the same treatment as British Officers and their dependants in the event of disablement or death attributable to military service while serving on their British commissions.

22/8/1941

A.XII.1/2

(21)

SZTAB NACZELNEGO WODZAO d d z i a ż I.
L.dz. 2638/Tjn./O.I./R.J.Z./41.

Londyn, dnia 27 sierpnia 1941.

Podaję do wiadomości, że z dniem 25 sierpnia b.r. utworzone zostało w Kairze Dowództwo W.P. Środkowego Wschodu.

Wszelką korespondencję na Środkowy Wschód należy kierować pod adresem: Dowództwo W.P. Środkowego Wschodu, Kairo.

Otrzymują:

A. Szef Kier. Mar. Wojsk.
Inspektor Lotnictwa
Biskup Polowy

Szef Sądownictwa Wojskowego
1. Generał do Zleceń N.W.
2. Generał do Zleceń N.W.
Przewodniczący Komisji Regulaminowej
Szef Biura P.O.N. i Darów
Szef Gabinetu Wojsk. Prezydenta R.P.
Szef Gabinetu Ministra Spraw Wojsk.
Szefowie Oddz. I., II., III., IV., V. i VI. Sztabu N.W.
Szef Łączności Sztabu N.W.
Szef Intendencji Sztabu N.W.
Szef Biura Propagandy i Oświaty
Komendant Kwatery Głównej Sztabu N.W.

B. Szef Biura dla Spraw Rodzin Wojskowych

C. Dowódca I. Korpusu

T. Attaché Wojskowy przy Ambasadzie R.P. w Londynie
Attaché Morski " " " " " "
Attaché Lotniczy " " " " " "

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA

Klimecki
KLIMECKI
Gen. Bryg.

mgr Łaskowski
mgr Imajski
kapitan Stanisław Gromy
kapitan - Zbrochowski

250/47:GN/41
29/8.41

29.8.41
KLIMECKI

2/9/1941 A.XII.1/2 (22) 75

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

S Z T A B
O d d z i a ł I.
L.dz.2716/Tjn./O.I./Og.Org./41.

Londyn, dn. 2 września 1941 r.

Podporządkowanie IV.Dywizjonu Pociągów Pancernych 2.Generałowi do Zleceń i utworzenie stanowiska Oficera Technicznego Pociągów Pancernych.

- I. W ślad za rozkazami o podporządkowaniu Dywizjonów Pociągów Pancernych L.1249/Tjn./O.I./Og.Org./40, L.67/Tjn./O.I./Og.Org./41 i L.285/Tjn./O.I./Og.Org./41, reguluję z dniem 10 września 1941 roku podległość IV.Dywizjonu Pociągów Pancernych następująco:
- 1/ Pod względem taktycznego użycia IV.Dywizjon Pociągów Pancernych podlega nadal Dowództwu Brytyjskiemu.
 - 2/ Pod każdym innym względem z wyjątkiem przydziału gospodarczego, IV.Dywizjon Pociągów Pancernych podporządkowuje 2.Generałowi do Zleceń, któremu w stosunku do tego Dywizjonu nadaje te same kompetencje i uprawnienia, jakie mu przysługują odnośnie I., II. i III. Dywizjonów Pociągów Pancernych.
 - 3/ Ze względów terenowych i dyslokacyjnych:
 - a/ obecny przydział IV.Dywizjonu Pociągów Pancernych pod względem gospodarczym pozostaje bez zmian.
 - b/ Właściwym sądem dla polskiego personelu wojskowego IV.Dywizjonu Pociągów Pancernych pozostaje nadal 11.Sąd Polowy.
 - c/ Rozkazy, regulujące przynależność oficerów IV.Dywizjonu Pociągów Pancernych do Oficerskich Sądów Honorowych, pozostają bez zmian.
- II. Uzupełnianie oficerów w IV.Dywizjonie Pociągów Pancernych przeprowadzać będzie Szef O.V.Sztabu N.W. na wniosek 2.Generała do Zleceń.
- III. Miesięczne i półroczne raporty stanu zestawiać będzie Dowódca IV.Dywizjonu Pociągów Pancernych zgodnie z § 30 Tymczasowych Przepisów Administrowania Stanami i Zestawiania Raportów Stanu, przesyłając je przez 2.Generała do Zleceń do Oddziału I, Sztabu N.W.
- Raporty stanu żywności i raporty tygodniowe przysyłać będzie Dowódca IV.Dywizjonu Pociągów Pancernych jednostce wskazanej przez Dowódcę I.Korpusu.
- IV. Ustanawiam przy 2.Generale do Zleceń stanowisko Oficera Technicznego Pociągów Pancernych w stopniu pułkownika.
- Oficer Techniczny Pociągów Pancernych podlega pod każdym względem 2.Generałowi do Zleceń i referuje mu sprawy wszystkich dywizjonów pociągów pancernych w zakresie:
- a/ wyszkolenia technicznego,
 - b/ zbierania doświadczeń technicznych,
 - c/ nadzoru nad zaopatrzeniem technicznym.
- Oficer Techniczny Pociągów Pancernych pracuje według wskazówek 2.Generała do Zleceń, z upoważnienia którego przeprowadza inspekcje we wszystkich Dywizjonach Pociągów Pancernych.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 259/4.9.41/41

A. XII. 1/2

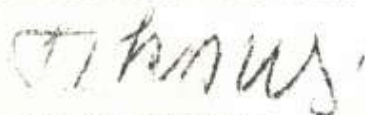
22

76

V. W związku z powyższym polecam w obowiązujących rozkazach przeprowadzić następujące poprawki:

- 1/ W rozkazie N.W.L.397/Tjn./O.I./Og.Org./40 - Organizacja Naczelnych Władz Sił Zbrojnych, na str.3, po słowach: "2.General do Zleceń" - wpisać: "Jest przełożonym wszystkich Dywizjonów Pociągów Pancernych, które mu podlegają pod każdym względem, za wyjątkiem ich taktycznego użycia".
- 2/ W załączniku Nr.2. do powyższego rozkazu w pozycji 2.General do Zleceń wpisać: "Oficer Techniczny Pociągów Pancernych /plk./", oraz w rubryce "Oficerowie sztabowi" - wpisać "I".

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

SIKORSKI
General Broni.

Otrzymują:

- A. Szef Sądownictwa Wojskowego
 - 1.General do Zleceń
 - 2.General do Zleceń
 Przewodniczący Komisji Regulaminowej
 Szef Gabinetu N.W. i Ministra Spraw Wojsk.
 Szefowie Oddziałów I., II., III., IV. i V. Sztabu N.W.
 Szef Łączności Sztabu N.W.
 Szef Intendentury Sztabu N.W.
 Komendant Kwatery Głównej Sztabu N.W.
- B. Komendant Miasta Londyn
 Dowódcy I., II., III. i IV. Dywizjonów
 Pociągów Pancernych.
- C. Dowódca I. Korpusu.

3.9.

9/9/1941

A.XII.1/2

270/41 77
aa/41
15/9/41
(23)NACZELNY WODZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCHS Z T A B .
O d d z i a ł I .

L.dz. 2205/Tjn./O.I./Og.Org./41.

Londyn, dnia 9 września 1941.

Ośrodek Radiowy Sztabu N.W. -
organizacja.

- I. Zarządzam utworzenie Ośrodka Radiowego Sztabu N.W. według etatu jak załącznik Nr.1.

Ogólny etat Ośrodka ustaliam na 11 oficerów, 39 podoficerów, 1 szeregowca, 39 urzędników i pracowników dziennie płatnych.

Cała obsada personalna Ośrodka musi być specjalnie dobrana pod względem lojalności i zachowania tajemnicy.

Kierownicy sekcji oraz radiotelegrafisci będą wyznaczani w porozumieniu z Szefami Oddziałów II. i VI. Sztabu N.W. Dotyczy to również wszelkich zmian i przesunięć personalnych w ramach sekcji.

- II. Ustaliam zakres pracy Ośrodka Radiowego Sztabu N.W. według załącznika Nr.2.
- III. Ośrodek Radiowy Sztabu N.W. wchodzi w skład organizacyjny Sztabu N.W. w Londynie.

Kierownika Ośrodka Radiowego Sztabu N.W. wraz z Ośrodkiem podporządkowuję pod względem służbowym, etatowym, personalnym, dyscyplinarnym oraz technicznym - Szefowi Łączności Sztabu N.W.

Dla skrócenia drogi w załatwianiu spraw poszczególni Szefowie dysponują przez Kierownika Ośrodka Radiowego Sztabu N.W.:

- 1/ Szef Oddz.II.Sztabu N.W. - Sekcją Radiowywiadu oraz Sekcją Korespondencyjną w zakresie łączności z placówkami zagranicznymi Oddz.II. Sztabu N.W.
 - 2/ Szef Oddz.VI. Sztabu N.W. - odrębną Sekcją Korespondencyjną /2 stacje stałe i 1 ruchoma/ w zakresie łączności z Krajem.
- IV. W związku z utworzeniem etatów Ośrodka Radiowego Sztabu N.W. zmieniam etaty i stany faktyczne poszczególnych komórek Sztabu N.W., Wojskowego Instytutu Technicznego i Komendy Miasta Londyn, jak niżej:
- 1/ W Oddz.II. Sztabu N.W. zmniejszam etat o 3 urzędników /1 inż. i 2 radiotelegrafistów/ i zwiększam etat o 1 oficera młodszeego w referacie ewidencyjnym.
 - 2/ W Oddziale VI. Sztabu N.W. zmniejszam etat o 2 urzędników radiotelegrafistów i zwiększam etat o 2 oficerów młodszych szyfrantów.

270/41:9.M/41
10/9/41

A.XII.1/2

(23)

- 2 -

78

- 3/ W Komendzie Miasta Londyn zmniejszam etat o 1 oficera łączności.
- 4/ W ustalony załącznikiem Nr.1. skład etatowy warsztatu radiowego Ośrodka wejdzie z grupy wykonawczej Sekcji Elektrotechniki Wojskowego Instytutu Technicznego 3 ofic., 3 podofic. i 1 szereg. /grupy mjr.Harskiego i por.Lalewicza/ wraz z urządzeniami warsztatów i pracowni oraz posiadanym sprzętem, zakupionym z kredytów Szefa Sztabu N.W.

Podział przeprowadzi komisja wyznaczona przez Szefa Łączności Sztabu N.W. i Szefa Wojskowego Instytutu Technicznego.

Acta techniczne i ogólne b.Biura Badań Techn. Wojsk Łączności i Państwowych Zakładów Tele i Radiotechnicznych - mają być przekazane do dyspozycji Szefa Łączności Sztabu N.W.

- V. Pod względem gospodarczym przydzielam Ośrodek do Kwatery Głównej Sztabu N.W.

5 urzędników w Ośrodku /1 inż. i 4 radiotelegrafistów/ skreślonych z etatów Oddz.II. i VI. Sztabu N.W., opłacanych będzie z kredytów Szefa Intendentury Sztabu N.W. Pozostali urzędnicy i pracownicy dzienni, wyszczególnieni w zał.Nr.1., opłacani będą z kredytów Szefów Oddz. II. i VI. Sztabu N.W.

Ze względu na specjalne warunki dyslokacyjne i pracy Ośrodka, Szef Intendentury Sztabu N.W. ustali odpowiedni ryczałt pieniężny, umożliwiający podoficerom i szeregowcom pełnienie służby w warunkach, w jakich znajduje się Ośrodek Radiowy Sztabu N.W.

- VI. W obowiązujących rozkazach polecam przeprowadzić następujące poprawki:

- 1/ W rozk. L.dz.397/Tjn./O.I./Og.Org./40. - Organizacja Naczelnych Wkładz Sił Zbrojnych, - na str.9., w pozycji Szef Łączności, b/skład, po "Centr.Tel.Sztabu" wpisać "Ośrodek Radiowy Sztabu N.W."
- 2/ W zał.Nr.2. do powyższego rozkazu, po składzie osobowym Szefa Łączności Sztabu N.W., wkleić zał.Nr.1. niniejszego rozkazu.
- 3/ Do zał.Nr.3. rozk.L.dz.397/Tjn./O.I./Og.Org./40. dołączyć zał.Nr.2. niniejszego rozkazu.
- 4/ W zał.Nr.2. do rozk.L.397/Tjn./O.I./Og.Org./40. w Oddziale II. Sztabu N.W. skreślić "Radiostacja prac.", a w rubryce "Urzednicy" skreślić "3d", oraz w rubryce "Uwagi" skreślić: "d/ 1 inż., 2 radiotel.", poprawiając odpowiednio rubrykę "Razem".
- 5/ W tymże zał. w Oddziale II. Sztabu N.W. w referacie ewidencyjnym w rubryce "Oficerowie starsi i młodszy" skreślić "1", a wpisać "2", poprawiając odpowiednio rubrykę "Razem".

A. XII. 1/2

(23)

- 3 -

79

- 6/ W tymże zał. w Oddziale VI. Sztabu N.W. w rubryce "Urzednicy" skreślić: "4^a", a wpisac "2^a". W rubryce "Uwagi" w pkt.a. skreślić "2 radiotel.", poprawiając odpowiednio rubrykę "Razem".
- 7/ W tymże zał. w Oddziale VI. Sztabu N.W. w rubryce "Oficerowie starsi i mlodsi" skreślić "5^b", a wpisac "7^b". W rubryce "Uwagi" skreślić "b/ w tym 1 szyfrant", a wpisac "b/ w tym 3 szyfrantów", poprawiając odpowiednio rubrykę "Razem".
- 8/ W załączniku Nr.1. do rozkazu L.dz.175/O.I./Og.Org./40. - Komenda Miasta Londyn - w Ref.Ogólnym, w rubryce "Oficerowie starsi i mlodsi" skreślić "2^c", a wpisac "1^c". W rubryce "Uwagi" w pkt.c. skreślić "1 oficer łączności."

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

2 załączniki.

Otrzymują:

Sikorski
S I K O R S K I
Generał Broni

- A. Generał Broni Sosnkowski
SzeF Kierownictwa Marynarki Wojennej
Inspektor Lotnictwa
I. Generał do Zleceń N.W.
SzeF Sztabu N.W.
Przewodniczący Komisji Regulaminowej
SzeF Gabinetu Nacz. Wodza i Min. Spr. Wojsk. /bez zał./
SzeFowie Oddz. I., II., III., IV., V. i VI. Sztabu N.W.
SzeF Łączności Sztabu N.W.
SzeF Intendentury Sztabu N.W. /bez zał. Nr. 2./
SzeF Biura Propagandy i Oświaty /bez zał./
Komendant Kwatery Głównej Sztabu N.W. /bez zał./
- B. SzeF Wojskowego Instytutu Technicznego
Komendant Miasta Londyn /bez zał./
- C. Dowódca I. Korpusu.

11/9/1941

A.XII.1/2

(24)

Inf. Jab. N.W.

80

SZTAB NACZELNEGO WODZA

Oddział I.
L.dz.2737/Tjn.O.I.Og.Org./41.
Londyn, dn. 11 września 1941 r.

Reorganizacja Oddziałów II. i VI. Sztabu N.W.

27/1/41
16.9.1941

- I. Zastępcy Szefa Sztabu N.W. podporządkowują bezpośrednio:
 - Oddział VI. Sztabu N.W.
- II. Ustanawiam nowe etaty:
 - Oficera do zleceń dla Zastępcy Szefa Sztabu N.W.,
 - Biura Szyfrów, podległego bezpośrednio Zastępcy Szefa Sztabu N.W. i wspólnego dla prac Oddziałów II. i VI. Sztabu N.W.
- III. Przeorganizowuję Oddziały II. i VI. Sztabu N.W., ustalając ich skład jak niżej:
 - a/ Oddział II. Sztabu N.W.
 - Szef Oddziału
 - Wydział I. Ogólny
 - Wydział II. Wywiadowczy
 - Wydział III. Ewidencyjny i Studiów
 - Wydział IV. Ochrony i Bezpieczeństwa
 - Wydział V. Studiów Specjalnych.
 - b/ Oddział VI. Sztabu N.W.
 - Szef Oddziału
 - Wydział Ogólno Organizacyjny
 - Wydział Operacyjny
 - Samodzielny Referat Finansowy
 - Kancelaria.
- IV. Ustalam szczegółowy zakres prac Oddziału II. Sztabu N.W. wg. załącznika Nr.1.
- V. Ustalam etaty:
 - Zastępcy Szefa Sztabu
 - Oficera do Zleceń
 - Biura Szyfrów
 - Oddziału II. Sztabu N.W.
 - Oddziału VI. Sztabu N.W.
 według załącznika Nr.2.
- VI. W związku z powyższym w obowiązującym rozkazie N.W. L.397/Tjn.O.I. Og.Org.40 - Organizacja Naczelnych Władz Sił Zbrojnych - polecam wprowadzić następujące poprawki:
 - 1/ Na str.5-ej w pozycji Zastępcy Szefa Sztabu skreślić słowa: "poza tym kieruje równocześnie pracą Oddziału II." wpisując na to miejsce: "Kieruje pracami Biura Szyfrów, Oddziału II. i VI. Sztabu N.W., które podlegają mu bezpośrednio."
 - 2/ Na str.7. w pozycji Oddział II. "b/ Skład" skreślić dotychczasowy skład Oddziału II, a wpisać skład Oddziału II. jak w pkt.III. a/ niniejszego rozkazu.
 - 3/ Na str.9-ej w pozycji Oddział VI. Sztabu N.W. skreślić słowa "i skład Oddziału". Dopisać: "Skład: Szef Oddziału, Wydział Ogólno-Organizacyjny, Wydział Operacyjny, Samodzielny Referat Finansowy i Kancelaria".

27/1/41. G.M./H
11/9.41

A.XII.1/2

2

24

81

- 4/ W zał.Nr.1. do powyższego rozkazu - Schemat Organizacyjny Naczelnych Władz Sił Zbrojnych - połączyć linią Zastępcę z Oddziałem VI. Skreślić linię łączącą bezpośrednio Oddział II. i VI. z Szefem Sztabu N.W.
- 5/ W załączniku Nr.2. do powyższego rozkazu - Skład osobowy Naczelnych Władz Sił Zbrojnych - na str.2. w pozycji Szefa Sztabu skreślić: "Zastępca Szefa Sztabu" i w rubryce ofic. sztabowych skreślić: "1" poprawiając odpowiednio rubrykę "Razem".
- 6/ W tymże załączniku skreślić całkowicie dotychczasowy etat Oddziałów II. i VI. Sztabu N.W. a dołączyć załącznik Nr.2. niniejszego rozkazu.
- 7/ W załączniku Nr.3. do rozkazu L.397/Tjn.O.I.Og.Org./40 - Szczegółowy zakres prac Oddziałów I - V. Sztabu N.W. skreślić całkowicie zakres pracy Oddziału II, dołączając na to miejsce załącznik Nr.1. niniejszego rozkazu.
- 8/ W załączniku Nr.1. do rozkazu L.175/O.I.Og.Org./40 skład osobowy Komendy Miasta Londyn, skreślić z etatu całkowicie Referat Ewidencyjny w składzie 1 oficera sztabowego, 3 oficerów st. młodszych, 1 podoficera i 7 urzędników, bowiem personel ten mieści się w nowych etatach Oddziału II.

Zał.2.

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

Sikorski
SIKORSKI
Generał Broni.

Otrzymują:

- A. Generał Broni K.Sosnkowski
Szef Kier.Mar.Wojen.
Inspektor Lotnictwa
Szef Sądownictwa Wojskowego
1.Generał do Zleceń
2.Generał do Zleceń
Szef Sztabu N.W.
Przewodniczący Komisji Regulaminowej
Szef Gabinetu N.W. i Ministra Spraw Wojsk.
Szefowie Oddziałów I-VI.Sztabu N.W.
Szef Łączności Sztabu N.W.
Szef Intendentury Sztabu N.W.
Komendant Kwatery Głównej Sztabu N.W.
- B. Komendant Miasta Londyn.
- C. Dowódca I.Korpusu.

Załącznik Nr.1. do rozkazu
L.2737/Tjn.O.I.Og.Org./41.

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES PRACY ODDZIAŁU II. SZTABU N.W.

Wydział I. Ogólny.

- Opracowuje wszelkie zagadnienia organizacyjne O.II.
- Prowadzi ewidencję oficerów, szeregowych i pracowników cywilnych O.II.
- Referuje i załatwia wszelkie sprawy personalne i administracyjne O.II.
- Administruje budżetem Oddziału II. według planu ustalonego przez Szefa O.II.
- Prowadzi kasę i bieżącą księgowość O.II.
- Prowadzi centralną ewidencję materiałową O.II.
- Prowadzi kancelarię O.II.

Wydział II. Wywiadowczy.

- Organizuje wywiad ofensywny dla potrzeb Naczelnego Wodza i Sztabu Brytyjskiego.
- Kieruje pracą placówek wywiadowczych zagranicą.
- Współpracuje z wywiadem brytyjskim.
- Przekazuje zdobyte wiadomości zainteresowanym organom.
- Współpracuje z O.VI. Sztabu N.W. w zagadnieniach Kraju.

Wydział III. Ewidencyjny i Studiów.

- Przeprowadza materiały zdobyte przez własną sieć wywiadowczą.
- Zestawia wiadomości o położeniu politycznym, społecznym, gospodarczym i wojskowym w Kraju i innych państwach.
- Wykorzystuje wiadomości zdobyte przez własne oddziały w walkach, jak również wiadomości uzyskane od sztabu brytyjskiego.
- Opracowuje i dostarcza zainteresowanym organom potrzebne dokumenty dotyczące pracy O.II.
- Kontynuuje znajomość położenia, O.de B. organizacji, wyszkolenia itp. wojsk nieprzyjacielskich.

Wydział Ochrony i Bezpieczeństwa.

- Zwalcza działalność wywiadu obcego, sabotażu oraz ruchów wywrotowych na terenie wojska.
- Referuje stan bezpieczeństwa wojska, natężenie działalności wywiadów obcych, rozmiary wrogich akcji i stopień zagrożenia.
- Organizuje i kieruje służbą ochrony i bezpieczeństwa tam, gdzie powstają polskie oddziały wojskowe.
- Organizuje i kontroluje ochronę tajemnicy wojskowej.
- Prowadzi pracę informacyjno-opiniotwórczą w sprawach dotyczących osób wojskowych na żądanie władz polskich i angielskich.
- Kieruje pracami cenzury poczty zagranicznej.
- Utrzymuje kontakty na szczeblu centralnym z władzami wojskowymi i cywilnymi polskimi oraz uzgadnia poglądy w zakresie bezpieczeństwa Sił Zbrojnych z władzami brytyjskimi.
- Zestawia w formie raportów okresowych stan moralności wojska na podstawie meldunków dowódców oraz zestawia stan zabezpieczenia i ochrony tajemnicy wojskowej i raporty kontrwywiadowcze.

Wydział V. Studiów specjalnych.

Wydział V. wykonuje prace w zakresie spraw następujących:

- Zagadnienie amerykańskie.
- Zagadnienie rosyjskie /Z.S.S.R. ruchy emigracyjne/
- Zagadnienie ukraińskie.
- Zagadnienie białoruskie.

A.XII.1/2

- 2 -

83

- Zagadnienie litewskie i państw bałtyckich.
- Zagadnienie czecho-słowackie.
- Zagadnienie żydowskie.
- Sprawy emigracji: polskiej i obcych
- Sytuacja wewnętrzna Polski i prace przygotowawcze dla organizacji służby bezpieczeństwa w Kraju.
- Inne zagadnienia zlecone.

Wydział V, wykonuje zadania przez skupienie materiałów napływających z różnych źródeł i przepracowywanie elementów w formie:

- a/ bieżących meldunków,
- b/ retrospektywnych opracowań.

A.XII.1/2

(24)

84

Załącznik Nr.2. do rozkazu
L.2737/Tjn.O.I.Og.Org./41.SKŁAD OSOBOWYZASTĘPCY SZEFA SZTABU, BIURA SZYFRÓW, ODDZIAŁU II. I VI. SZTABU N.W.

Je- nostka.	WYSZCZEGÓLNIENIE.	Gen.	Ofic. sztab	Of.st. i ml.	Podof. szer.	Urz.	Niż- szych funkc.	UWAGI.
Z-ca Szefa Sztabu	Zastępca Szefa Sztabu		1					
	Oficer do Zleceń		1					
	Razem:		2					
Biuro Szyfrów.	Szef Biura Szyfrów		1					
	Sekoja I. Sekoja II. /spec./		1	4 6		2		
	Razem:		2	10		2		
Oddział II. Sztabu N.W.	Szef Oddziału		1					
	Wydział I. Ogólny:							
	Referat Ogólny		1			1		
	Referat Finansowy		1			2		
	Kancelaria				1			
	Wydział II. Wywiadowczy		3					
Wydział III. Ewid. i Studiów		9		1		2		
Wydział IV. Ochrony i Bezp.		2		4		6		
Wydział V. Studiów Spec.		2		2		1	4	
	Razem:		19	8	1	15		
Oddział VI. Sztabu N.W.	Szef Oddziału		1					
	Wydział Og. Org.		1					
	Ref. Org.		1	2 ^{a/}				
	Ref. Pers.		1					
	Ref. Wyw.		1	1				
	Ref. Techn.						2	
	Wydział Operacyjny		1					
	Ref. Plan.		1					
	Ref. "S"		1					
	Dywerysja		1	1				
	Złączność lotnicza		1					
	Tłumacz							1
	Sam. Ref. Finansowy		1					
Buchalteria					1	1		
Kancelaria				1	2	3		
	Razem:		11	5	3	7		a/ Ref. Łącz. radio i synt.
	OGÓLEM :		34	25	4	24		

18/9/1941

A.XII.1/2

25

SZTAB NACZELNEGO WODZA

Oddział I,
L.dz.3000/Tjn.O.I.Og.Org./41,
Londyn, dn. 18 września 1941 r.

85

Utworzenie referatu wychowania fizycznego w Oddziale I, Sztabu N.W.

- I. Naczelny Wódz i Minister Spraw Wojskowych polecił utworzyć w Oddziale I, Sztabu N.W. referat wychowania fizycznego w składzie 1 oficera sztabowego.
- II. Zakres pracy referatu wychowania fizycznego obejmuje:
- referowanie całokształtu spraw wychowania fizycznego i sportów w wojsku lądowym,
 - układanie programów wychowania fizycznego w porozumieniu z Oddziałem III, Sztabu N.W.,
 - organizowanie zawodów sportowych i pokazów,
 - nawiązanie i utrzymanie stałego kontaktu z brytyjskimi i koalicyjnymi organizacjami wychowania fizycznego,
 - wykorzystanie istniejących brytyjskich organizacji wychowania fizycznego dla wysyłania tam polskich żołnierzy na stage i kursy,
 - troskę o wyposażenie w sprzęt i przybory sportowe jednostek organizacyjnych wojska lądowego,
 - umożliwienie żołnierzom polskim praktycznego korzystania z istniejących urządzeń sportowych brytyjskich, jak korty, pływalnie, boiska i t.p.,
 - kontaktowanie się w sprawach wychowania fizycznego z Kierownictwem Marynarki Wojen. i Inspektoratem Lotnictwa.
- III. W związku z powyższym w rozkazie N.W.L.397/Tjn.O.I.Og.Org. - Organizacja Naczelnych Władz Sił Zbrojnych - należy /proszę/ wprowadzić następujące uzupełnienia:
- 1/Na str.6-ej w Oddziale I, na końcu punktu "Zadania" wpisać: "Referat sprawy wychowania fizycznego w wojsku lądowym".
 - 2/Na str.6-ej w składzie Oddziału I, po referacie ewakuacyjnym wpisać: "Referat Wychowania Fizycznego".
 - 3/W załączniku Nr.2 do powyższego rozkazu w składzie Oddziału I., po referacie ewakuacji, wpisać: "Referat Wychowania Fizycznego" oraz w rubryce oficerowie sztabowi wpisać "1", poprawiając odpowiednio rubrykę "Tajem".
 - 4/W załączniku Nr.3, do powyższego rozkazu na str.2, po zakresie pracy Referatu Jednostek Zamorskich wkleić pkt.II, niniejszego rozkazu.

Za zgodność:

SZEF ODDZIAŁU I, SZTABU N.W.

Halina

GLABISZ
Płk. dypl.

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA

/-/ KLIMECKI
Generał Brygady.

Otrzymują:

<p>A. Szef Kier.Mar.Woj. - do wiadomości
Inspektor Lotnictwa " "
1.General do Zleceń N.W.
2.General do Zleceń N.W.
Szef Sztabu N.W.
Przewodniczący Komisji Regulaminowej
Szef Gabinetu N.W. i Min.Spraw Wojsk.
Szefowie Oddz.I,II,III,IV,V,i VI,Szt.N.W.</p> | <p>Szef Łączności Sztabu N.W.
Szef Intendentury Sztabu N.W.
Szef Biura Prop.i Oświaty
Komendant Kwat.Gł.Szt.N.W.
B. Szef Biura dla spraw Rodzin Wojsk.
Komendant Miast Londyn
Kierownik Kursu Doskon.Admin.Wojsk.
C. Dowódca I.Korpusu.</p> |
|--|---|

KWATERA POŁOWA NACZELNEGO WODZA

22/9/1941

L.dz. 54/Kw. Pol./41

A. XII. 1/2

26

49

86

dnia, 22 września, 1941 r.

Do
Pana Generała Modelskiego
I Generała do zleceń Naczelnego Wodzaw Londynie

Przedkładam załączone pismo z War Office według kompetencji, z tym, że Naczelnny Wódz zdecydował na okres najbliższy ograniczyć ilość wizyt na terenie I Korpusu do rzeczywiście niezbędnych i ważnych.

Zarówno ze strony I Korpusu, jak i władz wojskowych Brytyjskich wpłynęły do Naczelnego Wodza wnioski w sprawie ograniczenia wizyt, których nadmierna ilość w czasach ostatnich obniża moral odziałów i przeczy zachowaniu tajemnicy wojskowej.

Żołnierze naszych brygad, w większości są na robotach rolnych i na wszelkie przeglądy muszą być od nich odrywani, co przeczy zasadniczym rozkazom brytyjskim.

Duży napływ nowoczesnego sprzętu wymaga zaostrożenia ~~prz~~ przepisów o ochronie tajemnicy wojskowej.

Melduję o tym wszystkim Panu Generałowi dla Jego osobistej informacji.

Zaznaczam dla przykładu, że 10 Brygada Kawalerrii Panc. dokonała w ostatnich dniach 49-go ćwiczenia pokazowego dla gości.

SZEFEK GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCHBorkowski
ppłk.dypl.

A

Bogus

A.XII.1/2

27

87

10. Sądy Polowe otrzymują nazwy :

5 Sąd Polowy przy Dowództwie Wojsk Polskich Srodkowego Wschodu

6 Sąd Polowy przy 6 Brygadzie Strzelców Karpackich.

11. Przy każdym Sądzie Polowym winien istnieć areszt polowy, który organizacyjnie wchodzi w skład Sądu Polowego i nosi nazwę "Areszt.....Sądu Polowego".

Sprawę etatów obsad osobowych, pomieszczeń i służby wartowniczej ureguje we własnym zakresie D-ca W.P. Srodkowego Wschodu na wniosek Szefa Służby Sprawiedliwości.

12. Wykonanie niniejszego rozkazu szefowie Sądów zapędzą Szefowi Sądownictwa Wojskowego.

NACZELNY WODZ
i
MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

/-/ S I K O R S K I
generał broni

Za zgodność :

Szef Sądownictwa Wojskowego

Szurlej
Dr. Szurlej Stanisław
pułkownik audytor

O t r z y m u j a :

- A. Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej
Inspektor Lotnictwa
Szef Sądownictwa Wojskowego
Szef Sztabu N.W.
Szef Gabinetu N.W. i Ministra Spraw Wojskowych
Szefowie Oddziałów I /3 egz/, II, III, IV i V Sztabu N.W.
Szef Intendentury Sztabu N.W.
- B. Dowódca W.P. Srodkowego Wschodu
- C. Dowódca I Korpusu

ao
AM

30/9/1941

NACZELNY WODZ

i

MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

Szefostwo Sądownictwa WojskowegoL.dz.780/Szef.Sąd/Tjn/41.
Londyn, dnia 30 września 1941r.

(27)

T a j n e !

83

Zniesienie Sądu Polowego przy Ośrodku Zapasowym W.P.Srodkowego Wschodu, utworzenie Sądu Polowego przy D-twie Wojsk Polskich Srodkowego Wschodu. Nadanie uprawnień zwierzchnika sądowo-karnego. Przekazanie prawa do darowywania i łagodzenia kar w drodze łaski. Etaty Sądów Polowych.

1. Na podstawie art.14 § 2 prawa o ustroju sądów wojskowych znoszę Sąd Polowy przy Ośrodku Zapasowym Wojsk Polskich Srodkowego Wschodu.
2. Na podstawie art.14 § 2 prawa o ustroju sądów wojskowych tworzę Sąd Polowy przy Dowództwie Wojsk Polskich Srodkowego Wschodu. Szef tego sądu pełni równocześnie obowiązki Szefa Służby Sprawiedliwości przy Dowódcy Wojsk Polskich Srodkowego Wschodu.
3. Na podstawie art.90 § 1 prawa o ustroju sądów wojskowych nadaję uprawnienia zwierzchnika sądowo-karnego w sprawach należących do właściwości sądów wojennych Dowódcy Wojsk Polskich Srodkowego Wschodu w stosunku do wszystkich żołnierzy podporządkowanych mu służbowo, oraz w stosunku do innych osób podlegających lub poddanych sądownictwu wojskowemu, które na obszarze działania Dowództwa Wojsk Polskich Srodkowego Wschodu przestępstwo popełniły lub zostały ujęte.
Powyższe nie dotyczy wszystkich żołnierzy podporządkowanych służbowo Dowódcy 6 Brygady Strzelców Karpackich, oraz nie dotyczy innych osób podlegających lub poddanych sądownictwu wojskowemu, które na obszarze działania 6 Brygady Strzelców Karpackich przestępstwo popełniły lub zostały ujęte.
4. Unieważniam rozkaz, którym na podstawie art.553 § 2 kwpk. przekazałem Dowódcy 6 Brygady Strzelców Karpackich, jako zwierzchnikowi sądowo-karnemu prawo do darowywania i łagodzenia kar w drodze łaski.
5. Przekazuję Dowódcy W.P.Srodkowego Wschodu, jako zwierzchnikowi sądowo-karnemu w całości prawo do darowywania i łagodzenia w drodze łaski kar, wymierzonych w postępowaniu wojennym i doraźnym przez Sądy Polowe na obszarze Srodkowego Wschodu.
6. Zwierzchnicy sądowo-karni nie mogą wykonywać innych praw, zastrzeżonych tylko Naczelnemu Wodzowi.
7. Unieważniam instrukcję dla Ekspozytury Sądu Polowego z dnia 27 września 1940r.
8. Cały skład obsady osobowej Sądu Polowego przy Ośrodku Zapasowym W.P.Srodkowego Wschodu przejdzie do Sądu Polowego przy Dowództwie Wojsk Polskich Srodkowego Wschodu.
9. Repertoria, wykazy i inne książki Sądu Polowego przy Ośrodku Zapasowym W.P. Srodkowego Wschodu oraz akta spraw karnych należy przekazać Sądowi Polowemu przy D-twie W.P.Srodkowego Wschodu.

./.

30/9/1941

A.XII.1/2

NACZELNY WODZ

i

MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

T A J N E !

28

L. dz. 774/Szef. Sąd/Tjn/41.
Londyn, dnia 30 września

89

Zniesienie sądów polowych przy 3, 4, 5 i 7 Brygadach Kadrowych Strzelców, utworzenie 2 Sądu Polowego przy Brygadzie Szkolnej i nadanie uprawnień zwierzchnika sądowo-karnego.
Etaty Sądów Polowych.

1. Na podstawie art. 14 par 2 prawa o ustroju sądów wojskowych znoszę sądy polowe przy 3, 4, 5 i 7 Brygadach Kadrowych Strzelców.

2. Na podstawie art. 14 par. 2 prawa o ustroju sądów wojskowych tworzę 2 Sąd Polowy przy Brygadzie Szkolnej.

3. Na podstawie art. 90 par. 1. prawa o ustroju sądów wojskowych nadaję uprawnienia zwierzchnika sądowo-karnego w sprawach należących do właściwości sądów wojennych Dowódcy Brygady Szkolnej w stosunku do wszystkich żołnierzy podporządkowanych mu służbowo, w stosunku do innych osób podlegających lub poddanych sądownictwu wojskowemu, które na obszarze działania Brygady Szkolnej przestępstwo popełniły lub zostały ujęte, oraz w stosunku do wszystkich żołnierzy wchodzących w skład 4 Brygady Kadrowej Strzelców, jak również w stosunku do innych osób podlegających lub poddanych sądownictwu wojskowemu, które na obszarze działania 4 Brygady Kadrowej Strzelców przestępstwo popełniły lub zostały ujęte.

4. Etaty sądów polowych :

a/ oficerskie - szef / 1 płk /, 3 sędziów / 1 ppłk., 1 mjr., 1 kpt. /

b/ podoficerskie - 1 kierownik sekretariatu oraz 4 protokulantów dla 9 i 11 Sądów Polowych, zaś 3 protokulantów dla 1, 2 i 10 Sądów Polowych,

c/ szer. - 1 goniec.

W 9 Sądzie Polowym zamiast 1 protokulanta może być zatrudniona 1 maszynistka.

5. Z dniem wejścia w życie rozkazu niniejszego przestaje obowiązywać ustęp ostatni punktu A rozkazu Dowódcy I. Korpusu L. dz. 18755/I tjn/41 z dnia 22.VIII.1941r.

6. Repertoria, wykazy i inne książki 3, 4, 5 i 7 Sądów Polowych należy przekazać 2 Sądowi Polowemu przy Brygadzie Szkolnej, zaś akta spraw karnych właściwym sądom polowym w zależności od nowego przydziału podejrzanych / oskarżonych /.

7. Sądy Polowe otrzymują nazwy :

1 Sąd Polowy przy 1 Brygadzie Strzelców

2 Sąd Polowy przy Brygadzie Szkolnej

9 Sąd Polowy przy Naczelnym Władzach Sił Zbrojnych

10 Sąd Polowy przy 10 Brygadzie Kawalerii Pancerniej

11 Sąd Polowy przy Dowództwie I. Korpusu.

8. 1, 2 i 10 Sądy Polowe zostają wyposażone etatowo : każdy w jeden samochód osobowy 4-miejscowy z etatu specjalnego przyznanego przez władze brytyjskie.

9. Wszystkie poprzednie rozkazy dotyczące etatów i nazw sądów polowych unieważniam.

A. XII. 1/2

28

90

10. Wykonanie niniejszego rozkazu szefowie sądów zameldują Szefowi Sądownictwa Wojskowego.

NACZELNY WODZ
i
MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

/-/ S I K O R S K I

Za zgodność :

Szef Sądownictwa Wojskowego

Szurlej
Dr. Szurlej Stanisław
pułkownik audytor

O t r z y m u j a :

- A. Szef Sądownictwa Wojskowego
I General do Zleceń
2 General do Zleceń
Przewodniczący Komisji Regulaminowej
Szef Gabinetu N.W. i Ministra Spraw Wojsk.
Szefowie Oddziałów I - VI Sztabu N.W.
Szef Łączności Sztabu N.W.
Szef Intendentury Sztabu N.W.
Komendant Kwatery Głównej Sztabu N.W.
Szef Morskiego Sądu Wojennego
- B. Przewodniczący Wojskowego Trybunału Orzekającego
Komendant Miasta Londyn
Szef 9 Sądu Polowego
- C. Dowódca I. Korpusu
Dowódca 1 Brygady Strzelców
Dowódca 10 Brygady Kawalerii Pancernej
Dowódca Brygady Szkolnej
Dowódcy 3, 4, 5 i 7 Brygad Kadrowych.

9/10/1941,
 NACZELNY WÓDZ
 I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

S Z T A B
 O d d z i a ł I,
 L.dz.3219/Tjn.O.I.Og.Org./41.
 Londyn, dn. 9 /X.1941 r.

Przemianowanie 4.Brygady Kadrowej Strzel.
 na 1.Brygadę Spadochronową.

29

91

- I. Dotychczasową 4.Brygadę Kadrową Strzelców przemianowuję na 1.Brygadę Spadochronową.
- II. Podporządkowuję pod każdym względem Dowódcy 1.Brygady Spadochronowej Centrum Wyszkożenia Desantowego.
- III. Skład organizacyjny i etaty 1.Brygady Spadochronowej zostaną ustalone późniejszymi rozkazami.
 Do czasu ich wydania stan faktyczny 1.Brygady Spadochronowej należy uważać za stan etatowy.
- IV. W związku z powyższym: 1/W załączniku Nr.1. do rozkazu Naczelnego Wodza Nr.5/40 z dnia 26 sierpnia 1940 r. - Numeracja i nazwy oddziałów, w pkt. II,1. - wielkie jednostki, należy po 10.Brygadzie Kawalerii Pancernej wpisać: "1.Brygada Spadochronowa", oraz skreślić "4.Brygada Kadrowa Strzelców."

W pkt. II,2. tego załącznika - Oddziały Brygadowe skreślić nagłówek "4.Brygada Strzelców" wpisując na to miejsce "1.Brygada Spadochronowa".

2/ W rozkazie L.2372/Tjn.O.I.Og.Org./41. - Tymczasowa organizacja Komendy Centrum Wyszkożenia Desantowego polecam skreślić ustęp o treści: "Komendant Centrum podlega bezpośrednio Dcy I.Korpusu, a pod względem gospodarczym i garnizonowym Dowódcy 4.Brygady Kadrowej Strzelców", wpisując na to miejsce: "Komendant Centrum podlega pod każdym względem Dowódcy 1.Brygady Spadochronowej".

NACZELNY WÓDZ
 I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

Sikorski
 SIKORSKI
 Generał Broni.

Otrzymują:

- A. Szef Kier. Mar. Wojennej
 Inspektor Lotnictwa
 Biskup Polowy
 Szef Sądownictwa Wojskowego
 1. Generał do Zleceń
 2. Generał do Zleceń
 Szef Sztabu N.W.
 Przewodniczący Komisji Regulaminowej
 Szef Biura F.O.N. i Darów
 Szef Gabinetu Wojsk. Prezydenta R.P.
Szef Gabinetu N.W. i Min. Spr. Wojsk.
 Szefowie Oddziałów I-VI. Szt. N.W.
 Szef Łączności Sztabu N.W.
 Szef Intendentury Sztabu N.W.
 Szef Biura Prop. i Oświaty
 Komendant Kwatery Głównej Szt. N.W.
- B. Przewodniczący Wojskowego Trybunału Orzekającego
 Komendant Miasta Londyn.
- C. Dowódca I. Korpusu
 Dowódca 4. Brygady Kadrowej Strzelców

11/10/1941
NACZELNY WÓDZ

I ayon - Z. Z. A.

L. 301/G.M.41.tj.

A.XII.1/2

30

Londyn, dn. 11.X.1941 r.

92

Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej, Inspektor Polskich Sił Powietrznych, Szef Sztabu Naczelnego Wodza, I i II Generałowie do Złoczeń N.W., Dowódca Polskich Sił Zbrojnych w Z.S.R.R., Dowódca I Korpusu, Dowódca Wojsk Polskich na Środkowym Wschodzie, Dowódca Brygady Zapasowej w Kanadzie, każdy we własnym zakresie przeprowadzą osobiście, względnie zarządzą przeprowadzenie odpraw oficerskich z tym, że obecność wszystkich oficerów na odprawach jest obowiązkowa.

Do odpraw tych wykorzystać materiał podany w załącznikach z tym, że jest on w całości podany jedynie do wiadomości dowódców i na odprawach nie może być cytowany w dosłownym brzmieniu.

Na odprawach poruszyć następujące momenty:

1. Bohaterska działalność Wojska Polskiego, Polskiej Marynarki Wojennej i Lotnictwa zdobyły szacunek i podziw dla Polaków wśród czynników rządowych i społeczeństwa wszędzie, gdzie się oni znajdują. Znalazło to wyraz w pismach i wypowiedziach najwyższych czynników państwowych z Królem Jerzym VI, Premierem Churchill'em i Ministrem Eden'em na czele, w pismach wyższych dowódców brytyjskich wojsk lądowych, marynarki i lotnictwa, oraz w wynurzeniach czynników parlamentarnych, społeczeństwa i prasy.
2. Wyniki osiągnięte przez naszą Marynarkę Wojenną i Lotnictwo, oraz postawa naszych lotników i marynarzy stanowią chlubną kartę wojska polskiego i są poważnym wkładem w całość toczącej się wojny. Ofiarną pracę pełni Polska Marynarka Handlowa prowadząc w warunkach bojowych transporty wojenne i uzyskując uznanie naszych sprzymierzeńców.
3. Udział Brygady Karpackiej w walkach na widowni afrykańskiej wzmocnił działalność naszych wojsk lądowych i zdobył uznanie dla Polaków brytyjskiego dowódcy Środkowego Wschodu.
4. W niesłychanie ciężkich warunkach materialnych odbywa się tworzenie wojska polskiego w Rosji, gdzie dzięki głębokiemu samozaparciu wszystkich żołnierzy, nie bacząc na dotychczasowe ciężkie przeżycia osobiste i braki materialne, pozostają oddziały owiane wspólnym duchem, gotowe do wszelkich poświęceń, przejęte gorącym patriotyzmem i odporne na wszelkiego rodzaju propagandę.

5. W ogromnie ciężkich warunkach odbywa się praca polskiej grupy lotniczej w Afryce, która pełni mało na pozór efektowną, lecz wysoce ważną pracę lotniczego transportu materiału wojskowego na ogromne odległości i w warunkach tropikalnych.
6. Oddziały I Korpusu osiągają coraz to wyższy poziom wyszkolenia i gotowości bojowej, są przepełnione pragnieniem walki a postawą swą i zachowaniem zdobywają sobie szacunek społeczeństwa szkockiego i utwierdzają dobre imię Polaka.
7. Taki stan rzeczy oraz stosunek wszystkich warstw społeczeństwa, jego podziw i uznanie dla wojska polskiego i zdobycie dobrego imienia dla Polski wypracowane zostały rzetelnym wysiłkiem i istotnymi walorami naszego żołnierza, marynarza i lotnika. Zdobyta przez Wojsko Polskie opinia jest niezmiernie cennym dorobkiem całego Narodu Polskiego, którego jesteśmy reprezentantami. Z dorobku tego nie wolno nam nie uronić.
8. W tych warunkach wszelkie niedociągnięcia i uchylenia w zachowaniu się naszych oficerów i żołnierzy rażą w wysokim stopniu, nie liczą z powagą chwili i grożą obniżeniem zdobytej przez nas opinii i sympatii oraz zaprzepaszczeniem w ten sposób wypracowanego dorobku kładąc się plamą na całości naszych Sił Zbrojnych.
9. Nakłada to na każdego żołnierza polskiego bezwzględny obowiązek stałego utrzymywania się na raz osiągniętym przez całość wojska naszego wysokim poziomie, a przez to utrwalenie i pogłębienie zdobytego przez nas szacunku i sympatii zarówno dla Wojska Polskiego, jak dla całości sprawy polskiej.
10. Niestety powin bardzo nieznaczny odsetek oficerów naszych i żołnierzy obdarzony zbyt małym samokrytycyzmem nie rozumie ciężącego na nas wszystkich obowiązku, nie krępuje się żadnymi względami natury etycznej i obniża swym gminnym zachowaniem się życzliwy stosunek i opinię zdobytą przez Polaków w społeczeństwie.

Zdarzają się wypadki, że oficerowie i żołnierze nasi ze zrozumiętych względów zatają swój stan cywilny wobec kobiet, że zachowują się wobec nich obcesowo i bez skruplek, że pozwalają sobie na zaczepianie kobiet na ulicy i w lokalach publicznych nie licząc się z dobrymi obyczajami towarzyskimi, że uczą kobiety ordynarnych wyrazów polskich i t.p. Na wszystko to opinia publiczna zwłaszcza w Wielkiej Brytanii reaguje bardzo żywo, przyczem zachowanie się małej garstki ludzi odbija się na opinii o Polakach i Polsce.

A. XII. 1/2 (30)

-3-

94

Dowódcy właściwi wystąpią energicznie przeciwko tej grupie żołnierzy i pod żadnym warunkiem nie dopuszczą, ażeby dobre imię Polski walczącej było narażane na szwank.

NACZELNY WÓDZ
/-/ S I K O R S K I
GENERAŁ BRONI

Za zgodność:

SZEF GABINETU NACZELNEGO WÓDZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Borkowski

BORKOWSKI
Płk. dypl.

Otrzymują:

- A. Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej
Inspektor Polskich Sił Powietrznych
Biskup Polowy W.P.
Szef Sądownictwa Wojskowego
I Generał do Zleceń N.W.
II Generał do Zleceń N.W.
Szef Sztabu N.W.
Przewodniczący Komisji Regulaminowej
Szef Gabinetu N.W.
- C. Dowódca Polskich Sił Zbrojnych w Z.S.R.R.
Dowódca I Korpusu
Dowódca Wojsk Polskich na Środkowym Wschodzie
Dowódca Brygady Zapasowej w Kanadzie

A.XII.1/2

30

-1-

95

Depesza Króla Jerzego VI do Gen. Sikorskiego po odwiedzinach Brwtyjskiej Pary Królewskiej na odcinku Korpusu Polskiego w Szkocji.

" Jego Ekscelencja Generał Sikorski.

Królowa i ja wyrażamy szczerą wdzięczność Pani Sikorskiej i Panu za ich tak uprzejmą gościnność, jakiej doświadczyliśmy dzisiaj. Było dla nas wielką przyjemnością być przy tylu oddziałach, wchodzących w skład wojsk, znajdujących się pod Pana naczelnym dowództwem. Zarówno postawy jak i sprawności ich serdecznie gratulujemy.

Jerzy R.I. "

List Min. Daltona do Gen. Sikorskiego.

Hotel Arisaig
Boże Narodzenie

" Drogi Panie Generale,

Piszę do Pana wieczorem tego samego dnia, w którym opuściłem gościnny dom Jego, aby podziękować za uprzejmość i gościnność, której wraz z moimi oficerami doświadczyłem w czasie mej wizyty u Wojska Polskiego.

Wywożę ze sobą niezapomniane wspomnienie dzielnych, upartych, zahartowanych, pełnych samozaparacia, patriotycznych, demokratycznych i cywilizowanych ludzi - najbliższych sprzymierzeńców i najlepszych towarzyszków broni.

Byłem głęboko wzruszony tym co widziałem i słyszałem, oraz ciepłem zgotowanego mi przyjęcia. Wiem również, że tak samo odczuli to Jebb i Gubbin.

Wszyscy trzej cieszymy się na spotkania Pana Generała na lotnisku w poniedziałek rano. Tymczasem zaś: Zwycięzimy. Niech żyje Polska Nieśmiertelna !

Panski zawsze oddany, Drogi Generale, w zaufaniu i przyjaźni.

/-/ Hugh Dalton."

Depesza Króla Jerzego VI do Prezydenta R.P. z powodu pierwszej rocznicy przystąpienia W. Brytanii do wojny.

" Dumni jesteśmy, że mamy po naszej stronie, w obronie tych wysp bohaterkich polskie siły zbrojne: armię, lotnictwo i marynarkę, które okryły się sławą w ciągu 12-u miesięcy.

A. XII.1/2

30

-2-

96

Wspaniałe czyny lotników polskich w bitwach powietrznych, toczących się obecnie nad Anglią, przynoszą nową chwałę orężowi polskiemu.

Wierzę wraz z Waszą Ekszelencją w ostateczne pokonanie tyranii, zagrażającej obecnie Europie i w pełni ufam, że Polska odzyska niepodległość a Europa wolność."

Pismo Premiera Churchill'a do Gen.Sikorskiego.

" Byłem niezmiernie szczęśliwy, mogąc osobiście zetknąć się z polskimi oddziałami w Szkocji. Ich dziarska i zdecydowana postawa upewniła mnie w przekonaniu, że gdy nadejdzie chwila działania, stwierdzą oni czynem sławę dzielnych i nieustraszonych żołnierzy, zdobytą w Polsce, Francji i Norwegii.

Polska przelała swą krew dla tej samej sprawy wolności i prawa, o którą my obecnie walczymy w Anglii. Podziwiamy jej synów, którzy w godzinie swych nieszczęść, bez względu na to gdzie się znajdują, okazują niezłomną wolę walki aż do całkowitego zwycięstwa nad wrogiem. Mimo, że Ojczyzna ich została strącona przez najeźdźcę, najgłębsze pragnienia narodu polskiego, który tak długo, z takim poczuciem honoru i obowiązku walczył za swój byt przyrodzony i niepodległość, zostaną spełnione.

/-/ Winston S. Churchill."

Przemówienie Premiera Churchill'a do Narodu Polskiego
wygłoszone w dn. 3 Maja 1941 r.

"... Widziałem waszych żołnierzy w Szkocji czekających na okazję odparcia najeźdźcy, a przede wszystkim na możliwość zanieśienia z powrotem sztandarów wolności swym współobywatelom w Polsce. Widziałem waszych pilotów, którzy odegrali tak pełną chwałę rolę w odparciu niemieckich hord powietrznych. Wasi marynarze zdobyli równocześnie i uznanie i szacunek swych towarzyszy z marynarki królewskiej i z angielskiej floty handlowej. Dziękuję im z nimi za zadanie utrzymania tych szlaków łączności z Ameryką i ze światem, które zapewnią uwolnienie waszego kraju. Obecność tutaj waszego rządu i waszych sił zbrojnych pozwoliła nam poznać się lepiej i zbudować w ten sposób mocniejsze fundamenty dla stosunków angielsko-polskich po naszym wspólnym zwycięstwie i po odbudowaniu waszej niepodległości."

A. XII 1/2

(30)

-3-

97

List Ministra Eden'a do Generała Sikorskiego.

"Piszę do Pana, aby Mu wyrazić mój zachwyt z okazji mojej wizyty w Szkocji. Ogromnie się cieszę, że mogłem zobaczyć ćwiczenia polskich oddziałów i że byłem obecny na tak imponującym przemarszu zmechanizowanych i pancernych jednostek. Jestem również pełen podziwu dla doskonałej organizacji, która umożliwiła nam zapoznanie się z wspaniałym duchem, ożywiającym Polską Armię oraz z jej ekwipunkiem. Dzięki tej organizacji mieliśmy możliwość odwiedzić ochotników z Ameryki Południowej. Najwymowniejszym dowodem, że duch narodu polskiego jest nieśmiertelny, jest to - że ludzie ci, mniemając że Anglia jest w stanie największego wygłodzenia i zniszczenia, przybyli tu, aż z tak daleka, aby walczyć za swój kraj.

Jeszcze raz serdecznie dziękuję."

Wyjątek z listu gen. Sir Alan Brooke - Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych Wielkiej Brytanii na terenie Zjednoczonego Królestwa do Gen. Sikorskiego.

"14.XII.40 r.

... Następnie muszę Panu zakomunikować, jak wielką radość sprawił mi przegląd różnych jednostek Armii Polskiej w towarzystwie Pana. Byłem pod silnym wrażeniem wszystkiego co widziałem. Pan posiada świetny korpus oficerów i szeregi, niewątpliwie przeniknięte wolą zwycięstwa. Patrząc na nich jako na wybitny plus w obronie tego kraju. Jak wówczas oświadczyłem, żaden wysiłek nie zostanie pominięty w celu dalszych dostaw broni i ekwipunku w najkrótszym możliwym czasie.

Wielką radość sprawiło mi słyszeć ze wszech stron, jak ciepłe stosunki łączą wszystkie stopnie w wojsku z miejscową ludnością i mam przekonania, że takie dobre stosunki nadal będą trwały między naszymi narodami."

Rozkaz Dzielny Generała Wavell'a do Brygady Karpackiej z okazji święta narodowego 3 maja.

" W imieniu wszystkich tow. broni Armii Nilu, pozdrawiam Was w tym historycznym dniu 150 rocznicy Polskiej demokratycznej konstytucji. Treścią długiej i rycerskiej historii polskiej była zawsze obrona wolności i walka z ciemnizcami. Żadne niepowodzenia nie były w stanie złamać dumnego ducha Waszego narodu, żadne okrucieństwa nie potrafiły zdławić Waszego umiłowania wolności i demokracji przeciw niemieckiej napaści. Aczkolwiek pokonana po rycerskiej walce, jej armia, flota i lotnictwo żyją i nadal walczą.

Dumni jesteśmy, że część Polskiej Armii stoi z nami na Bliskim Wschodzie. Ta siła zbrojna wzbudziła podziw nas wszystkich. Dla ludności w okupowanej Polsce mamy bezgraniczny zachwyt wobec jej twardego oporu stawianego ciemności.

A.XII.1/2

(30)

-4-

98 96

Będziemy stali z Wami ramię przy ramieniu, aż walkę wygramy, a Naród Polski po tylu cierpieniach, dowodach odwagi i wiary złączy się znowu w swej historycznej Ojczyźnie. Pozdrawiamy Was w głębokiej wierze, że taki dzień nastąpi."

Tajna depecha szyfrowa do Gen.Sikorskiego od Gen. Auchinlecka.

" Z radością donoszę Panu Generałowi, że otrzymuję wspaniałe raporty o Polskiej Brygadzie w jej nowej roli. Wykazała ona już wielkie zalety bojowe i uważam jako przywilej dowodzenie zespołem ludzi owianych tak doskonałym duchem. "

A.XII.1/2

(30)

-5-

- P o u f n e -

Polski lotnik myśliwski

99

Po upływie okresu zaledwie czterech miesięcy dowodzenia przeze mnie stacja 3 polskich dywizjonów myśliwskich, próba analizy charakteru i zalet polskich pilotów myśliwskich byłaby zbyt pochopna. Ponadto sympatia mogłaby zatrzeć granice krytycyzmu, ponieważ lotnicy polscy jednają sobie powszechną przyjaźń.

Polacy ci różnią się między sobą w tym samym stopniu, jak różnią się wzajemnie i Anglicy. Posiadają jednak pewne cechy wspólne, których opisanie jest celem niniejszego pisma.

Zalety osobiste.

Polski pilot myśliwski jest przepojony jedną myślą: zniszczenia Niemców. Cel ten pochłania całkowicie całą jego energię. "Jedynym dobrym Niemcem jest nieboszczyk". "Nie strzelaj wyłącznie do ich maszyn - niektórzy mogliby się uratować i wrócić do Niemiec po wojnie".

Może duma może być zbliżona do jednego z siedmiu grzechów głównych, ona właśnie stanowi nagłówek, pod którym największe cnoty Polaków i niektóre z ich wad mogłyby być umieszczone. Duma ich jest pozbawiona próżności, męstwo ich nie wypływa z chęci zdobycia orderu. Nie lubią popisywać się przed otoczeniem. Jeżeli któremuś z Polaków zdarzy się "zadawać fason" nad własnym lotniskiem; jest on natychmiast surowo karczony przez własnych kolegów.

Duma Polaka zawiera takie cechy, jak odwaga, honor, patriotyzm / i jego młodszemu bratu "esprit de corps" /, poczucie własnej godności, dobre wychowanie, biegłość, determinacja, i wreszcie na dolnym szczeblu tej skali - upór.

Wielka odwaga wydaje się u Polaków wrodzona. Historie ich ucieczek z Polski dostarczają zadziwiających przykładów ich dzielności.

Możo który z młodych pilotów przyznaje, iż powinien się jeszcze szkolić, zanim będzie mógł wejść do akcji. Niemal wszyscy powiadają: "Pocóż to całe szkolenie - najlepsze szkolenie będzie nad Francją". Ich celem, częstokroć osiąganym, jest zabicie Niemca z możliwie najbliższej odległości, nie bacząc na własne bezpieczeństwo. Nieubłagani w walce są oni łagodni i dożykatni w innych okolicznościach.

Polskiego pilota myśliwskiego cechuje ten sam patriotyzm, z którego słynie jego naród. Ten zapach znajduje swój wyraz w "esprit de corps" eskadr i dywizjonów polskich, podniecanym współzawodnictwem pomiędzy eskadrami każdego "skrzydła".

Każdy, kto poznaje Polaków, jest uderzony ich dobrym wychowaniem. Są oni drobiazgowo uprzejmi wobec starszych od

siebie oficerów oraz wobec kobiet, jednocześnie są naturalni, przyjaźnie usposobieni, i pozbawieni wszelkiej afektacji.

Oficer polski odznacza się wysokim poczuciem honoru. Ujawnia się to odrazu we wszelkich sprawach pieniężnych. Rachunki kasynowe są zwykle płacone w dniu ich wystawienia, nigdy zaś później jak 10 każdego miesiąca. Inne długi są również szybko regulowane. Nie wystawiają oni czeków bez pokrycia. Polacy mówią prawdę nawet wtedy, gdy to jest dla nich szkoda. Zdarzy się im przytoczyć śmiesznie niezręczne usprawiedliwienie z jakiegoś uchybienia, lecz nigdy nie starają się wyprzeć popełnionego wykroczenia. Zwalanie winy na kogoś, wysługiwanie się cudzym kosztem i t.p. praktyki są im całkowicie obce.

Polscy piloci rzadko piją trunki alkoholowe. Jest to prawdopodobnie spowodowane świadomością, że picie może osłabić ich zdolności zabijania Niemców. Mogą się oni doskonale bawić na wesołych przyjęciach bez podjęty alkoholowej, jednakże przy rzadkich okazjach ogólnego picia lubią oni przeciągać zabawę do białego ranka.

Zabijanie Niemców jest dominującą pasją Polaków i nie jest w stanie zatrzeć tej nienawiści. Waleczą oni najlepiej wtedy, gdy znają każdy szczegół zamierzonej akcji, i gdy mają czas przedyskutować ją z góry. Uważają oni również za konieczne przedyskutowanie dokonanej operacji bojowej natychmiast po wylądowaniu. Branie udziału w improwizowanych na przedzie operacjach bojowych lub w akcji zapowiadzonej w ostatniej chwili po wielu zmianach w rozkazodawstwie, odwadywanie i odraczenie operacji jest dla nich równie demoralizujące jak n.p. latanie na źle skonstruowanej lub niedbale utrzymanej maszynie. Z tą starannością łączy w parze niezawodną punktualność, pozbawioną pośpiechu.

Wyżej opisane zalety mogą mieć swe źródło w ich dumie. U niektórych z młodszych pilotów polskich, dumą tą objawia się w pewnym uporze. Zdarza się, że oni zbyt dumni, żeby zatoczyć dodatkowe koło nad lotniskiem, w wyniku czego lądują na płocie. Albo są zbyt dumni, by złamać sztyk przy lądowaniu, w wyniku czego łamią Spitfiro'a.

Inna dziwna wada niektórych pilotów polskich jest ich skłonność do denerwowania się niezwykłymi okolicznościami. W boju są oni zimni i bardzo opanowani taktycznie, lecz gdy zbłądzą, lub zatną się im lotki, lub wpadną nagle w złą pogodę, mogą ulec denerwowaniu i postąpić w niewłaściwy sposób. Cechą pokrewną jest moment pewnego rodzaju kompletnej aberacji, który wydaje się przytrafić nagle co najmniej raz w życiu polskiego lotnika myśliwskiego. Momenty takie czasem powracają po kilka razy. W takich chwilach pilot wysiada ze swego Hurricane'a, na którym wylądował bez kół, i powiada: sygnał wskazywał czerwone światło i syrena wydała, myślałem więc, że można lądować.

Jednakże tego rodzaju przypadki mogą się przytrafić każdemu pilotowi, zarówno angielskiemu jak polskiemu. Główną wadą polskich pilotów, do której przyznają się oni sami ze śmiechem lub niechętnie jest ich niepoprawne gadulstwo przez radio, zachowują oni milczenie tak długo jak

jest konieczne, natomiast jak tylko przyjdzie rozkaz zezwalający na rozmawianie, płynie nieprzerwany potok wymowy.

Zalety zbiorowe.

Polacy są zbiorowiskiem koleżeńskim, i wydaje się że nie ma między nimi złośliwości. Istnieje zdrowe współzawodnictwo między eskadrami, które starają się prześcignąć jedna drugą w wyczynach. Jednakże w bitwie oraz w przygotowaniach do niej pracują oni razem jak jeden mąż. Są oni wszechstronni i dają sobie dobrze radę w operacjach, opartych na współpracy zespołowej jak n.p. eskortowanie bombowców.

Dyscyplina jest różna zależnie od dywizjonu, lecz na ogół jest dobra. Poziom poczucia własnej godności / self respect / i czystości jest bardzo wysoki. Przepisy nie są zawsze przestrzegane, chyba że ułatwiają one zabijanie Niemców, jednakże bezpośrednie rozkazy są natychmiast i pogodnie wykonywane.

Inne cechy charakterystyczne.

Cechy społeczne, kulturalne i sportowe pilotów polskich mało się ujawniają, na skutek ich zaabsorbowania wojną, jak również ich kobiet oraz otoczenia domowego. Mają oni duże poczucie artystyczne i zamiłowanie do muzyki. Polacy pięknie śpiewają i rzadko zdarza się im zapomnieć słów lub melodii jakiejś piosenki ludowej.

Narcyzarstwo i pływanie wydają się być główną rozrywką Polaków. W Anglii pływają oni oraz grają w tenisa i squash. Na urlopy wyjeżdżają zwykle do różnych domów na wsi i używają na strzelaniu, konnej jeździe i spacerach.

Dużo czasu spędzają na pilnej nauce języka angielskiego, w czym robią szybkie postępy.

Poczucie humoru jest u nich duże i pokrowne naszemu; lubią oni i umieją przekomarzać się i docinać sobie w śwobodny i beztrudny sposób.

Wielkie zalety polskich pilotów myśliwskich mogą być przypisane temu, że jest to kwiat narodu polskiego, gdyż jedynie najlepsi mogli mieć odwagę, determinację i żądzę walki, które pozwoliły im wydostać się z ich kraju najrozmaitszymi drogami i dotrzeć do Anglii po najstraszniejszych przejściach. W każdym razie nie ma bardziej wspaniałych i podziwu godnych "typów", niż polscy piloci myśliwscy.

A.F.L.I.
8.9.41.

A. XII. 1/2 (30)

-8-

102

Pismo do Dcy Dyonu K.T.

" Z przyjemnością muszę wyrazić mój podziw dla nadzwyczajnego ducha Waszych oficerów i marynarzy oraz tak widocznej wydajności i rezultatów ich pracy.

To wszystko co widziałem w czasie wczorajszego przeglądu na Waszych okrętach wywarło na mnie duże wrażenie i jestem dumny, że mam je pod swoim dowództwem.

Służba Wasza, mimo, że wykonuje ją zdala od Polski - ma wielkie znaczenie dla naszej wspólnej sprawy.

Admiral Commander-in-Chief Western Approaches"
12.IX.1939 r.

Wyciąg z pisma Admiralicji Brytyjskiej
z dnia 21.X.39 r. w sprawie O.R.P. Orzeł.

"Orzeł" jest to piękny duży okręt, dobrze wyposażony i posiadający załogę złożoną z oficerów i marynarzy, których jedynym pragnieniem, jak odniosłem wrażenie jest wyjście znówu na morze i walczyć.

Oficerowie są bezwątpienie dumni z ich pięknego wyczynu, kiedy niniejsze opowiadanie było rozwijane przede mną po angielsku przez zę dowódcy, wszyscy inni gromadzili się przy stole, dorzucając w łomanej angielszczyźnie swoje uwagi, gdy jakiś interesujący szczegół był opuszczony.

Duch ich jest wspaniały, a to czego dokonali może być postawione w równym rzędzie ze sławnymi wyczynami wojny światowej."

Wyciąg z meldunku Attache Morskiego w Londynie
do Szefa K.M.W. z dn. 29.X.1939 r.

"Ustosunkowanie się morskich władz angielskich tak w Rosyth jak Dundee jest niesłychanie serdeczne i pełne prawdziwego uznania i podziwu dla wyczynu dokonanego przez oba okręty, Orzeł i Wilk/.

Zarówno dowódca Fl tyli, do której oba okręty są przydzielone, jak również dowódca sił podwodnych p.t.o. nie mają słów dla wyrażenia swego podziwu nad oficerami i załogą - ich skromnością i jednocześnie gorącą chęcią dalszego i natchmiastowego działania.

A.XII.1/2

30

-9-

103

Szef Sztabu Admirala Watsona, komendy Macintyre wyraził się, że są szczęśliwi, że mają oba te okręty u siebie i proszą, żeby wszystko zrobić, by nie zostały one przeniesione gdzieindziej. Zapewnił mnie, że będą one zawsze otoczone jak najlepszą opieką, a dla Anglików będzie nie tylko zaszczytem współdziałanie z nimi, ale również i korzystnym, gdyż oficerowie angielscy będą mogli dużo się od nich nauczyć, jak się niektóre rzeczy robi."

" 3 grudnia 1939 r.

Drogi Admirale Swirski,

Przypuszczam, że chciałby Pan wiedzieć o tym, że O.R.P. "Wilk" kilka dni temu wyszedł w morze, żeby zająć pozycję w pierwszej linii na Morzu Północnym. Przed jego wyjściem byłem na jego pokładzie, celem zapoznania się z załogą i znalazłem wszystkich ogromnie chętnych do pójścia w morze. Posiadają oni wspaniałego ducha walki, który jestem pewien przyniesie im tak upragniony sukces.

Shczęśliwie się stało, że byli oni już gotowi do wyjścia w morze. Zauważono bowiem Deutschland'a i każdy okręt podwodny, który tylko było można został wysłany na "łowy" za nim. O.R.P."Wilk" już obecnie okazał się bardzo dobrym. W najkrótszym czasie oczekuję przyścia, możliwości powitania O.R.P."Orzeł". Łączę serdeczne pozdrowienia i proszę dać mi znać, gdy kiedykolwiek Pan lub jakiś z Pańskich okrętów będzie potrzebował cokolwiek.

B.C.Watson "

Wyjątek z przemówienia Premiera Churchill'a przez radio z dnia 1.IV.1940 r.

"Przed kilku dniami przeprowadziłem inspekcję załogi kontrtorpedowca polskiego i muszę powiedzieć, że rzadko kiedy widziałem oddział bardziej zdyscyplinowany. Ale ilość współczucia należy mieć dla nich. Okręt ich płynie na morzu, ale kraj jest pod przemocą wroga. Widząc jednak wokół mnie wielkie te okręty wojenne i przygotowania dla dalszego prowadzenia wojny i to za wszelką cenę, jak długo tylko będzie potrzebne, pocieszyłem się myślą, że kiedy ci marynarze polscy zakończą swe zadania wspólnie z flotą brytyjską, okażemy szczególną troskę, by dać im siedziby do których powrócą. A ślepym dylotantom, którzy mimo okrutnego losu Polski pytają czasami, o co bije się Francja i Anglia, odpowiadam: "gdybyśmy zaprzestali walki, wiedzielibyście natychmiast, o co się bijemy".

A. XII. 1/2

(30)

-10-

104

Wyjątek z przemówienia Premiera Chamberlain'a
przed Izba Gmin w dn. 2.IV.1940 r.

"Chciałbym powiedzieć kilka słów o naszych polskich sprzymierzonecch, z którymi już związani jesteśmy przyrzeczeniem nie zawierania pokoju inaczej, jak za wspólną zgodą. Mój szanowny przyjaciel, pierwszy lord admiralicji mówił onegdaj szeroko o nich zwracając o działalności jednostek Marynarki Wojennej Polskiej, współdziałających z Marynarką Królewską. Dywizjo armii polskiej tworzone na nowo we Francji, polscy lotnicy ćwiczeni są zarówno tu jak we Francji. Jesteśmy przekonani, że siły te dadzą o sobie dobre świadectwo we wspólnej walce, którą prowadzimy."

Przeгляд okrętu przez Admirała Corc'a, 8.V.1940 r.

Przed odkotwiczeniem o 1350 na okręt przybył F.O. i G. Narvik Admiral of Fleet, Earl of Corc, aby pożegnać polski okręt, opuszczający wody norweskie i podziękować za współpracę Polskiej Marynarki Wojennej w akcji Narwickiej.

Po dokonanym przeglądzie załogi, Admirał wygłosił następujące przemówienie:

"Przyszedłem na ten okręt, aby powiedzieć Wam, zanim opuścicie Norwegię, jak wielkie uznanie i podziw mieliśmy dla sposobu w jaki wykonywaliście w czasie naszej wspólnej służby wszystkie zadania nałożone na Was.

Jestem bardzo zasmucony stratą "Gromu", lecz mam nadzieję, że niezadługo uratowana załoga obsadzi nowy okręt, który znów będzie mógł stanąć do walki.

Przeżyliście ciężko chwilę, lecz macie przynajmniej na swym rachunku jeden zestrzelony samolot nieprzyjacielski.

Walka, którą toczyliśmy jest i będzie ciężka, lecz jestem przekonany, że jeśli Anglicy i Francuzi wspólnie ze swoimi polskimi sprzymierzeńcami zdobędą się na siłę woli i decyzję walki za wszelką cenę, to zwycięstwo musi nastąpić, a wówczas wcześniej czy później - Polska Bandera powieść będzie znowu na Waszych ojczyznych wodach.

Na pożegnanie życzę Wam powodzenia i zatopienia wielu niemieckich okrętów."

A.XII.1/2

32

-11-

105

Devonport, 6.VII.1940 r.

Przemówienie komendanta mechanical training establishment M. Dalton, Ing. captain, R.N. wygłoszone z racji ukończenia kursu maszynistów.

"Pragnę wyrazić w imieniu moim własnym oraz oficerów Szkoły uznanie dla pracy i zachowania się polskich marynarzy, którzy ukończyli kurs maszynistów w tej Szkole. Podziwiałem Waszą dyscyplinę, pogodę ducha i piękną postawę.

Jesteśmy dumni, że pozyskaliśmy Waszą przyjaźń. Mam nadzieję, że udało mi się uczynić wszystko co było możliwe w obecnych trudnych warunkach, aby dostarczyć Wam możliwie jak najwięcej wygód w czasie pobytu w Szkole.

Mam również nadzieję, że kurs który przeszliście dał Wam dużo korzyści. Mamy jak największe zaufanie do Was jako naszych przyjaciół i życzymy Wam dużo powodzenia na Waszych okrętach.

Żegnaj Was, życząc Wam wszystkim dużo szczęścia."

Pismo Admirała Sir Martin G. Dumbor-Neswith,
Devonport, 16.IV.1941 r.

"Ekscelencjo,

Ogromnie dumny jestem, iż Kraj Pański zaszczycił mnie tak wielkim honorem.

Podziw mój dla Pańskich obywateli jest bardzo wielki i chociaż nie będzie potrzeba nigdy żadnych widocznych więzów, któreby zespoliły nasze marynarki, czują, że to przyczyniło się do jeszcze większego zbliżenia.

Uderzyło mnie ogromnie poprawno zachowanie się Pańskich oficerów i marynarzy podczas ich służby pod moimi rozkazami i chciałbym wyrazić moje uznanie dla ich niezachwianej odwagi, przedsiębiorczości i poświęcenia dla służby, które są ponad wszelkie pochwały.

Sprawiło mi wielką przyjemność, iż o decyzji Pańskiej zostałem powiadomiony na pokładzie O.R.P. "Gdynia" przez Admirała Swirskiego dla którego żywię tak wielkie poważanie."

Dowódcy Home Fleet do Polskiej Admiralicji.
3.V.1941 r.

"W rocznicę Pańskiej konstytucji /3 Maja/ wyrażam Panu najwyższy podziw Floty dla służby, którą Polska Marynarka Wojenna wykonuje w naszej wspólnej sprawie.

Silne wrażenie wywarło na mnie wysokie wykształcenie i wspaniały duch zarówno oficerów, jak i marynarzy na okrętach polskich, które są lub były pod moimi rozkazami, a specjalną przyjemność sprawia mi to, że kilku z Pańskich dobrych młodych oficerów jest zakrętowanych na moim flagowym okręcie lub na innych."

A-XII.1/2

(30)

-12-

106

Oficjalna nota of. łącznikowego do Szefa K.M.W.
z dnia 6.X.1940 r.

Dowódca bazy ścigaczy w Fowey składając raport do
C-in-C. Wester Approaches dodał następującą uwagę:

"Zachowanie się oficerów i marynarzy ścigacza 45
/polski "S-3" - dow. ppor. mar. Jaraczowski Andrzej/ jest godnym
naśladowania - jedyną ich myślą, włącznie z rannymi, było
ocalenie okrętu.

A.L.White.Commander R.N."

Wyciąg z pisma Admiralicji bryt. do Attache Morskiego
kmdr. por. Stoklasy.

"Drogi Komandorze,

Admiralicja otrzymała właśnie kopię raportu przesła-
nego przez kmdr. Pławskiego do Captain'a "D" /4/ o operacji
O.R.P. "Piorun" przeciwko "Bismarkowi" w dniu 26 i 27 maja
b.r.

Admirał Sir Percy Noble, przedstawiając ów raport,
stwierdził, że O.R.P. "Piorun" spisał się doskonale w tak
trudnych warunkach. Opinię tę całkowicie podtrzymuje Admi-
ralicja.

Prosiłbym bardzo Pana Komandora o poinformowanie Admi-
rała Swirskiego o uznaniu wyrażonym dla dowódcy i załogi
przez Lordów Admiralicji.

Szczerze życzliwy

/-/ H.V. Markham."

Commander-in-Chief, Home Fleet, Vice-Admiral
J.C.Towey, K.C.B., D.S.O., do Vice-Admirala Swirskiego,
Szefa Kierownictwa Marynarki Wojennej. 3 lipca 1941 r.

"Drogi Panie Admirale,

Dziękuję bardzo za list z dnia 17 czerwca.

Zapewniam Pana, że stanowiło dla mnie najwłaściwą
przyjemność mieć okazję spotkania tylu młodych oficerów
polskich, a ich entuzjazm i wspaniała postawa zrobiły na
mnie duże wrażenie. Naprawdę cieszyłem się, że niektórzy
z nich mieli możliwość brania udziału w akcji przeciwko
BISMARCK; obowiązek swój spełnili szlachetnie i było cu-
downie patrzeć na entuzjastyczny uśmiech na twarzy polskie-
go podchorążego wachtowego na pomoście KING GEORGE V."

A.XII.1/2 (30)

Pismo Dowódcy V Flotyli Okrętów Podwodnych
w sprawie ataku O.R.P. "Sokol" na nieprzyjaciolski
konwój w dn. 15.VII.1941 r.

"Smiały i stanowczy sposób w jaki dowódca czekał pod brzegiem okupowanym przez nieprzyjaciela, żeby właśnie taki atak mógł mieć miejsce - zasłużył na lepszy los. Stanowczy i przedsiębiorczy sposób wykonania ataku w nylących okolicznościach uważany jest również za bardzo godny pochwały."

Admirał Sir Cunningham - podziękowanie dla
Polskiej Marynarki Wojennej /Manchester Evening News,
1.VIII.1941 r./

"Naród polski, od początku tych tragicznych wypadków, które obecnie przeżywamy, pokazał całemu światu przykład odwagi i poświęcenia, które powinniśmy naśladować."

Przykład ten jest szlachetnie zachowywany przez Polską Marynarkę Wojenną. Wyczyny polskich okrętów podwodnych podczas ich ucieczki z Bałtyku i obecnie ich czyny są nam wszystkim dobrze znane.

Może mniej znana jest wspaniała praca oficerów i marynarzy polskich na okrętach podwodnych, okrętach obsadzonych przez nich i walczących w naszej wspólnej sprawie.

Zaszczytem było dla mnie mieć kilku z tych bohaterów ludzi pod moimi rozkazami, znam dobrze ich wartość.

Polska pozostała niezwyciężona mimo klęski. I nie może być nigdy podbita, skoro duch jej obrońców pozostaje takim, jakim jest dziś. Polska znów będzie wolna".

Grupa Lotnicza w Afryce.

Od pewnego czasu funkcjonuje w Afryce grupa lotnicza polska, która spełnia mało znane i efektywne, ale niesłychanie doniosłe zadanie powietrznego transportu materiału wojskowego na wschód. Praca ta jest wykonywana w sposób wysoce precyzyjny i jak dotychczas zupełnie niezawodny, zarówno co do terminu, jak również pewności dostaw. Grupa polska pracująca w niesłychanie ciężkich warunkach klimatycznych dokonytuje przywózów materiału każdorazowo na odległość około 8 tysięcy km., co w warunkach przedwojennych stanowiło wyniki wprost sensacyjne. Pomimo jednak niesłychanie ciężkich warunków i nadzwyczajnego wysiłku praca jest prowadzona tak dokładnie, że dotychczasowe straty grupy polskiej wynoszą zaledwie 1.58%, podczas gdy straty pracujących w analogicznych warunkach lotników angielskich dochodzą do 6%.

A. XII. 1/2

(30)

-14-

108

Polska grupa lotnicza składa się w znacznej części z pilotów starszych wiekiem, pomimo to jednak na ich gorące prośby i w porozumieniu z dowództwem angielskim Środkowego Wschodu zostanie z tej grupy wyłoniona jednostka bojowa, która współpracować będzie z siłami lądowymi w tym terenie."

"Polskie Siły Powietrzne a angielska opinia publiczna" wyjątek z artykułu R.C.Cobb. ogłoszonego 3.2 "Skrzydłach" w dn. 1-14.X.1940 r.

"Dopiero po upadku Francji, po przybyciu do W. Brytanii znacznej ilości wojsk polskich i po przejściu całej armii polskiej z pełnym ekwipunkiem i taborom z Syrii do Palestyny, prasa nasza a za nią publiczność przypomniły sobie o istnieniu tego odważnego i nieujarzmionego Narodu. Wydawałoby się, że publiczność angielska, podobnie jak Sw. Tomasz musi "ujrzeć zanim uderzy" i, że tylko obecność Polaków w naszym gronie mogła wpłynąć na dzienniki i spowodować długo pomijane milezioniem uczczenie naszego najbar dziej bohaterkiego Sprzymierzeńca.

W czerwcu i lipcu żołnierze Armii i Lotnictwa Polskiego przedstawiali dla redakcji londyńskich, poszukujących sensacji, wartość "nowości" i dlatego przez kilka dni przypomniano publiczności o ich dokonaniach i wierze w nas. Mówią o wielkich dziennikach a nie o stosunkowo o mniej wpływowej prasie katolińskiej, która stale i konsekwentnie popierała sprawę polską.

Podczas bitwy o W. Brytanię pisano - a trzeba to przyznać - o ogromnej roli odegranej przez polski dywizyjony podczas tego tak brzemianego w wypadki okresu. Nigdy jednak otwarcie n i e zostało stwierdzone, że udział Polaków w zniszczeniu atakującej Luftwaffe, a w następstwie tego w zabezpieczeniu naszej wyspy od troskliwie przygotowanej inwazji, był stosunkowo większy niż udział jakiegokolwiek innego narodu reprezentowanego w R.A.F. z Brytyczkami włącznie.

Tak było do października 1940 r. Później nastąpiło dziwne milczenie, przerywane jedynie wzmiankami o poszczególnych wyczynach polskich lotników lub polskich jednostek morskich. Dlatego też prasa brytyjska a za nią i publiczność czytająca gazety, zaczęła powoli zapominać o długu wobec Polaków. A było to bardzo niefortunne, gdyż udział Polaków w naszym wysiłku lotniczym trwał nadal na tę samą skalę co we wrześniu i październiku 1940 r. Ich udział w nalotach bombowych, w niszczeniu samolotów niemieckich i niestety ich straty były zawsze niewspółmierne do ich liczebności. Wszystko to staje się bardzo przejrzyste, gdy spojrzymy na urzędowe dane nie zamieszczone na ogół przez prasę. Koniecznością jednak jest by Anglicy zaznajomili się z tymi liczbami i by dowiedzieli się o ogromnych ofiarach składanych przez Polaków. Wypadałoby aby publiczność angielska dowiedziała się jaki biorą oni udział - często wielkim kosztem - w całodziennych ofensywnych nalotach nad Francją i Niemcami. "Jednostki Dowództwa Bombowego" i inne

zwroty urzędowe nie podają do wiadomości tego wspaniałego i ciągłego wysiłku.

Mając możliwość zbadania składu osobowego Polskich Sił Powietrznych, uważam, że właśnie w tej materii publiczność angielska /nie mogą mówić o Szkotach, o których niewiele wiem/ powinna otrzymać pewne informacje i objaśnienia.

Jako cywil nie jestem w stanie mówić o ich technicznych i bojowych dokonaniach. Wiem tylko z rozmów, że brytyjski personel latający w zupełności uznaje i wysoko ich ocenia. Zadanie moje nie jest bynajmniej ułatwione wzmiankami o wspaniałych zębach i oczach lotników polskich, czy innych nonsensach. Wozmy więc pod uwagę kilka faktów bez bawienia się w sentymonty. Przede wszystkim nieprawdziwa utarła się opinia, że Polskie Siły Powietrzne składają się wyłącznie z zawodowych lotników. Oczywiście jest ich wielu byłych podchorążych z polskich podchorążówek, lecz jest także duża ilość osób pracujących przed wojną w zawodach cywilnych, a nawet uczęszczających jeszcze w 1939 r. do szkół.

Weźcie n.p. pod uwagę położenie tych ostatnich. W wieku, w którym angielscy uczniowie wciąż jeszcze męczą się z łaciną, greką, wierszami i żyją w nierealnym świecie szkoły i spokoju domowego, ci młodzi ludzie doświadczyli już większości obozów koncentracyjnych Europy, zanim po szeregu nieprawdopodobnych ucieczek i przygód dotarli do Anglii.

Miałem to szczęście, że o przygodach ich dowiedziałem się wprost od osób, które tych przygód doświadczyły. Ze zdziwieniem, szacunkiem i zainteresowaniem słuchałem opowiadań o szczegółach ucieczek z Rumunii, o niemieckim szpiegostwie na Węgrzech, o nocach spędzonych w lasach słowackich, o przekraczanych granicach, o brudzie i wschodniej nieczystości Boyrutu, o nędzy na Bronie, o kłopotach z opanowanymi paniką lub ze zdraźliwymi urzędnikami francuskimi w Port-Vendres i Północnej Afryce, oraz o okrucieństwie okupantów. Często zastanawiałem się w jaki sposób kochająca wygody młodzież brytyjska, posiadająca samochody i finansowe zabezpieczenie stawiałaoby czoło takiemu losowi. Co więcej z przyjemnością zauważyłem, że cały szereg takich przygód nie spowodował u Polaków żadnej demoralizacji ani cynizmu, lecz raczej był dla nich doświadczeniem życiowym o większej wartości niż wieloletnia nauka w szkole. Po długim czasie spędzonym w klasie opanowanej przez Niemców Europy, ci młodzi ludzie dotarli do Anglii niezepsuci, żądni wiedzy. Ich idealizm i gorący patriotyzm nie zgasły, a ich duch zrodzony z chęci służenia w powietrzu sprawia, że są oni naprawdę ludźmi, którym się wiele od nas należy.

Lotnictwo polskie jest największym ze wszystkich zagranicznych lotnictw w W. Brytanii. Powiększa się ono wciąż przez napływ ochotników ze Stanów Zjednoczonych, Kanady, Argentyny i Brazylii. Gdziekolwiek toczy się walka zawsze tam znajdzie się Polaków. Zapamiętajmy więc ich wkład do naszego wysiłku. Pamiętajmy, że codzielną lotniczą polscy narażają życie swe nad Francją i Niemcami. Musimy więc myśleć samodzielnie nie ulegać zawsze kaprysom prasy i stworzyć w naszym kraju grupę, która mogłaby przedstawić publiczności, tak by pod koniec obecnej wojny większość naszego narodu mogła zażądać, by Anglia wypłaciła Polsce dług na który ona tak wspaniale zasłużyła - dług w postaci materialnej /granice,

A.XII.1/2

(30)

-16-

110

pożyczki, kolonie/ a przede wszystkim w postaci rozwoju ogromnej sieci osobistych przyjaźni pomiędzy Anglikami i Polakami.

Lotnictwo polskie ma większe znaczenie niż wszystkie przemówienia i propagandy całego świata. Musimy pokazać Polakom nasze najlepsze zloty, gdyż odgrywać będą oni dużą rolę po powrocie do swego kraju. Mam szczerą nadzieję, że powrócą oni do Polski z takimi samymi uczuciami do nas, jakio ja i inni szczęśliwcy czujemy w stosunku do nich.

Wyjątek z przemówienia p.t. "Polska będzie żyła w wolności i szczęściu" wygłoszonego do Polaków w dniu 28.VII. 1940 r. przez Ministra Arthura Greenwooda.

"Żołnierze polscy, marynarze polscy i lotnicy polscy walczą nadal dla naszej wspólnej sprawy. Walczyli w Norwegii, walczyli we Francji, dzisiaj zaś Wasze dzielne wojska stoją u boku naszej armii, gotowe do wzięcia spólnego udziału z niezłomną wolą w walce aż osiągnięto będzie pełne zwycięstwo.

"myślimy o Was tutaj nie tylko ze współczuciem z powodu cierpien, przez które przechodzicie, ale z podziwem dla odwagi i odwagi jakiej składacie dowody w godzinie Waszej udręki."

Wyjątki z przemówienia p.t. "Waleczność żołnierza polskiego" wygłoszonego przez mjr. Gazeleta, posła do Parlamentu brytyjskiego w dn. 5.VIII.1940 r. /Dziennik Polski z dn. 6.VIII.1940 r./

"... W ciągu ostatnich kilku tygodni tysiące żołnierzy i lotników polskich przybyło do Anglii, by wraz z nami walczyć o Anglię. I raz jeszcze nawiązany został historyczny węzeł, łączący Anglię i Polskę.

... Polacy posiadają gorącą i niewygasłą miłość dla swego kraju, która w ciągu stuleci kazała im walczyć i umierać za Ojczyznę.

... Dzieje walecznej floty polskiej znane już są ogółowi. Flota ta brała udział w walkach pod Dunkierką i utraciła jedną ze swych jednostek podczas ewakuowania armii. Lotnicy polscy wkrótce już wzbiją się w powietrze, by wspólnie z naszymi lotnikami walczyć przeciw Niemcom. Niektóre jednostki armii polskiej zajęły już pozycje w systemie obronnym Anglii: Wszyscy Polacy ożywieni są jednym pragnieniem: dobrania się do nieprzyjaciela.

... Walczyli we Francji, walczyli w Norwegii. Wśród odważników, które pierwsze weszły do Norwiku byli Polacy;

wśród oddziałów, które ostatnio wycofały się z Francji, byli Polacy. A dziś tysiące tych nieugiętych żołnierzy przybyło do nas, by oddać za wspólną sprawę swe wspaniałe zalety żołnierskie, a jeśli trzeba życie."

" O Wasze i nasze zwycięstwo" wyciągi z przemówienia wygłoszonego na święcie Żołnierza Polskiego przez mjr. Cazaleta /Dziennik Polski z dn. 19 sierpnia 1940 r./

"... Na ziemi, morzu, czy w powietrzu Wasi żołnierze złożyli dowody walearów wojskowych, które są historycznym dziedzictwem Waszego Narodu. Właśnie o tej porze tysiące obywateli naszego kraju zazwyczaj przyjeżdża do Szkocji. Wasi żołnierze swoim wdziękiem, swoją dyscypliną i pogodą ducha stali się najmilej widzianymi popularnymi gośćmi.

... My, Szkoci, jesteśmy bardzo zamknięci w sobie i niełatwo zawieramy nowe przyjaźnie. Ale Wy, Polacy, zdobyliście nasze serca. Otworzyliśmy przed Wami na rozcięż drzwi naszych domostw i przyjęliśmy Was z prawdziwą, szkocką gościnnością.

Nasze zaufanie do Was nie zawiodło i chciałbym Wam złożyć gratulacje z powodu Waszego zachowania - bo jesteście naprawdę przykładem i inspiracją dla nas wszystkich.

Wiedzieliśmy, że jesteście dobrymi żołnierzami, a obecnie dowiedzieliście, że jesteście również dobrymi obywatelami. Mam nadzieję, że kiedy Biały Orzeł poleci z powrotem zwycięski do Polski, wspomnicie pobyt w naszym mieście z tą samą przyjemnością, z jaką moi współobywatele będą wspominać Was."

Moskwa, 25 września 1941 r.

Wyciąg z raportu Ambasadora Kota.

"... białoruski żołnierz bez wyjątku zachowuje się jak najlepszy Polak. Wszystkie grupy nadciągające donoszą o religijnym wprost uczuciu wdzięczności dla Generała Sikorskiego, którego postać dla tych nieszczęśliwców stała się legendą. Gdyby się ktoś tam zjawił z tych, co byli przeciw paktowi, byłby narażony na rozszarpanie. Poziom moralny niesłychanie wysoki. Duże rozbudzenie się uczuć religijnych. Odporność przeciwko ideologii komunistycznej zdumiewająca. Nędra i obszarpanie /w defiladzie zeszłej niedzieli przed Gen.A. około 1/2 szło bez butów/ oraz częściowy brak namiotów dla paru tysięcy podczas deszczu, nie wywołują żadnych szemrań, tak wszyscy są szczęśliwi, że wyszli z niewoli. Niestety dużo jest wycieńczenia, chorób przy absolutnym braku lekarstw. Z relacji przetrwałych różnych grup, ściągających z wszystkich stron do obozu, należy ilość Polaków ustalić już dzisiaj na około dwa miliony, z szansą zwiększenia jeszcze tej liczby. Telegram z Semipalatynska donosi, że tam tylko jest około 150 tysięcy kobiet i dzieci."

Wyciąg z raportu Ambasadora Kota.

Moskwa, 22 września 1941 r.

"... Wojsko się tworzy przejęte duchem tak znakomitym, że wszyscy się zdumiewają, jak wartościowy narodowo element znalazł się tutaj w tych wycieńczonych i obdartych postaciach. Patrząc się na nich z przerażeniem się myśli o atmosferze naszych emigrantów, którym nadmiar pieniędzy i wygód przewrócił w głowie."

"Taki jest duch wielkiego Narodu" - wywiad z gen. Andersem.

"Dawni żołnierze polscy przybywają tysiącami z najbardziej nieprawdopodobnych miejsc. Niektórzy z nich przybywają do Moskwy celem zameldowania się w Ambasadzie Polskiej i są wysyłani do ośrodków szkolenia, czy raczej przeszkolenia. Jeżeli jednakże otrzymują oni na czas instrukcje, udają się wprost do jednego z trzech czy czterech obozów polskich "gdzieś w pobliżu Wołgi". Trzy pierwsze z wielu dalszych dywizji polskich nie są jeszcze w pełni wyekwipowane. Jednakże w bardzo prędkim czasie otrzymają pełny sprzęt. Gen. Anders i jego Sztab wierzą tak samo jak rosyjski Sztab Generalny, iż wojna zostanie rozstrzygnięta masową walką na bagnety, zanim Niemcy się nie załamają, tak jak w 1918 r.

Około 15.000 polskich kobiet i dziewcząt przybyło z czterech krańców Rosji dla pełnienia wojskowej służby pomocniczej. Mogę potwierdzić to co mówił mi gen. Anders o nastroju wojsk polskich: jest on śmiały. Polacy, nawet zwykli chłopcy, jakiegokolwiek nie były ich poglądy na starą i nową Rosję, zdają sobie sprawę, iż nazistowskie Niemcy są ich jedynym wrogiem, ponieważ one dążą do ostatecznego wyniszczenia ich jako narodu. Widziałem wielu z nich przyjeżdżających do Moskwy bardzo ciężko chorych. Jest zupełnym cudem, jak mogli oni wyzdrowieć fizycznie. Cudem, zrodzonym z ich ducha, z ich ponownie potwierdzonych praw do podjęcia raz jeszcze walki o kraj.

Jednym z najtrudniejszych zadań gen. Andersa było przekonanie dawnych oficerów i żołnierzy, że są oni zbyt chorzy, żeby się znów zaciągnąć. Żadnych trudności nie było w sprawie kapelanów w nowej Armii Polskiej. Nie było ani jednego wypadku agitowania jej komunistycznym duchem. Wykonywanie praktyk religii katolickiej było zupełnie swobodne i jest w dalszym ciągu w wojsku.

Gen. Anders opowiadał mi o grupie 12.000 Polaków, których przegląd odbył się niedawno. Byli oni jeszcze całkiem obdarci, ponieważ mundury ich nie przybyły. Jeden na czterech miał buty, jeden na sześciu koszulę, jeden na 20 płaszcz. Wszyscy jednakże stanęli do zbiórki i przeglądu przed kościołem. Późem przeszli przed trybuną na której stało wielu rosyjskich generałów. Polacy maszerowali jak gwardia. Taki jest duch wielkiego narodu, większy niż kiedykolwiek w przeciwnościach. Gen. Anders przybył do Moskwy na kilka dni dla omówienia z brytyjską misją sprawy wyposażenia."

20 / 11 / 1941

A.XII.1/2

31

NACZELNY WODZ

1

MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

L. dz. 978/tj/Szef.Sąd/41.

Londyn, dnia 20 listopada 1941 r.

T a j n e !

113

Nadanie uprawnień zwierzchnika
sądowo-karnego.

1. Na podstawie art. 90 § 1 prawa o ustroju sądów wojskowych nadaje uprawnienia zwierzchnika sądowo-karnego w sprawach należących do właściwości sądów wojennych Dowódcy I Brygady Spadochronowej w stosunku do wszystkich żołnierzy podporządkowanych mu służbowo oraz w stosunku do innych osób podlegających lub poddanych sądownictwu wojskowemu, które na obszarze działania I Brygady Spadochronowej przestępstwo popełniły lub zostały ujęte.
2. W związku z powyższym unieważniam w punkcie 3. rozkazu mojego L. dz. 774/tj/Szef.Sąd/41. z dnia 30 września 1941r. ustęp końcowy od słów : "oraz w stosunku....." do słów : " zostały ujęte".
3. Sądem właściwym dla I Brygady Spadochronowej jest 11 Sąd Polowy. W związku z powyższym 4 Sąd Polowy przekaże repertoria, wykazy i inne książki 11 Sądowi Polowemu przy Dowództwie I Korpusu, zaś akta spraw karnych właściwym sądem polowym w zależności od nowego przydziału podjezycznych / oskarżonych /.
4. W punkcie 6. rozkazu mojego L. dz. 774/tj/Szef.Sąd/41. z dnia 30 września 1941r. w pierwszym wierszu należy skreślić cyfrę "4".

Za zgodność :

*Szurlej*Dr. Stanisław Szurlej, płk. aud.
Szef Sądownictwa Wojskowego

NACZELNY WODZ

1

MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

w z. /-/ Dr. M. KUKIEL
Gen. Dyw.O t r z y m u j a :

- A. Szef Sądownictwa Wojskowego
I Generał do Złocień
Przewodniczący Komisji Regulaminowej
Szef Gabinetu N.W. i Ministra Spraw Wojsk.
Szefowie Oddziałów I - VI Sztabu N.W.
Szef Łączności Sztabu N.W.
Szef Intendentury Sztabu N.W.
Komendant Kwatery Głównej Sztabu N.W.
Szef Morskiego Sądu Wojennego
- B. Przewodniczący Wojskowego Trybunału Orzekającego
Komendant Polskiego Biura Wojskowego Londyn
Szef 9 Sądu Polowego.
- C. Dowódca I. Korpusu
Dowódca I Brygady Strzelców
Dowódca 10 Brygady Kawalerii Pancerniej
Dowódca Brygady Szkolnej
Dowódca I Brygady Spadochronowej.

20/11/1941
 SZTAB NACZELNEGO WODZA

A.XII.1/2

(32) **TAJNE**

Oddział I.
 L. ds. 5726/Tjn./O.I.Og.Org./41.
 Londyn, dn. 20 listopada 1941 r.

W/g rozdzielnika, 21.XI.41.

MINISTERSTWO SPRAW WOJK WYED

114 GABINET MINISTRA

L. DZ 362/Tjn./GM/41

5.B.K.Strzel. - likwidacja oraz podległość Ośrodka Wyszkożenia.

Poniżej podaje /przedstawiam/ do wiadomości wyciąg z rozkazu Day I.Korpusu L. ds. 24997/O.I./Tjn./41. z 12.XI.41.:

- Kat. Opiek*
- I. Z dniem 20.XI.b.r. została zarsządzona likwidacja 5.Br.Kadr. Strzelców. Likwidacja odbywać się będzie stopniowo i regulowana będzie rozkazami szczególnymi.
 - II. Z dniem 21.XI. w m.p. Brygady pozostaje Komisja Likwidacyjna, wyznaczona przez D-ocę 5.Bryg.Kadr.Strzel., która zakończy swoje czynności do dnia 5.XII.b.r.
 - III. Zarządzenia gospodarcze i materiałowe w związku z likwidacją 5-ej Brygady Kadr.Strzel. i przesunięciem sprzętu zostaną uregulowane osobnym rozkazem,
 - IV. Podporządkowuję Dowódcy Brygady Szkolnej:
 - Ośrodek Zapasowy Saperów,
 - Ośrodek Wyszkożenia Łączności,
 - Ośrodek Wyszkożenia Art.Plotn.,
 - Centrum Wyszkożenia Służby Piech. i Bieg.,
 - istniejące obecnie nieetatowe Ośrodki Wyszkożenia Piechoty i Artylerii,
 - Ośrodek Zapasowy Broni Panc.
- AM*

DOWÓDCA I.KORPUSU

/-/ KUKIEL
 Gen. dyw. "

SZEF ODZIAŁU I. SZTABU N.W.

Skleu
 GLABISE
 Plk. dypl.

Rozdzielnik:
 A. Szef Sądownictwa Wojskowego
 I. Generał do Złocześ
Szef Gabinetu N.W. i M.S.W.
 Szefowie O.II, III. i IV. Szt. N.W.
 Szef Int. Szt. N.W.
 Szef Biura Prop. i Oświaty
 Kmdt Kwat. Gł. Szt. N.W.

B. Polskie Biuro Wojskowe - Londyn.

Archives Reference No: A.XII.1/2

NACZELNEGO WODZA
Szefostwo Łączności
L. dz. 815 / Łącz. 41

Londyn, dnia XI.1941.

20/11/1941 A.XII.1/2 TAJNE (33)
SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH
115

W załączeniu przesyłam spis telefonów pocztowych I. Korpusu wg. stanu z dn. 20. XI. br. /Nr. ew. 2/.

1 zał.

K.P.
29/11

SZEF ŁĄCZNOŚCI
GABINET MINISTRA
L. DZ. 379/GM/41/Him.
20. XI. 41
C e p a
płk. dypl

A.XII.1/2

Dowódca Łączności I. Korpusu

Załącznik do L. Iz. 25596/Tjn.Łącz.41

33

T A J N E.

Nr. ewid. 2.....

116

SPIS NUMERÓW TELEFONÓW POCZTOWYCH

według stanu z dnia 20.XI.1941 r.

---o---

SZTAB NACZELNEGO WODZA

Kwatera Główna	London - Trunks	44	} Rezerwowe N-ry telefonów London - Abbey 3291 i 3292
	London - Victoria	6600	
Kwatera Polowa Nacz. Wodza	- Gask	213	

DOWÓDZTWO I. KORPUSU

Dowództwo Korpusu	Bridge of Barn	140
Dowódca Saperów	Dundee	67265
Samodź. Ref. Prop. i Oświaty	Bridge of Barn 1 lub	140 /wewn.12/
Wysunięty Ośr. Łączn. D-twa Korpusu	Dundee	6197

1. BRYGADA STRZELCÓW

Dowództwo Brygady	Cupar	2354
Oddział IV. Sztabu	Cupar	3251
Szef Uzbrojenia	Cupar	3341
Szef Samochodowy	Cupar	3178
1. Oddział Rozpoznawczy	Ceres	205
1. Baon Strzelców	Cupar	2122
2. Baon Strzelców	Leuchars	296
3. Baon Strzelców	St. Andrews	705
1. Pułk Art. Lekkiej	St. Andrews	915
1. Kompania Ppancerna	Newburgh	64
1. Kompania Saperów	St. Andrews	927
1. Kompania Łączności	Cupar	2278
1. Kompania Zaopatrywania	Ladybank	89
1. Kompania Warsztatowa	Kingskettle	261
1. Kompania Sanitarna	Cupar	3315
Sąd Polowy Nr. 1	Cupar	2203
1. Pluton Żandarmerii	Cupar	3333
Kadra Ośrodka Zapasowego	Cupar	3251

10. BRYGADA KAWALERII PANCERNEJ

Dowództwo Brygady	Forfar	310
Dowódca Saperów i Grupa Fortyfikac.	Forfar	564
10. Oddział Rozpoznawczy	Forfar	4
24. Pułk Ułanów	Montrose	503
Baon im. 14. Pułku Ułanów	Brechin	351
10. Pułk Strz. Konnych	Arbroath	2061
10. Pułk Art. Lekkiej	Arbroath	3000
10. Kompania Ppancerna	Prickheim	216
10. Kompania Saperów	Carnoustie	3137
10. Kompania Łączności	Forfar	536
10. Kompania Zaopatrywania	Letham	231
10. Kompania Warsztatowa	Kincaldrum	236
10. Kompania Sanitarna	Letham	228
Sąd Polowy Nr. 10 i Kadr. Ośr. Zap.	Forfar	547
10. Pluton Żandarmerii	Forfar	474

16. BRYGADA CZOŁGÓW

Dowództwo Brygady	Blairstown	175
65. Baon Czołgów	Blairstown	391
66. Baon Czołgów	Blairstown	385
67. Baon Czołgów	Alyth	156
Kompania Łączności	Blairstown	235
Kompania Zaopatrywania	Blairstown	173
3. Pluton Żandarmerii	Blairstown	266

33

- 2 -

BRYGADA SZKOLNA

Dowództwo Brygady	Nonfieth	117	296
Kwatera Główna	Nonfieth		160
Dowództwo 5. Brygady Kadr. Strzel.	Broughty Ferry		79191
Dowództwo 7. Brygady Kadr. Strzel.	Dundee		2840
Ośrodek Zapasowy Broni Panc.	Kirriemuir		133

3. BRYGADA KADROWA STRZELCÓW

Dowództwo Brygady	Dunfermline		643
Oddz. IV. 1 Ośr. Łączn. D-twa Bryg.	Dunfermline		364

1. BRYGADA SPADOCHRONOWA

Dowództwo Brygady	Leven		73
-------------------	-------	--	----

1. PUŁK ARTYLERII CIĘŻKIEJ

Dowództwo Pułku	Coupar Angus		176
-----------------	--------------	--	-----

1. DYON ROZPOZNAWCZY

Dowództwo Dyonu	Perth		2424
-----------------	-------	--	------

BAON C. K. M. KORPUSU

Dowództwo Baonu	Newport		3108
-----------------	---------	--	------

1. BAON SAPERÓW

Dowództwo Baonu	Carnoustie		2177
-----------------	------------	--	------

4. DYON POCIAGÓW PANCERNYCH

Dowództwo Dyonu	Perth		2586
Pociąg Pancerny "Warszawa" Nr. 10 - J	Stirling		695
Pociąg Panc. "Wilno" Nr. 11 - L	Aberdeen		8128
Pociąg Panc. "Kraków" Nr. 12 - K	Longniddry		3157

OŚRODEK WYSZKOLENIA ART. PLOTN.

Dowództwo Ośrodka	Cowdenbeath		2114
-------------------	-------------	--	------

SŁUŻBY KORPUSU

Centrum Zaspokajania Materiał.	Perth		2575
Magazyny Centr. Zasp. Materiał.	Perth		2574
Zarząd Brytyjski A. D. O. S.	Perth		1169
1. Park Intendentury	Perth		2172
1. Park Uzbrojenia	Rincaldrum		231
Składnica Superska	Fossoway		223
11. Park Samochodowy - Scone 352 /Kmdt Parku/, - Scone 333 /Kier. Warszt.			
1. Columna Samochodowa	Abernethy		42
11. Kompania Sanitarna	Coupar Angus		176
Składnica Sanitarna	Dunkeld		324
1. Columna Sanitarna	Newburgh		63
Columna Dozynf. i Hygien.	Newburgh		63
Poczta Polowa Korpusu	Perth		2147
Sqd Polowy Nr. 11	Perth		132
Areszt Wojenny Sqdu Pol. Nr. 11	Abernethy		31

OBOZY, INSTYTUCJE, WŁADZE LOKALNE

Wojskowy Trybunał Orzekający	Perth		132
Stacja Zborna Oficerów	Rothesay Bute		480
Obóz Oficerski	Tighnabruach		263
Centrum Wyszkożenia Piechoty	Broughty Ferry		7763
Skola Podchor. Piechoty	Dundee		68088
Skola Podchor. Artylerii	Coupar Angus		40

A.XII.1/2

33

118

- 3 -

Ośrodek Zapasowy Saperów	Dundee	67263
Ośrodek Wyszkolonia Łączności	Dundee	4077
1. Szwadron Żandarmerii	Abernothy	31
2. Szwadron Żandarmerii	Perth	2007
Komenda Uzupełnień Nr.1	Abernothy	61
Sekcja M.I.G.	Perth	2261
Szpital Wojenny Nr.1	Kennore	241
Szpital Wojenny Nr.2	Perth	1184
Kadra Szpitala Polowego	Kennore	241
Polskie Biuro Wojskowe Londyn	London Tolbock	7901
" " " Glasgow	Glasgow Western	7291
" " " Edinburgh	Edinburgh	31531
" " " Dundee	Dundee	2669
" " " Perth	Perth	132
Biuro Cenzury Rachunkowej	Glasgow Western	7291
Wojskowa Sekcja Motorynaryjna	Edinburgh	21514
Wojskowa Rozgłośnia Radiowa	Perth	737
Gzokówka Filmowo-Fotograficzna	Perth	2533

2.142

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
BIURO BEZPIECZENSTWA

A. XII 1/2 (34)

337
42

L.dz. 1089 /Ochr./tj./42.
Londyn, dnia 25.IV.1942 r.
Kontrola O.T. w kancelariach
przybocznych.

Szef Gabinetu Naczelnego Wodza
i Ministra Spraw Wojskowych
/ do rąk własnych/
w m i e j s c u .

119

A

W załączeniu przedstawiam Panu Pułkownikowi tamt. akt. L.dz. 2/tj.G.M.
z dnia 2.I.1942 r. wraz ze sprawozdaniem kpt. Czechowicza Konstan-
tego.

Zał. 2.

337/g.m/42
28.IV
[Signature]

SZEF BIURA BEZPIECZENSTWA M.S.WOJSK.

[Signature]
CZECHOWICZ
kapitan.

A.XII.1/2

SZEF KABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

TALINE

34

L. 2/tj/42/GM.

Londyn, dnia 2 stycznia 1941 r.

Notatka dla Komisji

120

I. Koncept pisma Naczelnego Wodza z dnia 3 lipca 1941 r. L. 116/tj/GM/41, do I Generała do Zleceń Naczelnego Wodza, Gen.bryg. Modelskiego, był na polecenie Naczelnego Wodza sporządzony przeze mnie, w ten sposób że treść jego podyktowałem najprawdopodobniej Kierownikowi Kancelarii ppor.Malhommowi, który następnie podyktował treść pisma w dniu 2 lipca 1941 r. maszynistce Janinie Ruhlandowej. Ppor.Malhomme przebywa obecnie w Poselstwie Polskim w Egipcie.

Na przygotowanym oryginale pisma, skierowanego do Gen. Modelskiego, Naczelnny Wódz poczynił poprawki i pismo zaparałował. Pismo to znajduje się w aktach i służy jako koncept. Na jego podstawie sporządzono w dniu następnym nowe pismo, które Naczelnny Wódz podpisał i które dnia 3 lipca 1941 r. zostało ekspediowane przez gońca plut. pchor. Nadolczaka Bruno, który obecnie został awansowany podporucznikiem i ma przydział do 1 Brygady Strzelców i przebywa w Szkole Kierowców 1 Brygady.

Odpis tego pisma został skierowany 3 lipca 1941 r. do wiadomości Szefa Sztabu Naczelnego Wodza i Dowódcy I Korpusu. Jeden odpis tego pisma przesyłającego do wiadomości treść listu Naczelnego Wodza do Gen.Bryg.Modelskiego znajduje się w aktach jako koncept.

Pismo to znajduje się u Gen.Modelskiego, u Szefa Sztabu N.W., u Dowódcy Korpusu, oraz w aktach Kancelarii Przybocznej N.W.

II. Szef Sztabu N.W.Gen.Bryg.Tadeusz Klimecki przedstawił Naczelnemu Wodzowi w dniu 28 czerwca 1941 r. odpis pisma, które skierował do Gen.Bryg.Dr.Izydora Modelskiego, w sprawie jego wypowiedzenia się wobec Czechów na tematy rosyjskie.

Pismo to z własnoręczną adnotacją Naczelnego Wodza zostało oddane w dniu 28 czerwca 1941 r. Gen.Modelskiemu, w którego aktach się znajduje. Pismo to znajduje się w dwóch egzemplarzach u Gen.Modelskiego,

A XII 112

III. Gen.Bryg.Modelski przedstawił Naczelnemu Wodzowi, w odpowiedzi na pismo z dnia 3 lipca 1941 r., L.116/tj/GM/41, meldunek L.dz. 1392/I.G.Zl./41 Poufne z dnia 6 lipca 1941 r., które wpłynęło do Gabinetu Naczelnego Wodza i Ministra Spraw Wojskowych dnia 8 lipca 1941 r., jak wynika z pieczętki, i zostało wpisane do Dziennika Pism Tajnych za L.dz.145/tj/GM/41 przez ppor.Nadolezaka.

Pismo to po przedstawieniu Naczelnemu Wodzowi, zaopatrzyłem napisem "a.a." 10 lipca - Borkowski - i pismo to znajduje się w aktach tajnych Kancelarii Przybocznej. Koncept tego pisma znajduje się jedynie w aktach Gen.Modelskiego.

IV. W aktach tajnych Kancelarii Przybocznej znajduje się pismo Gen.Bryg.Dr.Modelskiego do Naczelnego Wodza z dnia 11 ^{lipca} ~~czernca~~ 1941 r L.dz.1431/I.G.Zl.-Poufne, na tematy rosyjskie.

Pismo to ma adnotacje "K.P.a.a. - Tajne - 23.VIII.-Borkowski" oraz pieczęć wciągnięcia do Dziennika za L.dz.238/tj/GM/41 z dnia 23 sierpnia 1941 r.

Koncept tego pisma znajduje się jedynie w aktach tajnych Kancelarii Gen.Modelskiego.

Szef Gabinetu Naczelnego Wodza
i Ministra Spraw Wojskowych

Borkowski
upżk. Dynl.

kb

A.XII.1/2

(34)

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Londyn, dnia stycznia 1942 r.

L.dz.8/Tj./G.M./42.

122

Szef Sądownictwa Wojskowego

Wymienione w załączonej notatce dokumenty, zostały rozpowszechnione w odbitkach autentycznych tekstów na terenie I Korpusu.-

Wiadomości o tym kolportażu posiada Oddział II Szt. Naczelnego Wodza. / K.W./

Komisja powołana przez Zastępcę Prezesa Rady Ministrów dla zbadania sprawy ujawnienia tajnych dokumentów wyłączyła ze swej kompetencji sprawę ujawnienia wymienionych w załączonej notatce pisma i przekazała do załatwienia władzom wojskowym we własnym zakresie.

Wobec powyższego proszę Pana Pułkownika o wyrażenie swojej opinii w tej sprawie.-

ODBIŁA	
Dnia 30 I 42	Paź
Załącznik	
Nr. Sprawy 793	

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Borkowski
Borkowski
ppłk.dypl.

*Szef Sądownictwa Wojskowego
Ldz 27/Tj.142-9.I.1942*

*Szef Gabinetu N.W. i M.S. Wojsk.
Oddział II Szt. bu. uelali przez oficera informacyjnego
nawrotka i prywatnie osób kolportujących w spo.
miejscu obywateli, powzięła można bez
zapewnić uelalić także ewentualnie odpowiednia*

*Szef Sąd. Wojsk.
L.H. Wielej*

zora 10/I 42

Murphy

*OT
mwr R*

*otryman
dn 30.I.42 o
g 15
30/I*

7/2/1942

Kpt. CZECHOWICZ KONSTANTY
Oddział II. Sztabu N.W.Londyn, dn. 7 lutego 1942.r.
kontrola O.T. w kancelariach
przybocznych. -

123

S. B. B. (34)
mierzalę 19 Pańskie
miast; o celach ms. Pań
zorgi meldowan, se 3 lesz
akta sprawy, se miesiąc 327
wzrostka, se miesiąc 327
myślenie z cel. 19/3
i porządku: 42
do dok. 42
opracowanie 19/3

W związku z notatką służbową Szefa Gabinetu Naczelnego Wodza i Ministra Spraw Wojskowych L.dz. 2-tjn./42/GM z dn. 2.1.42.r. oraz rozkazem Pana Pułkownika z dnia 2 lutego br., przedstawiam wyniki kontroli ochrony tajemnicy w kancelariach przybocznych Sztabu N.W.

I. Kancelaria Szefa Sztabu N.W.

Adiutanci Szefa Sztabu N.W., por. Reychan Stanisław i por. Podolski Jan, załatwiają wyłącznie osobistą korespondencję służbową Szefa Sztabu N.W.

Czystopisy pod nadzorem jednego z adiutantów sporządza w osobnym pokoju u.c. Tomaszewska Aniela. Akta są przechowywane w adiutanturze w żelaznej skrzynce, do której mają klucze tylko adiutanci.

Meldunek do Naczelnego Wodza z dn. 28.6.41.r. podyktował u.c. Tomaszewskiej osobiście Szef Sztabu N.W. Pismo było sporządzone bez koncepcji.

W wiadomej sprawie w aktach znajduje się tylko pismo Naczelnego Wodza L.dz. 116/tj.GM z dn. 3.7.41.r.

II. Kancelaria I. Generała do Zleceń N.W.

Wszystkie czynności manipulacyjno-kancelaryjne załatwia kierownik kancelarii.

Referaty opracowuje osobiście I Generał do Zleceń N.W. lub w myśl jego wskazówek Oficer do Zleceń mjr. Kolendo Wiktor. Czystopisy sporządza w osobnym pokoju u.c. Mayerowa Stefania. Akta przechowywane są w kancelarii w skrzyniach żelaznych do których mają klucze tylko Kierownik Kancelarii i Oficer do Zleceń.

W wiadomej sprawie w składzie akt znajdują się:

1. oba pisma Szefa Sztabu N.W. z 28.VI.41. do N.W. i I Gen, do Zleceń N.W.
2. koncept pisma do N.W. L.1358/tj. z 30.VI.41.
3. pismo N.W. L.116/tj.GM. z 3.VII.41.
4. koncept pisma do N.W. L.1392/tj. z 6.VII.41.
5. koncept pisma do N.W. L.1431/tj. z 11.VII.41.

Kierownicy Kancelarii:

do 31.VII.41.r. - u.c. inż. Socha Lesław /obecnie w Kanadzie/
od 1.VIII.41. - ppor. Zelazowski Stanisław

III. Kancelaria Gab.N.W. i Min.Spr. Wojsk.

Wszystkie czynności manipulacyjno-kancelaryjne załatwia Kier.Kanc. Referaty opracowują odnośni referenci. Czystopisy sporządzają u.c. w osobnych pokojach pod ogólnym nadzorem Kier.Kanc. względnie odnośnego referenta.

Akta przechowywane są w kancelarii i u odnośnych referentów w skrzyniach żelaznych do których mają klucze tylko właściciele skrzyń.

W wiadomej sprawie w składzie akt znajdują się:

1. pismo I Gen.do Zleceń N.W. L.1358/tj. z 30.VI.41.
2. koncepty pisma N.W. L.116/tj.GM. z 3.VII.41. do Szefa Sztabu N.W., I Gen.do Zleceń N.W. i Dcy I Korpusu.
3. pismo I Gen.do Zleceń N.W. L.1392/tj. z 6.VII.41.

A.XII.1/2

34

124

4. pismo I.Gen. do Zleceń N.W. L.dz. 1431/tjn. z dn.11.7.41.r.

Kierownicy kancelarii:

do 27.11.41.r. - ppor. Malhomme Henryk /obecnie w Kairze/
od 28.11.41.r. - kpt. Dziedzicki Antoni.

IV. Ogólne.

1. We wszystkich trzech kancelariach akta tajne i poufne są załatwiane i przechowywane wg ogólnych zasad krajowej "Instrukcji o załatwianiu pism tajnych i poufnych".
2. Ustalenie źródła ujawnienia dokumentów jest możliwe jedynie przez wykrycie na terenie Szkocji autora ulotki, któryby podał swe źródło informacyjne.

1 zał.-

Czechowicz, kpt.

Szef Gabinetu Nacz. Włada
v/m.

Pnerytan

[Signature]

5/1/1942
Dowództwo I. Korpusu

L.dz. 28205/Tjn/O.I./41

M.p. dnia 5/I./1942 r.

4 it. Żandarmerii

- zmiana m.p.

Odpis

SZTAB NACZELNEGO WODZA

/ Oddział I.

Londyn

(35)

13/1/42

125

W związku z pismem L.dz. 3792/O.I.Og.Org. z dnia 22. XII.41 melduję, że Dowódca Korpusu zgadza się na zmianę m.p. 4 plutonu Żandarmerii z Abernethy do Gasku, z tym, że pluton zostanie nadal w składzie organicznym 1-go Szwadronu Żandarmerii zgodnie z rozk. N.W.L.dz. 3444/tjn. O.I.Og.Org. 41/Dz.Rozk.Tjn.Nr.5/41.poz.42/. Zmiana m.p. będzie mogła nastąpić gdy przygotowane będzie w Gasku odpowiednie pomieszczenie.

Uprawnienia Kmdta Kwatery Polowej Naczelnego Wodza w stosunku do 4. plut. zand. przydzielonego do Kwatery Polowej N.W. są uregulowane w punkcie II. powyżej cytowanego rozkazu.

Szef Sztabu I. Korp.

-/- KRUBSKI
Płk. Dypl.

A

Czynuje do wiadomości
Szef Żandarmerii I. Korp.

za zgodność:

M.

SZTAB NACZELNEGO WODZA

126

Oddział I

L.dz.48/O.I./Og.Org./42

Londyn, dnia 13 stycznia 1942

✓ SZEF GABINETU N.W. I MIN.S.WOJSK.

w miejscu

Drugostrenny edpis przesyłam do wiadomości.

SZEF GABINETU I SZTABU N.W.

Wojcieszka
G.L.A.B.E.S.Z.
Płk. Dypl.

MINISTERSTWO SIŁ ZBRONNYCH

GABINET MINISTERA

L. DZ. 48/O.I./Og.Org./42/100

A.XII.1/2

35

KA LARIA PRZYBOCZNA NACZELNEGO WODZA

127

33/42

L. dz. 33/GM. 42. /42

Londyn, dnia 14 stycznia 1942 r.

Komendant Kwatery Polowej
Naczelnego Wodza

Z rozkazu Szefa Gabinetu N.W. i Min. Spr. Wojsk. prze-
syłam w załączeniu odpis.

1 zał.

KIEROWNIK KANCELARII PRZYBOCZNEJ N.W

Dziedzicki
/Dziedzicki/
kpt.

chr. 14. I. 42

[Signature]

251

A.XII.1/2

36

128

NACZELNY WÓDZ
i MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH.

L.dz. 253 - V - 42.

REDAKCJA DZIENNIKA PERS.

Londyn, dnia 17. I. 1942 r.

M I A N U J ę

z dniem 1 lutego 1942 r.
-----w korpusie oficerów kawalerii:

płk.dypl. MITKIEWICZ-ŻOŁĘTEK Leon - zoc Szefa Szt.N.W.-
Zastępcą Dowódcy 10 Bryg.Kaw.Panc.

płk. BYSTRAM Cyprian - Szefa O.V.Szt.N.W. - Zastępcą
Dcy 1 Bryg.Strzelców

w korpusie oficerów piechoty:

ppłk.dypl. BISCHOF Józef - z Oddz.V.Szt.N.W. - p.o.Szefa
Oddz.V Sztabu N.W.

NACZELNY WÓDZ
i MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

(-) S i k o r s k i

S I K O R S K I
Generał Broni.

verte

9/1/1942

A.XII.1/2

cz. tajn. rozpr.

129

(36)

72/42

SZTAB NACZELNEGO WODZA.

Oddział V.

L.dz. 253-V-42

(Według rozdzielnika)

Londyn, dnia 14 I. 1942 r.

Przesyłam do wiadomości.

Otrzymują:

SZEF ODZIAŁU V SZTABU N.W.

Bychawski
BYSTRAN
Pułkownik.

- Dowódca I Korpusu
- Szefowie Oddz. Szt. N.W. I-VI
- Kmdt Kwat. Gł. Szt. N.W.
- Inspektor Lotnictwa
- Szef Kier. Mar. Woj.
- Szef Gab. N.W. i M.S. Wojsk.

MINISTERSTWO SPRAW WOJKOWYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 72/42
A.M. 42

A

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

BIURO ADMINISTRACJI
FUNDUSZU OBRONY NARODOWEJ I DARÓW

ZESTAWIENIE OBROTÓW PIENIĘŻNYCH

1/1/1942

A. XII. 1/2

37

za czas do 31.I.1942 r. z wykazaniem salda na 1.II.1942 r.

1/ FUNTY SZTERLINGI:-

Nazwa rachunku	Przychody	Rozchody	S a l d o		U w a g i
			Dodatnie	Ujemne	
Fundusz Obrony Narodowej	12,822-02-02 1/2	3,018-00-00	9,804-02-02 1/2		
D a r y	5,460-16-11	5,454-18-02	5-18-09		
Jeńcy wojenni	782-13-07	162-12-00	620-01-07		
Naczelnny Wódz	6000 -00-00	4,650-00-00	1,350-00-00		
Fund. Walki Czynnej z Najeżd. w Polsce	618-14-11	0-00-00	618-14-11		
Zaliczki	865-18-03	1,315-18-03		450-00-00	
Koszty poczt.-manipulacyjne	17-08-08 1/2	17-08-08 1/2			
R a z e m	26,567-14-07	14,618-17-01 1/2	12,398-17-05 1/2	450-00-00	
W porównaniu z rozchodem	14,618-17-01 1/2		450-00-00		
SALDO na dzień 1.II.1942 r.	11,948-17-05 1/2		11,948-17-05 1/2		

Z sumy tej:- a/ w Kasie Biura Adm. F.O.N. i Darów £. 142-01-09
 b/ na r-ku bież. w Centr. Kasie Min. Skarbu:- 1/ gotówką " 11,654-19-10 x/
 2/ czekami " 151-15-10 1/2
 Razem ... L. 11,948-17-05 1/2

UWAGA:- x/ Ponadto kwit Nr. 100 z 30.I.42 r., który Biura Adm.
 F.O.N. i Darów otrzymało dnia 2.I.42 r. na £.10-19-4 =
 = gotówką w Min. Skarbu £. 11,654-19-10
 + 10-19-04

Saldo gotówkowe w Min.
 Skarbu na 1.II.1942 r. £. 11,665-19-02

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 171/42 CM 42

130

171/42

K P
 Teresa F.O.N.
 aa 18.II.42

A. XII. 1/2

- 2 -

37

2/ DOLARY U.S.A.

Nazwa rachunku	Przychody	Rozchody	S a l d o		U w a g i
			Dodatnie	Ujemne	
Fundusz Obrony Narodowej	41,287.29	22,089.14	19,198.15		
D a r y	1,272.47	710.91	561.56		
R a z e m	42,559.76	22,800.05	19,759.71		
W porównaniu z rozchodem	22,800.05		0.00		
SALDO na 1.II.1942 r.	19,759.71		19,759.71		

Na poczet salda dol. U.S.A. 19,759.71 znajduje się:-

1/ W Kasie Biura Adm. F.O.N. i Darów gotówką	5.00
2/ Na r-ku bież.w Centr.Kasie Min.Skarbu:-	
a/ gotówką	1,716.73
b/ czekami	610.28
Na r-ku bież. w Centr.Kasie Min. Skarbu u Rady	
Finansowego w New York gotówką	17,219.21
3/ Na r-ku sum awizowanych w Kon. Gen. R.P. New York	208.49
Razem dol. USA	19,759.71

3/ DOLARY KANADYJSKIE:-

Nazwa rachunku	Przychody	Rozchody	S a l d o		U w a g i
			Dodatnie	Ujemne	
Fundusz Obrony Narodowej	1,405.23	175.42	1,229.81		
D a r y	7,738.37	7,738.37			
R a z e m	9,143.60	7,913.79	1,229.81		
W porównaniu z rozchodem	7,913.79				
SALDO na 1.II.1942 r.	1,229.81		1,229.81		

Z kwoty dol.kan. 1,229.81 znajduje się:-

a/ na r-ku bież.w Centr.Kasie Min.Skarbu	901.17
b/ " " " " " " " " " w Kon.Gen.	
Ottawa	328.64
Razem dol. kanad.	1,229.81

131

A.XII.1/2

- 3 -

37

Nazwa rachunku walutowego	Przychody do 1.II.1942	Rozchody do 1.II.1942	Stan na 1.II.1942 r.
Złoto w monetach:-			
Ruble ros. carskie	2,465.00	2,465.00	0.00
Funty angielskie	1-10-0	1-10-0	0.-
" "	3 sztuki	3 sztuki	0.-
Dolary U.S.A.	460.00	460.00	0.00
Franki francuskie	160.00	160.00	0.00
Franki szwajcarskie	60.00	60.00	0.00
Marki niemieckie	110.00	110.00	0.00

Pomado:-

37 walut stan na 1.II.1942 r. - bez zmian - jak na dzień 1.I.1942 r.

132

Kom. por. Piawski
 Attache morski
 Stockholm

10/2/1942

A.XII.1/2

133

(38)

Marynarzom polskim, walczącym chlubnie od przeszło dwóch lat o wielkość i niepodległość Polski, zasylam serdeczne pozdrowienie i najlepsze życzenia żołnierskie.

Widziałem Was ostatnio kilka razy przy pracy i w boju. Wiem, że nie tylko zachowacie Wasze wspaniałe cechy, ale służąc u boku najpotężniejszej, a zaprzyjaźnionej z nami Marynarki Brytyjskiej, zdobędziecie nowe doświadczenie, które wykorzystacie w Wolnej Polsce.

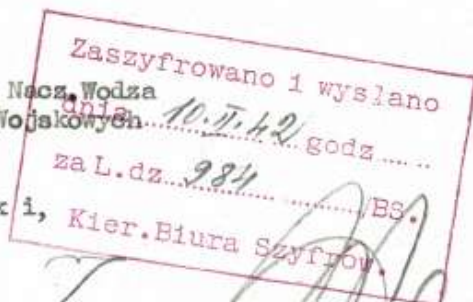
Z wiarą w zwycięstwo, które będzie naszym udziałem, służcie dalej z poświęceniem i bohaterstwem dobru Rzeczypospolitej.-

/-/ SIKORSKI

Za zgodność:

Z-ca Szefa Gabinetu Nacz. Wodza
 i Ministra Spraw Wojskowych

Laskowski,
 mjr.

10/2/1942

MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH

A. XII. 1/2

134

Londyn, dnia 10 lutego 1942 r.

T a j n e .

(39)

Dla Pana Prezesa Rady Ministrów.Kujbyszew - No. 119 - 7.II.42
10.II.42

Otrzymałem dziś list od Piłsudskiego, w którym donosi, że zdrowie jego poprawia się i że ma przy sobie pielęgniarkę. Kwapiński dostarcza mu środków. 18 grudnia zmarł brat - jak pisze - na uwiad starczy. Można by jego wyjazd zorganizować, jak tylko poprawią się warunki podróży.

K o t

Za zgodność

gr

20/2/1942

A.XII.1/2

39

179/42

135

L.dz. 179 /GM/42 /tjm.,
M.p., dnia 20. lutego 42.r.

Pani
Marszałkowa Aleksandra Piłsudska
Cambridge

Wielce Czcigodna Pani Marszałkovo,

Wódz Naczelny polecił mi podać do wiadomości Pani Marszałkowej depeszę Ambasadora z Moskwy z dnia 10. bm. dotyczącą Braaci śp. Męta Pani. Przytaczam ją dosłownie:

"Otrzymałem dziś list od Piłsudskiego, w którym donosi, że zdrowie jego poprawia się i, że ma przy sobie pielęgniarkę. Kwapiński dostarcza mu środków. 18 grudnia zmarł brat - jak pisze - na uwład starczy. Możliwy jego wyjazd zorganizować, jak tylko poprawią się warunki podróży. - Kot."

Na tę depeszę Wódz Naczelny polecił amb. Kotowi zająć się jaknajstarej organizacją podróży z Rosji do Anglii. Wykonując ten rozkaz Naczelnego Wodza, pozostaje

z głębokim szacunkiem,

Borkowski,
ppłk. dypl.

39, Coleridge Road,
Cambridge

eh. 23. II. 42 v. A

22/2/1942

NACZELNY WODZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

A.XII.1/2

202/42

40

L. ds. 202/42. SM 42
Londyn, dn. 27 II. 42. r.

Pan Przewodniczący 136
Rady Narodowej

w miejscu

Proszę Pana Przewodniczącego o poinformowanie wszystkich Panów Członków R.N., by w sprawach dotyczących Sił Zbrojnych nie zwracali się bezpośrednio do poszczególnych biur czy referentów Sztabu.

Upoważnionym do udzielania potrzebnych wyjaśnień w sprawach Sił Zbrojnych jest Wiceminister Spraw Wojskowych, do którego winny być kierowane wszelkie zapytania i interpelacje.

W związku z tym wydałem podległym organom zakaz udzielania jakichkolwiek informacji bezpośrednio poszczególnym Panom Członkom R.N.

NACZELNY WODZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

/-/ Sikorski,
General Broni

Otrzymują:

- Wiceminister
- Szef Sztabu N.W.
- Insp. Lotnictwa
- Szef Kier. Mar. Woj.
- Doa I. Korpusu
- Szef Sądownictwa Wojsk.
- Szef Gabinetu N.W.

Za zgodność:

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Borkowski,
ppłk. dypl.

A

A. XII. 1/2

(40)

137

NACZELNY WÓDZ
i Minister Spraw Wojskowych

L.dz. 202/41 G.M. 32
Łondyn, dn. 27. II. 1942 r.

PAN PRZEWODNICZĄCY
RADY NARODOWEJ

w m i e j s c u

Proszę Pana Przewodniczącego o poinformowanie wszystkich Panów Członków R.N. by w sprawach dotyczących Sił Zbrojnych nie zwracali się bezpośrednio do poszczególnych biur czy referentów sztabu.

Upoważnionym do udzielania potrzebnych wyjaśnień w sprawach Sił Zbrojnych jest Wiceminister Spraw Wojskowych, do którego winny być kierowane wszelkie zapytania i interpelacje.

W związku z tym wydałem podległym organom zakaz udzielania jakichkolwiek informacji bezpośrednio poszczególnym Panom Członkom R.N.

NACZELNY WÓDZ
i
MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

Sikorski
S i k o r s k i
Generał Broni

O t r z y m u j ą :

Wiceminister
Szef Sztabu N.W.
Insp. Lotnictwa
Szef Kier. Mar. Woj.
D-ca I. Korpusu
Szef Sądownictwa Wojsk.
Szef Gabinetu N.W.

17/2/1942

ODPIS - TŁUMACZENIE

A.XII.1/2

(41)

Porządek Obrad z dnia 11 lutego 1942 r.

80. Mr. McKinlay. - Zwróci się do Ministra Wojny z zapytaniem, na jakich podstawach około 200 polskich oficerów, zakwaterowanych w miejscowości, której nazwa została mu podana, otrzymało dwuletni urlop z wojska, z czyjego polecenia zostali oni wyłączeni z Sił Zbrojnych? Ilu - z pośród oficerów tam zakwaterowanych - jest artylerzystów oraz lekarzy; kto sprowadził ich do Anglii; a wreszcie czy zostaną powzięte kroki, by oficerom, o których mowa, dać możliwość walki na jednym z wielu frontów za sprawą Sprzymierzonych? /1-sze posiedzenie po 15 lutego/.

138

Tom 377.
Nr. 33.

Wtorek, dnia 17 lutego 1942 r.

PARLIAMENTARY DEBATES

HOUSE OF COMMONS - Official Report /str.1637/.

Urlopowanie polskich oficerów.

13. Mr. McKinlay zwrócił się do Ministra Wojny z zapytaniem na jakich podstawach około 200 oficerów Polaków, zakwaterowanych w miejscowości, której nazwa została mu podana, otrzymało dwuletni urlop; z czyjego polecenia Siły Zbrojne zostały pozbawione usług tych ludzi; ilu jest oficerów artylerii tam zakwaterowanych oraz ilu ludzi z wykształceniem lekarskim; kto sprowadził ich do Anglii; czy zostaną powzięte kroki celem dania oficerom, o których mowa, możliwości walki za sprawą Sprzymierzonych na jednym z licznych frontów?

Kpt. Margesson - W moim rozumieniu oficerowie polscy, o których mowa, zostali ewakuowani tu z Francji razem z Wojskiem Polskim i w danej chwili, dla różnych powodów, niema dla nich narazie zatrudnienia w Armii Polskiej. Władze polskie udzieliły im dłuższego urlopu, aby im umożliwić zajęcie cywilne. Większość z tych oficerów ma niedostateczną kategorię zdrowia lub też przekroczyło 50 lat.

Mr. McKinlay - Czy Panu Ministrowi jest wiadomym, że miejscowa ludność oburza się na myśl, że wówczas gdy tu-tejsi młodzi ludzie są powoływani do wojska, oficerowie, o których mowa, a z pośród których większość jest w formie pod względem fizycznym, zostali dla pewnych względów politycznych pozbawieni możliwości walki? O ile wchodzi tu w grę względy polityczne, czy nie możnaby tych oficerów usunąć z danej miejscowości, skąd odchodzą konwoje przez Ocean Zachodni?

Kpt. Margesson - O ile wiem, są to ludzie o niskiej kategorii zdrowia, a wielu z pośród nich przekroczyło 50 lat wieku. Pozatym robimy, co jest w naszej możliwości, by dać tym ludziom zajęcie cywilne.

Kpt. Alan Graham - Czy rzucanie kalumii na sprzymierzonych oficerów nie jest aktem godnym ubolewania?

Mr. McKinlay - Wcale nie rzucam kalumii. Czy Pan Minister wejrzy w tę sprawę w razie stwierdzenia przez Komisję Lekarską fizycznej zdolności tych ludzi?

24.02.1942 A.XII.1/2

Ekspersi Polskiego przemysłu wojennego próżnują w Uzdrowisku

dla Szkotów - Wielka Brytania odrzuca ich pomoc.

140

Reportaż "Sunday Express" - organu prasowego Lorda Beaverbrook'a.
z dnia 22 lutego 1942.

- " Jest to centrum wakacyjne dla tysiąca Szkotów. Lecz setki Polaków, którzy w ciągu 18-u miesięcy spędzają tam stałe wakacje, pragną tylko jednej rzeczy : p r a c y.

- Podczas gdy Minister Pracy kamie sobie głowę skąd dostać dodatkowych sił roboczych, potrzebnych dla dopełnienia wojennego wysiłku Wielkiej Brytanji - Oficerowie Polscy, wśród których są wykwalifikowani inżynierowie, walczą z nudą długich godzin, wysiadując po hallach hotelowych lub w kinach popularnego uzdrowiska Szkockiego.

- Cóż stoi na przeszkodzie, aby zgłosili się oni na apel, który Wielka Brytania kieruje w potrzebie do wykwalifikowanych pracowników.

- Mr. Adam Mc Kinlay, M.P. członek parlamentu z okręgu Dumbartonshire szukał w tym tygodniu odpowiedzi na to pytanie wobec Izby Gmin. Dlaczego - pytał on - udzielono dwuletniego urlopu 200 oficerom Polskim, kto wydał instrukcję, na mocy której siły zbrojne pozbawiono służby tych ludzi.

- Kpt. Margesson z Ministerstwa Wojny oświadczył, że wiele przyczyn złożyło się na to, że oficerowie ci nie byli powołani do natychmiastowego pełnienia służby w Wojsku Polskim. W jego zrozumieniu przyczyny te były następujące: Wielu z tych oficerów przekroczyło już 50 lat życia, inni byli słabego zdrowia. Starano się o znalezienie zatrudnienia poza wojskie dla tych oficerów, którym udzielono długoterminowego urlopu.

Hańba - twierdzą oni /oficerowie/

Profesor Savory M.P. zapytuje : Czy nie jest godne pożałowania, aby rzucać oszczerstwa na Oficerów Wojsk Sprzymierzonych.

- OFICEROWIE POLSCY UWAZAJA TE PYTANIA MR. MAC KINLAY'A ZA BEZPOD-
- STAWNE OSZCZERSTWO - "DAJCIE NAM TYLKO MOZNOSC - BRZMI ICH OD-
- POWIEDZ A CAŁA DUSZA I SERCEM RZUSIMY NASZE SIŁY DO WYSIŁKU
- WOJENNEGO NA KAŻDYM POLU, GDZIE BEDZIEMY MOGLI WAM SIE PRZYDAC."

Pomiędzy "wywczasowiczami" są dawni szefowie Rządu Polskiego, wyżsi oficerowie armji i lotnictwa, profesorowie, uczeni i eksperci przemysłu technicznego. Wielu jest weteranów Wielkiej Wojny i Polskich Walk o Niepodległość. Zgłosili się oni na apel powołujący ich pod broń gdy najazd Niemiecki zalał Polskę w roku 1939.

v e r t e

Jeden z cywilnych urzędników, którego spotkałem opowiedział mi, jak to, gdy Polska została napadnięta byli oni wystawieni na tysiące niebezpieczeństw i trudów zanim dotarli do Francji aby ponownie chwycić za broń. Niektórzy z nich tużali się po całej Europie zanim zdokali się połączyć ze swemi towarzyszami. Potem - gdy Francja upadła - wyruszyli dalej do Wielkiej Brytanji.

Rozpacz Doktorów

W Polskiej Armji zreorganizowanej i znacznie zredukowanej nie "pomieścili się". Czekali : miesiąc po miesiącu upływał. Ci, którzy rozporządzali prywatnemi funduszami żyli wygodnie, inni zdani na szczupłą pensję wojskową - walczyli ciężko, aby zachować pozory.

Niektórzy najbardziej światli lekarze polscy chodzili na zwykłe przeszkolenie wojskowe - podczas, gdy Wielka Brytanja zwracała się do Ameryki z apelem o przysłanie lekarzy, którzyby zluzowali naszych doktorów do szeregów armji.

Polscy lekarze byli w rozpacz. W pewnej chwili liczba ich wynosiła - 70 -iu. Czuli oni, że o ile nie będą mogli pracować w swoim własnym fachu "zardzewieją" jak się wyraził mój informator. Jeden z lekarzy odebrał sobie życie. Na szczęście władze udzieliły lekarzom prawa szukania pracy gdzieindziej - i teraz są oni pożytecznie zatrudnieni.

22.02.1942
EXPRESS GLASGOW, FEBRUARY 22, 1942.Sunday Express 22/2/42
A.XII.1/2
142

's munition experts idle at Scots resort

BRITAIN SPURNS THEIR AID

Sunday Express Staff Reporter

IT'S a "holiday centre" to thousands of Scots. But hundreds of Poles who have been on permanent holiday there for the last 18 months want only one thing—**WORK!**

While the Minister of Labour wonders where to get extra labour needed for Britain's war effort, Polish officers who are skilled engineers try to wile dreary hours away in the hotel lounges and picture houses of a popular Scottish resort.

What is stopping them answering Britain's urgent call for skilled workers?

Mr Adam McKinlay, MP for Dumbartonshire, sought the answer in the House of Commons this week. Why had 200 Polish officers been granted two years' leave, he asked, and on whose instructions were the armed forces denied the services of these men?

Captain Margesson, Secretary for War, said he understood the officers were not required for immediate employment in the Polish Army for various reasons. Many were over 50 years of age, and others of low medical category. They were trying to find civilian employment for the officers, who had been granted prolonged leave.

SLUR, THEY SAY

Professor Savory, MP, asked: "Is it not regrettable that aspersions should be cast on Allied officers?"

The Polish officers do regard Mr MacKinlay's questions as an unwarranted slur.

"Only give us the chance and we will throw ourselves heart and soul into the war effort—in any capacity you wish."

WICEMINISTER
SPRAW WOJSKOWYCH

L. dz. 269 / WM / 42
Londyn, 24 / 2 / 1942

24 / 3 / 1942

A. XII.1/2

Tajne!

A. XII.1/2

189/42

PAN AMBASADOR R.P.

w Londynie

143

W związku z interpelacją w Izbie Gmin w dniu 17.II.1942 r. w sprawie 200 oficerów W.P. - proszę o poinformowanie mnie, czy było wiadomym Panu Ambasadorowi o wniesionej interpelacji w tej sprawie przez Mr. McKinlay /ogłoszonej w Orders of the day z dnia 11.II.1942 r./ oraz czy Pan Ambasador zawiadomił o tym Ministra Spraw Wojskowych i Rząd R.P.

Załącznik : 1
/interpelacja/

WICEMINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

Modelski
Dr. I. Modelski,
gen. bryg.

PANU GENERALOWI NACZELNEMU WODZOWI -
przedstawiam.

Otrzymują :

p. Minister Mikołajczyk
p. General Szeł Sztabu N.W.
z prośbą o przygotowanie
odpowiedzi na interpelację.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 189 / GDM / 42 / tjm

A

SZTAB NACZELNEGO WODZA
ODDZIAŁ III
L.dz. 196/42/III/Tjn.

25/2/1942

A. XII 1/2 2 (42)
Londyn, dnia 25 lutego 1942 r

200/42

ATTACHE WOJSKOWY PRZY AMBASADZIE R.P.
Londyn

Zakończenie kursu spadochronowego dla 12 żołnierzy - Wolnych Francuzów nastąpi dnia 4.III.42 w Leven /Szkocja/.
W związku z tym przesyłam Panu Generałowi polski tekst pisma, które zostało wysłane do Szefa Sztabu Armii Wolnych Francuzów.

SZEF ODDZIAŁU III SZTABU N.W. 144

Marecki

MARECKI
PŁ.K. DYPL.

1 zał.

Otrzymują do wiadomości
Szef Gabinetu Ministra Spr.Wojsk.
Szef Wojsk. Biura Propagandy

M. M. Mieluski

all
3. III
[Signature]

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
GABINET MINISTRA

l. 200/GM/42/Tjn...

A.XII.1/2

Tekst polski - odpis.

SZTAB NACZELNEGO WODZA.

145

SZEF SZTABU ARMII GEN. DE GAULLE,
GENERAL LEGENTILHONNE
w Londynie.

Zawiadamiam Pana uprzejmie, że dnia 4.III.1942. odbędzie się w 1. Brygadzie Spadochronowej w Leven /Szkocja/ uroczystość wręczenia odznak spadochronowych 12 żołnierzom Francuzom, którzy ukończyli u nas kurs spadochronowy.

Na powyższą uroczystość uprzejmie Panów zapraszamy.

W załączeniu przesyłam program oraz zestawienie dogodnych połączeń kolejowych.

SZEF SZTABU N.W.

/-/

K l i m e c k i
Generał Brygady

1. BRYGADA SPAD.

PROGRAM

uroczystości wręczenia znaków spadochronowych Polnym Francuzom
w dniu 4.III.42.

- g. 10.45 - Przyjazd do Leven
11.00-11.45 - Herbata w Klubie
11.45 - Odjazd do Largo /samochodami/
12.00 - Wręczenie znaków
12.30-13.45 - Obiad żołnierski
13.45-15.00 - Cwiczenia pokazowe - Zwiedzanie Ośrodka Spad.
16.00 - Herbata w Klubie
19.00 - Wyjazd z Leven

- . - . - . - . -

Rozkład jazdy

Odjazd: Londyn, Kings Cross - g. 22.15
Przyjazd: Edinburgh - g. 07.15
" Leven - g. 10.54

Odjazd: Leven - g. 19.11
Przyjazd: Londyn - g. 07.10

L. dz. 190/AM/42/Tm.

25/2/1942

190/42

A. XII. 1/2

43

146

Protokół zdawczo-odbiorczy

spisany w Kancelarii Przybocznej Naczelnego Wodza w dn. 25. lutego 1942. r.
w sprawie objęcia i zdania kolumny samochodowej Naczelnego Wodza. -

Przekazuje się i odbiera:

- a/ teczkę "Kolumna Samochodowa" Tajne
No No 7/40, 20/40	145/41, 178, 191, 194, 195, 196,	21/42	92/41
	198, 231, 251, 255, 256, 458,	22	
	290, 291, 296, 333, 348, 351,	29	
	495, 497, 502, 507, 542, 565,	53	
	580, 581, 589, 596, 599, 623,	61	
	657, 691, 724, 737, 743, 744,	114	
	757, 762, 851, 943, 981, 982,	165	
	1000, 1003, 1008, 1017, 1018,	227	
	1145, 1156, 1162, 1233, 1234,	233	
	1248, 1273, 1287, 1362, 1423,	281	
	1450, 1454, 1455, 1513, 1541,	228	
	1571, 1581 197		
- b/ książkę kasową z saldem na dzień 29 listopada 41. r. £ 22. 6. 2½
/słownie: dwadzieścia dwa funty szterl., sześć szylingów i dwa i pół penny/
Suma powyższa przejęta została przy podpisywaniu niniejszego protokołu.
- c/ Książka pokwitowań kuponów galonowych.
- d/ 10 kuponów à 3 galony - 30 galonów
15 " " 2 " - 30 "
10 " " 1 " - 10 "
razem: 70 galonów

Obejmujący:

Zouche-Silpore
por. mar. Ponikiewski

Zdający:

Antoni
kpt. Dziedzicki Antoni

Widziałem:

SEKRETARZ KANCELARII NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Borkowski
ppłk. dypl.

NACZELNIK WÓDE
MINISTERSTWA SPRAW WOJENNYCH

S Z T A B
O d d z i a ł I.

L.dz.400/Tjn./O.I./Og.Org./42.
Sformowanie 1.Dywizji Pancerniej -
organizacja wstępna.

26/2/1942

Londyn, dn. 16 lutego 1942.

A.XII.1/2 (44)

MINISTERSTWO SPRAW WOJENNYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 198/GM/42/Tj.

Zarządzeniem sformowanie 1.Dywizji Pancerniej zorganizowanej według
O.de B. Brytyjskiej Dywizji Pancerniej.
Jako Dowódcę 1.Dywizji Pancerniej wyznacza Gen. bryg. HACEKA Starszy
szkoleni, Dow. 10. Brygady Kawalerii Pancerniej.
Dowódca Dywizji podlegał byłby Dowódcy I.Korpusu.

I. Zarządzenia ogólne.

Sformowanie 1.Dywizji Pancerniej należy rozpocząć od połączenia
pod rozkazami Dow. 1.Dywizji Pancerniej następujących jednostek:

- 10. Brygada Kawalerii Pancerniej
- 16. Brygada Czołgów
- 1. Dyw. Rozpoznawczy
- 1. Dyw. Art. Płotr. ciężkiej
- Bateria Saperów I.Korpusu
- Dwie kompanie c.k.m. z 1. Baterii c.k.m.

We wstępnej fazie organizacyjnej jednostki te podlegały będą bez-
pośrednio Dow. 1.Dyw. Panc. z wyjątkiem spraw gospodarki materiałowej i pie-
niężnej, kult.-oświat. i garnizonowych, które pozostają nadal w bespo-
średniej kompetencji Dow. I.Korpusu.

II. Wytłumaczenie organizacyjne.

Celem sformowania 1.Dywizji Panc. przewidziane wykorzystanie jedno-
stek wymienionych w pkt.I. w sposób następujący:

A. Brygada - sformowana będą:

- 1. Brygada Pancerna - z jednostek 10. Bryg. Kaw. Panc.
/Bateria strzel. z C.R. 10. Bryg. Kaw. Panc./
- 2. Brygada Pancerna - z 16. Bryg. Czołgów
- Pułk Rozpoznawczy - z 1. Dywizji Rozpoznawczej
- Pułk Art. Lekkiej - z 10. p.a.l. z tym, że dla III. Dywizji wyznacza
na zastępstwo pełna obsada oficerska jako kadra
tego dywizji
- Pułk Art. Pancerniej - w oparciu o 10. Szwadron PPanc.
- Pułk Art. Płotr. ciężkiej - z 1. Dywizji Art. Płotr. Ciężkiej i 10. Baterii Art.
płotr. lek.

A
.....

A. XII. 1/2

A XII. 1/2

(44)

- Jednostki Saperskie Dyw. Panc. - z Bacta Saperów I. Korpusu i 10. Komp. Saperów
- Jednostki Łączności Dyw. Panc. - z 10. Komp. Łączności, 16. Komp. Łączn. i jednostek Łączności wchodzących w skład Dyw. Panc.

Wykorzystanie kompanii bacta c.k.n. dla formujących się jednostek Dyw. Panc. uregułuje Dowódca Dywizji.

148

B. Służby :

Dla formowania służb dywizyjnych Dowódca 1. Dywizji Pancernej dysponować będzie jedynie stałymi sawierskimi służbami, które dotychczas zorganizowane zostały w ramach 10. Bryg. Kaw. Panc. i 16. Bryg. Czołgów.

- a/ Ze względu na znaczenie służby techniczno-motorowej dla sprawnego działania Dyw. Panc. Dowódca Dywizji przystąpi do przygotowania organizacji dyw. komp. warsztatowej, oszołówek naprawczych, dyw. komp. parkowej i plutonu warsztatowego art. plotn. - zachowując warsztaty istniejące obecnie w jednostkach wchodzących w skład 1. Dywizji Pancernej.

Jednostki te należy doprowadzić do stanów możliwie najwyższych w drodze przesilenia lub przemieszczenia w jednostkach podległych Dowódcy Dywizji.

Ponadto Dowódca I. Korpusu przeprowadzi wzmocnienie jednostek służby technicznej dyw. panc. przez przeniesienie maximum specjalistów /wzgl. podof. i szereg. mających kwalifikacje na specjalistów/. Z jednostek nie wchodzących w skład 1. Dyw. Panc. w pierwszym rzędzie należy wyciągnąć i przenieść do Dyw. Panc. jak najwięcej szeregowych z Brygady Szkolnej.

Przeniesienia z 1. Bryg. Strzel. nie mogą przekroczyć 5% obecnych stanów Brygady / bez 2. bacta strz., który pozostaje bez zmian ze wzgl. na specjalne przeznaczenie/.

Pe przeprowadzoną w myśl powyższego organizacji jednostek służby techniczno-motorowej - Dow. 1. Dyw. Panc. przedstawi ni przez Dow. I. Korpusu stan pokrycia specjalistów w tych jednostkach.

Plan dalszego szkolenia specjalistów służby techniczno-motorowej opracowany będzie przez Sztab Naczelny Wojska /O.IV./

- b/ Uzupełnienie jednostek służb zapatrywania i sanitarnych przeprowadzone będzie w dalszej kolejności.

W pierwszym okresie organizacyjnym Dyw. Panc. dysponować będzie tylko brygadowymi kompaniami zapatrywania i 10. komp. sanitarnym Szeregów Zapatrywania jednostek poza brygadowych Dywizji Pancernej ustali Dowódca I. Korpusu.

A.XII.1/2

- 3 -

149

- c/ Pozostałe jednostki służb formowane będą w ostatniej kolejności ściśle od napływu uzupełnień.
- d/ Do dalszych zarządzeń przynależność jednostek do sądów polowych pozostaje bez zmian.

III. Zarządzenia wykonawcze.

1. Dowódca 1. Dyw. Panc. zorganizuje szwadron Kwatery Głównej Dyw. Panc. oraz Kwatery Główne Brygad Pancernych, opierając się na etatach brytyjskich.

Dla wszystkich jednostek broni i służb wchodzących w skład Dywizji Panc. w/g O.de B. i etatów brytyjskich, wyznaczona zostanie pełna kadra oficerska. Szef Oddziału V. Sztabu H.W. przedstawi mi do zatwierdzenia, opracowaną na podstawie wniosków Dowódcy 1. Korpusu i Dowódcy Dyw. Panc. całkowitą obsadę oficerską 1. Dywizji Pancernej.

2. Do czasu definitywnego przejścia na organizację dywizji pancernej, 1. Korpus musi zachować ścisłość wystąpienia do akcji bojowej w dotychczasowym składzie organizacyjnym. W związku z tym, pod odpowiedzialnością Dowódcy 1. Korpusu, nie mogą być dokonywane zmiany uniemożliwiające dotrzymanie powyższego warunku.

3. Oddziały przewidziane organizacyjnie w składzie Brygad Panc., Grupy wojsk wsp. i jednostek dyw. - zachowują do dalszych zarządzeń swój dotychczasowy skład organizacyjny i nazwy oraz uzbrojenie, sprzęt i wyposażenie.

Zależnie od potrzeb wyszkolenia Dow. Dywizji może zarządzić niezbędne przesunięcia sprzętu. W tym wypadku przesunięty sprzęt pozostaje nadal w stanie ewidencyjnym właściwej jednostki organizacyjnej, a traktowany być winien przez jednostkę otrzymującą jako wyposażony dla celów szkolenia.

4. Dowódca Dywizji Pancernej nadaje uprawnienia do przesiedlenia, za uprzednią aprobatą Dow. 1. Korpusu, podoficerów i szeregowych przynależnych do jednostek wchodzących w skład Dywizji Pancernej.

Odnosnie miesięcznych raportów stanów, polecam w rubryce 1-a; wyszczególnić wszystkie jednostki organizacyjne Dywizji Pancernej w/g kolejności dostępowanej do brytyjskiego O.de B.

Za zgodność
SZEFEF ODZIAŁU V. SZTABU H.W.

Gładysz
GLADYSZ
Płk. dypl.

NACZELNIK WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

/-/ SIKORSKI
General Broni.

V o r t e l

A.XII.1/2

Resolucje

- A. Wiceminister Spraw Wojskowych
Przewodniczący Komisji Regulaminowej
Szef Gabinetu Wojsk. Prezydenta R.P.
Szef Gabinetu N.W. i Min. Spr. Wojsk.
Sześciu Odsiałów I. - V. Sztabu N.W.
Szef Łączności Sztabu N.W.
Szef Intendentury Sztabu N.W.
- B. Attaché Wojskowy w Londynie
- C. Dowódca I. Korpusu - do wyłonienia
Generał Bryg. MACZEK Stanisław.

150

26/2/1942

SZTAB NACZELNEGO WODZA

Oddział I.
L.dz. 614 / Tjn. O.I. Ewak. / 42.
Londyn, dn. 26 lutego 1942.

(45)

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
GABINET MINISTRA
L. DZ. 197/6M/42 / TM

151

SPRAWOZDANIE Z PRACY EWAKUACYJNEJ

za miesiąc styczeń 1942 r.

I. WYNIKI LICZBOWE.a/ Wyewakuowano:1. W roku 1940 / od 1.VII/:

- do Anglii.....	3.604	żołnierzy
- do Ośrodka Zap. Egipt	3.288	"
- do Obozu Pol. w Kanadzie	-	"
Razem :	6.592	żołnierzy

2. W roku 1941:

- do Anglii /1/ / w tym ochotnicy z obu Ameryk i Rosji/	1.737	żołnierzy
- do Ośr. Zap. Egipt	1.526	"
- do Obozu Pol. Kanada	72	"
Razem :	3.332	żołnierzy

3. W styczniu 1942 r.:

- do Anglii	75	żołnierzy
- do Ośr. Zapas. Egipt	-	"
- do Obozu Pol. Kanada	-	"
Razem :	75	żołnierzy.

OGÓLEM : 9.749 żołnierzyb/ Pozostało do ewakuacji:1. Ewakuacja dostępna:

- Francja /2/	około	3.400	żołnierzy
- Hiszpania	"	420	"
- Afryka Północna	"	300	"
- Argentyna /ochotnicy/	"	500	"
- Brazylia / " /	"	400	"
- Szwecja /3/	"	200	"
Razem :	około	5.220	żołnierzy.

A-XII.1/2

- 2 -

152

2. Ewakuacja narazie niemożliwa:

- Szwajcaria	około	11,000	żołnierzy
- Węgry	"	5,900	"
R a z e m :		"	16,900
			żołnierzy
		<u>O G Ó L N E M :</u>	<u>około 22,120</u>
			<u>żołnierzy.</u>

UWAGI:

- 1/ W tym 891 ochotników z Ameryki Płd., 252 z Ameryki Płn. oraz 200 z Rosji.
- 2/ Do tego dochodzi niezliczona ilość żołnierzy, przebywających poza obozami i komp.pracy,
- 3/ ewak. tylko samolotami.

II. WARUNKI EWAKUACJI.1. Francja.

Bez zmian zasadniczych.

Przebiekanie do Hiszpanii nadal b. utrudnione.

Gen. Kleeberg awizuje ewentualność przybycia około 30.000 naszych żołnierzy, którzy mają być zwolnieni przez Niemców, jako pochodzących z Francji./emigrantów/.

Istniejące we Francji Biura Polskie /Office Polonais/ z dniem 15.XII.41. zostały zastąpione przez "Biura Administracji Polaków" o charakterze organów francuskich, zależnych od francuskiego M.S.Z. i kierowanych przez urzędników francuskich. Dzięki życzliwości Władz Francuskich Biura te funkcjonują przy nieoficjalnym udziale dawnej Gener. Dyr. Biur Polskich.

2. Hiszpania.

Sytuacja na terenie Hiszpanii dotąd trudna, jeszcze się pogorszyła przez zamknięcie biur naszych konsulatów oraz trwające przez pewien okres czasu zamknięcie biur Poselstwa.

Stan obozu Miranda wynosił na 4 lutego 420 osób, w tym 49 cywilnych /przeważnie personel przesyłki wojen./.

Pierwsze zniekształcone wiadomości o zamknięciu naszego Poselstwa wpłynęły bardzo przygnębiająco na stan moralny internowanych, którzy przy udziale Poselstwa otrzymują paczki żywnościowe i odzieżowe.

Przy końcu grudnia ub.r. została przeniesiona z karnego obozu pracy z Palencji grupa polska/około 40 osób/tam internowanych.

A / XII. 1/2 - 3 -

153

Grupa ta składała się z 5 Hiszpanczyków, aresztowanych na kary do 4 lat za próby ucieczki z Mirandy oraz z pozostałości b. żołnierzy hiszpańskich armii republikańskiej. Większość tych aresztowanych Polaków stanowi element przeważnie skwaraczony, demoralizowany i nie przedstawia dla nas wartości.

3. Afryka francuska.

Bez zmian.

Czynione są nadal wysiłki ewakuacji małymi grupami.

4. Szwajcaria.

Bez zmian.

5. W reszcie krajów nie godnego uwagi.

III. JEŃKI W NIEMCZACH.

W/g tygodnika amerykańskiego / "The Saturday Evening Post", Filadelfia, z dn. 20. XII. 1941, art. p. t. "Prisoners of War". Autor John Maloney. Autor, który osobiście badał sprawę traktowania jeńców, podaje co następuje:

- "Kilka miesięcy temu w Berlinie świadcilam uwagę znajomemu Niemcowi na bezwzględne traktowanie i przeciąganie niesłychanie ciężką pracę Polaków od wschodu do zachodu ścieżki. "Dlaczego nie?" - odpowiedział - Polacy są pobitym narodem. Ich funkcją w przyszłości będzie produkowanie dla wyższych ras".

- "Niemcy twierdzą, że skoro Rząd Polski nie istnieje, a Polacy są pod protektoratem Reichu, żołnierze b. polskiej Armii nie podlegają międzynarodowej konwencji Czerwonego Krzyża." W ten sposób 1.200.000 Polaków wyłączonego jest z przywilejów, które im w myśl Konwencji Genewskiej przysługują, a w myśl których jeńców nie wolno używać do prac szkodliwych dla zdrowia lub niebezpiecznych, do których nie są fizycznie zdolni, lub które są wprost związane z operacjami wojennymi."

"Wskutek tak arbitralnego postawienia sprawy, delegaci Międz. Cz. Krz. nie mogą utrzymywać ścisłego kontaktu z jeńcami polskimi i sprawować dostatecznej opieki nad nimi."

"Niemcy naogół traktują jeńców jako ludzi niższego rządu, prosto dlatego, że zostali pobici i schwytni przez "rasę zdobywców".

./.

A.XII.1/2

154

"Francuzi traktowani są nie o wiele lepiej od Polaków, a wysiłki Pétain'a poprawienia ich bytu są niesbyt owocne."

SZEF ODDZIAŁU I. SZTABU N.W.

Glabisz
GLABISZ
Plk. dypl.

Otrzymują:

Wiceminister Spraw Wojsk.
Szef Gabinetu N.W. i N.S. Wojsk.
~~Szef O.II. Sztabu N.W.~~
Szef O.III. " "
Szef O.VI. " "

27/2/1942

A.XII.1/2

46

155

S Z Y F R

POLMISSION T E H E R A N

POLECAM DOŁOZYĆ WSZELKICH STARAN ABY ZAKUPIĆ
SZCZEPIONKI PRZECIW TYFUSOWE STOP WYSIĄC
MOŻLIWIE SAMOLOTEM DO ANDERSA.

SIKORSKI

js

Data: Londyn, dn. 27.II.1942 r.

Zaszyfrowano i wysłano
dnia *27/II* godz.....
za L.dz. *1442* /BS.
Kier. Biura Szyfrów.

K.P.

aa

Am

7 odpis wysłany
A

Londyni Kure.
Styl. N.H.

27/II 42

5 odpis do wiadomości
p. Rucianowskiego
3. III 1942

23/2/1942

A.XII.1/2

ZESTAWIENIE OBROTÓW PIENIĘŻNYCH

47

156

za czas do 28.II.1942 r. z wykazaniem salda na 1.III.1942 r.

1/ FUNTY SZTERLINGI:-

Nazwa rachunku	Przychody	Rozchody	S a l d o		U w a g i
			Dodatnie	Ujemne	
Fundusz Obrony Narodowej	13,875-01-07 1/2	3,018-00-00	10,857-01-07 1/2		
D a r y	5,460-16-11	5,454-18-02	5-18-09		
Jeńcy wojenni	833-04-07	162-12-00	670-12-07		
Fund.Walki Czynnej z Najeźdźcą w Polsce	685-18-04		685-18-04		
Naczelnny Wódz	6,000-00-00	4,650-00-00	1,350-00-00		
Koszty poczt.-manipulacyjne	17-08-08 1/2	17-08-08 1/2			
Pomoc Polakom w Rosji Sow.	12-05-06		12-05-06		
Zaliczki	865-18-03	1,515-18-03		650-00-00	
R a z e m	27,750-13-11	14,818-17-01 1/2	13,581-16-09 1/2	650-00-00	
W porównaniu z rozchodem	14,818-17-01 1/2		650-00-00		
SALDO na 1.III.1942 r.	12,931-16-09 1/2		12,931-16-09 1/2		

Z tej sumy:- a/ w Kasie Biura Adm.FON i Darów l. 33-03-01
 b/ na rku bież.w Centr.Kasie Min. Skarbu 1/ gotówką " 12,746-17-10
 2/ czekami " 151-15-10 1/2
 R a z e m l. 12,931-16-09 1/2

tajne

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 213/4 k. m. w. z.

F.O.N.

aa

26. III 1942

K 73/15

47

157

- 2 -

2/ DOLARY U.S.A.

A.XII.1/2

Nazwa rachunku	Przychody	Rozchody	S a l d o		U w a g i
			Dodatnie	Ujemne	
Fundusz Obrony Narodowej	41,317.29	22,089.14	19,228.15		
D a r y	1,673.47	710.91	962.56		
R a z e m	42,990.76	22,800.05	20,190.71		
W porównaniu z rozchodem	22,800.05				
SALDO na 1.III.1942 r.	20,190.61				

Z kwoty \$ USA 20,190.71 znajduje się:-

1/ rk bież. w Centr. Kasie Mjn.Skarbu a/ gotówką	1,721.73	
b/ czekami	610.28	2,332.01
2/ " " " " " " u Rady Finansowego		
Ambasady RP Waszyngton	17,219.21	17,219.21
3/ Suwy awizowane 1/ Kon.Gen.R.P. New York	238.49	
2/ Konsulat R.P. Pittsburgh	401.00	639.49
Razem \$ USA ..		20,190.71

3/ DOLARY KANADYJSKIE

Nazwa rachunku	Przychody	Rozchody	S a l d o		U w a g i
			Dodatnie	Ujemne	
Fundusz Obrony Narodowej	1,405.23	175.42	1,229.81		
D a r y	7,799.52	7,738.37	61.15		
R a z e m	9,204.75	7,913.79	1,290.96		
W porównaniu z rozchodem	7,913.79				
SALDO na 1.III.1942 r.	1,290.96				

Z czego:-

1/ rk bież. w Centr. Kasie Mjn. Skarbu	901.17
2/ " " " " " " na rku w Kons.Gen.RP Ottawa ...	389.79
Razem \$ kanad.	1,290.96

A.XII.1/2

- 3 -

(47)

158

Nazwa rachunku walutowego	Przychody do 1.III.1942	Rozchody do 1.III.42	Stan na 1.III.1942 r.
<u>ZŁOTE POLSKIE:-</u>			
Fundusz Obrony Narodowej	176,096.80	1.80	176,095.00
<u>FUNTY EGIPSKIE:-</u>			
Fundusz Obrony Narodowej	236.30		236.30

Reszta walut i złota w monetach stan na 1.III.1942 r.
jak stan na 1.II.1942 r..

25/2/1942

A. XII. 1/2

191/42

48

159

L.dz. 191 /GH/42 /T/m
Londyn, dn. II.42.r.

Pan Minister Skarbu

w miejscu

Wobec zmiany decyzji Naczelnego Wodza - pozostawienia
czasowo mjr. O. Laskowskiego na obecnie zajmowanym stanowisku,
proszę Pana Ministra o wypłacenie dodatku reprezentacyjnego mjr.
O. Laskowskiemu jeszcze na dzień 1 marca br. -

SZEF GABINETU NAJLEŚNIEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Borkowski
Borkowski,
ppłk. dypl.

dn. 25. II. 42 ~

S

A

24/3/1942
 rtm. Stefan Zamojski

A-XII.1/2

(49)

2276/42
 1942

L.dz. 6008/42

Londyn, dnia 24. marca 1942 r.

160

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

KANCELARIA

L. dz. 276/42 G.M.

Pan FPułkownik dypl. Z. Borkowski
 Szef Gabinetu Naczelnego Wodza
 i Ministra Spraw Wojskowych
 w miejscu

W związku z poleceniem Pana Pułkownika z dnia 19 b.m.
 L.dz. 263/tj/42, przedkładam odpis depezy wysłanej od Naczelnego
 Wodza do Generała Tsanakakis z okazji greckiego Świeta
 Niepodległości.

Stefan Zamojski

rtm. S. Zamojski

General Tsanakakis
 Commander-in-Chief of Greek Army
 C a i r o

"On the occasion of the Independence Day of the gallant
 Hellenes please accept my best wishes on behalf of the Polish
 Armed Forces for your heroic Army, for our close comradeship
 in arms and the success of our common sacred cause. Sikorski."

- t ł u m a c z e n i e -

Z okazji Świeta Niepodległości dzielnego narodu greckiego
 proszę przyjąć w imieniu Polskich Sił Zbrojnych najlepsze życzenia
 dla Waszej bohaterskiej Armii, dla naszego braterstwa broni oraz
 dla powodzenia naszej wspólnej świętej sprawy. Sikorski.

Depesza wysłana w dniu 24. marca 1942 r., godz. 11.30.

Stefan Zamojski

ATTACHE WOJSKOWY
przy
RZADZIE JUGOSŁOWIAŃSKIM

9/3/1942

24/III
aa 226/42
Pon

L.dz...../II.Tj.

A.XII.1/2

PAN GENERAL MASCZELNY WOBZ

Londyn, dnia 9.III.42 r.

50

/ Drogą służbową /

w miejscu

Melduję, że w dniu 2 marca b.r. podczas śniadania, na które był zaproszony p.gen. PASZKIEWICZ i ja - Król Piotr II. oświadczył, że nie miałby nic przeciw nadaniu swego imienia 1-szej Brygadzie Strzelców. Inicjatywa do tego oświadczenia wyszła ze strony adiutanta królewskiego majora VOHOSKA.-

Proszę Pana Generała o decyzję, czy mam starać się realizować tę propozycję i w jakiej formie. 161

melduję przytem, że p.gen. PASZKIEWICZ zawiadomił mnie, iż Pan Generał dał mu już swoją ogólną aprobatę.

Rozumiem oczywiście, że mogłaby być mowa o przyjęciu imienia królewskiego tylko przez batalion, nie zaś przez brygadę.-

Wówczas 1.baon strzelców podhalańskich miałby następującą pełną nazwę : " 1.baon strzelców podhalańskich imienia Króla Jugosławii Piotra II-go."

ATTACHE WOJSKOWY
przy
RZADZIE JUGOSŁOWIAŃSKIM

Maszkowski

A

MASZKOWSKI
+pk.dypl.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

GENERAŁ MINISTRA

L. DZ. 226/42

*Czeka sprawa
je przed komisją
w sprawie
Gabinie N.W.
wydaje mi się
i innych*

NACZELNY WODZ
1
MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

2/3/1942

Londyn, dnia 11.III.1942

A.XII.1/2

(51)

235/12

L: 235/tj-GM42

W/g rozdzielnika.

162

W związku z wyjazdem moim do U.S.A. reguluję w następujący sposób zastępowanie mnie na czas mojej nieobecności w W.Brytanii :

1/ W funkcji Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych nikt mnie nie będzie zastępował. Na czas mojej nieobecności Kierownik Marynarki Wojennej i Inspektor P.S.P. załatwiać będą samodzielnie z mojego rozkazu. W sprawach wyjątkowej wagi zwracać się będą do mnie o decyzje depeszami przez Szefa Sztabu N.W.

Szef Sztabu N.W. w myśl otrzymanych ustnie instrukcyj załatwiać będzie wszystkie bieżące sprawy z mojego rozkazu, uzyskując uprzednio we wszystkich ważniejszych sprawach moją decyzję drogą telefoniczną lub radiową. Na czas mojej nieobecności podporządkowuję Szefowi Sztabu N.W. Gabinet Naczelnego Wodza.

2/ Wice-Minister Spraw Wojskowych zastępować mnie będzie na czas mojej nieobecności jako Ministra Spraw Wojskowych w Rządzie i w Radzie Narodowej.

NACZELNY WODZ
1
MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

SIKORSKI
Generał Broni.

Rozdzielnik :

Pan Prezydent R.P.-
przedstawiam do wiadomości.
PP.Członkowie Rządu - do wiad.
Wice-Minister Spraw Wojskowych.
Kierownik Mar.Woj.
Inspektor P.S.P.
Szef Sztabu N.W.
Dowódca I Korpusu
Szef Sądownictwa Wojsk.
J.E.Ksiądz ~~Biskup~~ Polowy
Szef Gabinetu N.W.

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Lu. 235/g.w.1/42

A. XII. 1/2

London, dnia 16.III.42 r.,

(51)

235/42

Pan Dyrektor Biura Prezydjalnego,

Załączam 10 egzemplarzy Rozkazu Naczelnego Wodza
z prośbą o polecenie rozesłania go PP.Członkom Rządu do wiadomości.

163

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

w/z

Wrona
Klonkowski, kpt.,

Zał.:
10 egzemplarzy Rozk. N.W.
No. 235/t.jn/42.

Eksp. 16.IV.42

1613/1942

A. XII 1/2

52

244/42

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

L. 244/G.M./42./42

164

Londyn, dnia 16. marca 1942 r. Kierownik Komisji Regulaminowej

m. p.-

Po wykorzystaniu zwracam .-

Załączniki:

- 1/ Działania Wojsk w Polu cz.VIII.,
- 2/ Taktyka niemieckiej piechoty,
- 3/ Batalion Piechoty cz.I ,
- 4/ Instrukcja walki brygady
- 5/ Vade Mecum organizacji i pracy
w sztabach armii brytyjskiej
nr.ew.5/1940.-

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

B. Borowski
B o r k o w s k i
ppłk.dypl.

S

17/3/1942

A.XII.1/2

53

DEPEŠZA SZYFR

TAJNE

263

Nr.

2110

Dnia 19

III 41

nadana dn. 17. III godz. 11.00

otrzymana dn. 18. III godz. 10.00

z CAIRO

odszyfrowana dn. 18. III godz. 16.00

Nr. Sprawy

2766

GENERAL SIKORSKI NACZELNY WODZ.

165

Melduję Panu Generalowi, że na zaproszenie Naczelnego Wodza byłem obecny na kilku dniowym przeglądzie wojsk Greckich w PALESTYNIĘ.- Widziałem około 7 do 8 tysięcy żołnierzy. Byłem na ćwiczeniach przeciw pancernych łączności, artylerii, piechoty i saperów biorąc czynny udział w omówieniu każdego ćwiczenia.-

Grecy prosili o zezwolenie zwiedzenia naszego ośrodka wyszkolenia w ALEKSANDRII celem skorzystania z naszego doświadczenia. General ZAJAC wyraził zgodę. Odpowiadając na moje przemówienie przed korpusem oficerskim general TSANAKAKIS wspominając o swojej wizycie u Pana Generala w CAIRZE przytoczył słowa Pana Generala, że " Po wojnie Anglicy muszą pozwolić Grekom i Polakom wkroczyć do Niemiec by pomścić doznane krzywdy". Słowa te wywołały niebawym entuzjazm i niemiłkające okrzyki General TSANAKAKIS prosił o przekazanie Panu Generalowi jego i armii Greckiej wdzięczność za te słowa.-

Proszę Pana Generala by zechciał przysłać telegram z życzeniami dla armii Greckiej w dniu święta narodowego 25. III.-

MACHALSKI płk. nr.36.

Otrzymuje:

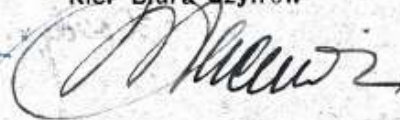
MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

Londyn, dn. 18. III. 19 42.

GABINET MINISTRA

Kier Biura Szyfrów

L. III 263/410/42

TALNE

166

DEPEŃZA SZYFR

obrotowa do 18.11.42
obrotowa do 18.11.42
obrotowa do 18.11.42

18.11.42
18.11.42

Odroczenie

166

Szef Sekcji P. Gen. Maciejowski

Szef Oddziału II

Łódź, 9.3.42.

Łódź, 9.3.42.

Łódź, 9.3.42.

O d p i s

A XII 1/2

167

Depesza - Szyfr.-

Nr. 2110
z C a i r o

Otrzymana i odszyfrowana dn. 18. III. 42r

GENERAL SIKORSKI NACZELNY WODZ.

Melduję Panu Generalowi, że na zaproszenie Naczelnego Wodza byłem obecny na kilkuniedniowym przeglądzie Wojsk Greckich w Palestynie.- Widziałem około 7-8 tysięcy żołnierzy. Byłem na ćwiczeniach przeciwpancernych łączności, artylerii, piechoty i saperów biorąc czynny udział w omówieniu każdego ćwiczenia.

Grecy prosili o pozwolenie zwiedzenia naszego ośrodka wyszkolenia w Aleksandrii celem skorzystania z naszego doświadczenia. General Zajac wyraził zgodę. Odpowiadając na moje przemówienie przed korpusem oficerskim general Tsanakakis wspominając o swojej wizycie u Pana Generala w Cairze przytoczył słowa Pana Generala, że " Po wojnie Anglicy muszą poznać Grekom i Polakom wkroczyć do Niemiec by ponieść doznane krzywdy". Słowa te wywołały niebывały entuzjazm i nie milknące okrzyki. General Tsanakakis prosił o przekazanie Panu Generalowi jego i armii Greckiej wdzięczność za te słowa. Proszę Pana Generala by zechciał przysłać telegram z życzeniami dla armii Greckiej w dniu święta narodowego 25. III.-

MACHALSKI, płk. nr. 36

Londyn, dn. 19. III. 1942 r.

Rtm. Zamoycki Stefan,

Przesyłam Panu Rotmistrzowi powyższy odpis z prośbą o wysłanie do Armii Greckiej telegramu z życzeniami na dzień 25. III. 42 r., zgodnie z treścią depeszy.-

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZ
I MINISTRA SZEF WYDZIAŁOWYCH
w. z. Klonkowski, kpt.,

24/3/1942

A XII 1/2

54

Depesza-szyfr:

168

Polmission - Washington
Płk. Onacewicz

Proszę zameldować Nacelnemu Wodzowi, że podczas mojej bytności Pan Prezydent polecił przekazać Generalowi wyrazy prawdziwej radości z powodu szczęśliwego przelotu.

Pan Prezydent polecił również zapewnić, że w sprawie o której Pan General pisał do ministra Mikołajczyka, użyje całego autorytetu, aby usunąć przeszkody. Rozmawiał już z prof. Grabskim.

W domu i w wojsku wszystko w porządku.

Borkowski, ppłk.

London, dnia 24 marca 1942 r.

A

Zaszyfrowano i wysłano	
dnia ... 25. III ...	godz ...
za L.dz. 2213	BS.
Kier. Biura Szyfrów.	

[Handwritten initials]

26/3/1942 A.XII.1/2

teczka

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

(55)

270/42

L. dz. 270/42/GM/42
Londyn, dn. 26. 3. 42 r.

Pan Adam Kulakowski

169

W załączeniu przesyłam Panu teczkę z papierami, jakie
znajdowały się w biurku Naczelnego Wodza w Iver.-
zał.: plik aktów.-

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Borkowski,
ppłk. dypl.

Eksp. 26/iii 42

S

26/3/1942

A.XII.1/2

(56)

Len. Lajny 272/4

SZEFGABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCHL. dz. 242/4 /GM/42
Londyn, dn. 26 3.42 r.

170

SzeFGoddziału III. Sztabu N.W.
Płk. Dypl. Marecki
-do rąk własnych-

W myśl rozmowy wczorajszej z Panem Pułkownikiem proszę uprzejmie o wydanie polecenia płk. Grudzińskiemu w Perth, aby przekazał klucze od skrzyni z aktami Oddziału III. Szt.N.W. - kpt. Librewskiemu.

Potwierdzam to, co powiedziałem Panu Pułkownikowi podczas wczorajszej rozmowy, że dopóki Archiwum będzie podlegało mnie, jako SzeFowi Gabinetu N.W. i Ministra Spraw Wojsk., będzie w mocy zakaz wykorzystywania w jakikolwiek bądź sposób zebranych dokumentów, a zwłaszcza wyciągania z tych dokumentów jakichkolwiek wniosków co do przeszłości.

Jedynym celem Archiwum jest zbieranie, segregowanie i przechowywanie dokumentów, celem dostarczenia ich w formie jaknajbogatszej i jaknajsystematyczniejszej dla przyszłego Biura Historycznego w Polsce.-

SZEFGABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCHBorkowski,
ppłk.dypl.Do wiadomości:
Kpt. Librewski

okup. 26. III. 42

A

31/3/1942

A.XII.1/2

57

287
171
42

SZTAB NACZELNEGO WODZA

Oddział I.
L.dz. 405/tjn.O.I./A.R./42.
Londyn, dn. 31 marca 1942.Sprawozdanie z kontroli stanów
we Władzach Nacz. i instytucjach
wojsk. w Londynie - zarządzenie.

W/g. rozdzielnika.

W związku z wynikami kontroli stanów w Naczelnym Władzach i instytucjach wojskowych w Londynie z polecenia Naczelnego Wodza zarządzam:

1/ W ciągu dni 10 od daty wydania niniejszego zarządzenia proszę odesłać do przynależnych jednostek ewidencyjnych wszystkich oficerów, podoficerów i szeregowców przykomenderowanych a stanowiących nadwyżkę w stosunku do ustalonych etatów.

Zarządzenie powyższe nie dotyczy oficerów i szeregowych zatrudnionych w brytyjskim przemyśle wojennym, oraz grupy techn. mjr. Krzyczkowskiego, co do których wyjdzie odrębne zarządzenie.

W przyszłości wszelkie wnioski o odkomenderowanie żołnierzy lub przyjęcie urz. cyw. do Naczelnym Władz Sił Zbrojnych lub instytucji wojsk. w Londynie ponad etat muszą być uzgodnione z Szefem O.I. Szt. N.W. i Szef. Int. M.S. Wojsk.

Formalne zarządzenia dotyczące zmian personalnych / przydziały czasowe, odkomenderowania / wydawane będą za moim podpisem przez O.I. Szt. N.W., gdy chodzić będzie o podofic. lub szereg., a przez O.V. Szt. N.W., gdy dotyczyć to będzie oficerów i urzędn. cyw.

2/ W miesięcznych raportach stanu powinni być wykazywani wszyscy urzędnicy cywilni bez względu na nazwę kredytu, z którego są opłacani z zaznaczeniem na uwadze raportu, ilu z wykazanych opłacanych jest z kredytów rzeczowych, lub funduszu dyspozycyjnego.

3/ Grupa techniczna kpt. Dobrowolskiego w składzie dotychczasowym przechodzi do Ośrodka Radiowego, co zostaje uregulowane odrębnym zarządzeniem.

4/ Oficerowie pełniący służbę w grupie Design Department, Armament Inspection, oraz odbiorcy pracujący w bryt. przemyśle wojennym, o ile nadano im przynależność ewid. do W.I.T. - mają być wykazywani w stanie ewidenc. raportu zestawianego przez Oddział Admin. M.S. Wojsk.

5/ T.zw. grupę oficerów mjr. inż. Krzyczkowskiego, składającą się z 11 oficerów, 2 szeregowych oraz 3 oficerów łączności, z których:

11 ofic. i 2 szer. pracuje w H.M. Signal School Admiralty

1 " " pracuje w Min. of Aircraft Production

2 " " " " Supply

podporządkowują Szefowi W.I.T. na analogicznych warunkach jak oficerów wykazanych w pkt. 4. Szefowie O.I. i O.V. Szt. N.W. uregulują ich przynależność ewidencyjną i przydział gospodarczy, każdy w zakresie swego działania.

Całość org. W.I.T. będzie uregulowana oddzielnym rozkazem.

6/ Sprawy indywidualne poruszone w raporcie z kontroli stanów regulują oddzielne zarządzenia.

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA

[Signature]

KLIMECKI
General Bryg.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 287/9.4.42.

Otrzymują:

Grupa A.

3, 4, 7, 8, 9, 14-30 = 22 egz.

Grupa B.

1 - 6, 11 = 7

Grupa C.

3 = 1

Razem: 30

W. P. referowania
M. W. [Signature]

2/4/1942

58

294
42

Dowództwo I Korpusu

L.12.6554/I.Tjn.42.

K.p., dnia 2.IV.1942 r. ...

Miesięczny raport stanu -
nie dokładności w zestawianiu.

T A J W E.

Kontrola nadesłanego przez jednostki org. miesięcznego raportu stanu z 15.III.42. wykazała ponownie cały szereg niedokładności i braków powstałych z winy sporządzających ten raport skutkiem nieprzestrzegania przepisów instrukcji L.1001/A.R.41.

W poszczególnych zestawieniach znalazły się również błędy rachunkowe, świadczące o niedbalstwie w zestawianiu raportów, które w dużej mierze utrudniają zestawienie tych raportów na szczeblu D-twa Korpusu.

Ponieważ wyszczególnione poniżej błędy i niedokładności powtarzają się stale mimo wielokrotnych wyjaśnień i apelów polecam d-com zainteresowanych jednostek ukarać winnych tych zaniedbań i wymiar kary zameldować

L.p.	Nazwa jednostki	Określenie błędu /braku /
1.	16. Bryg. Czołgów	W rubryce "komp. sztab." w stanie ewidenc. podoficerowie ma być $\frac{14}{16}$ a nie $\frac{14}{26}$.
2.	Brygada Szkolna	W rubr. "Seksja Służby Wet." w stanie ewid. oficerów winno być $\frac{3}{2}$ a nie $\frac{3}{5}$; w rubryce razem w stanie ewid. ofic. winno być $\frac{664}{807}$ a nie $\frac{664}{809}$.
	Brygada Szkolna i 1. Bryg. Spadochronowa	/ Na odwrotnej stronie raportu pod a/ i b/ - brak uzasadnienia skąd przybyli względnie dokąd ubyli i na czyj rozkaz.
3.	1. Dyon Art. Plotn.	W stanie ewid. ofic. wykazano w raporcie z 15. II.42. - 35 oficerów - w raporcie z 15. III.42. 39 oficerów. W uzasadnieniu na odwrocie raportu pod a/ wykazano że przybył 1 oficer, nie uzasadniono natomiast przybycia pozostałych 3 ofic.
4.	11. Komp. Łączności	W stanie ewidenc. podofic. w raporcie z 15. II. wykazano 39 podofic. - w stanie ewidenc. z 15. III. wykazano 40 podofic. W uzasadnieniu na odwrocie raportu pod a/ wykazano: przybył 1 podofic., pod b/ ubył 1 podofic. Brak zatem uzasadnienia, że przybył 1 podofic. Również brak uzasadnienia dla ubytku 2 kaprali w porównaniu ze stanem z 15. II.
5.	11. Komp. Park. Sap.	Brak uzasadnienia na odwrocie raportu.
6.	11. Komp. Zaopatrywania	Brak uzasadnienia na odwrocie raportu pkt. a/ i b/.
7.	11. Komp. Warsztatowa	Brak uzasadnienia na odwrocie raportu pkt. a/
8.	1. Kol. Sam. Sanit.	Uzasadnienie raportu nie jest wykonane zgodnie z wzorem przewidzianym dla str. 2 oraz z wytycznymi instrukcji L.1001/A.R.41.
9.	Centrum Zacz. Mat.	Brak uzasadnienia na odwrocie raportu ubytku 1 oficera w porównaniu ze stanem z 15. II.42.
10.	Polskie Biuro Wojsk. Dundec	Brak uzasadnienia na odwrocie raportu pkt. a/ i c/ - przybył 1 major 1 por. - przykomenderowany.
11.	11. Sąd Polowy / Areszt /	Brak uzasadnienia na odwrocie raportu ubytku 1 kpr. w porównaniu z raportem z 15. II.42.

Ponadto wyjaśniam:

- począwszy od najbliższego raportu miesięcznego z 15. IV. 1942 r. i tygodniowego z 11. IV. 42. należy w raportach stanu miesięcznych i tygodniowych /wykazywać we wszystkich stanach oficerów, podofic., kaprali, st. szereg. i szereg. bez stosowanego dotychczas podziału na zawodowych i innych.

Wobec powtarzających się stale pomyłek i braków w uzasadnianiu różnicy stanów między raportem wysyłanym a raportem poprzednim należy począwszy od 15.IV. podawać w raportach miesięcznych pod rubrykami 1 - 22 na wzór codziennego raportu stanu jako

a/ pierwszą rubrykę poziomą :	Stan ewidenc. z dnia	/poprzedniego raportu/
b/ drugą	"	" Przybyło
c/ trzecią	"	" Ubyło
d/ czwartą	"	" Stan ewidenc. na dzień...../sprzedania raportu/.

Na odwrocie podawać bezwzględnie uzasadnienie zaszłych zmian w myśl instrukcji.

Na odwrocie raportów tygodniowych i miesięcznych w uzasadnieniu pod pkt a/ i b/ należy wykazywać oddzielnie:

- oficerów
- podofic. do plut./włącznie/
- kaprali
- starszego i szereg.

Równocześnie przypominać, iż w punktach a/, b/, c/ i h/ należy podawać każdorazowo skąd wzgl. dojazd i na czyj rozkaz nastąpił przybytek względnie ubytek w stanie.

- W raportach stanu 1 B.S. i 10 B.K.P. nie należy wykazywać pododdziałów 1. baonu c.k.m. - natomiast należy przysyłać 2 egz. raportów tych pododdziałów do O.I.D-twa Korpusu,

- 2 szwadron żandarmerii winien w miesięcznym raporcie stanu podawać stany poszczególnych plutonów i razem stan szwadronu,

- Poczta Polowa Korpusu winna począwszy od najbliższego raportu miesięcznego /15.IV.42/ ująć w stan ewidencyjny wszystkich szereg. przeniesionych do Poczty Polowej Korpusu na jej otat,

- personel cyw. brytyjski /kierowczynie/ winien być wykazywany w raportach miesięcznych jednostek w rubryce 71 w liczniku. Personel polski /pom. sz. kobiet/ w mianowniku.--

Dowódca I Korpusu

Rozdzielnik

- jak rozkaz dzienny Korpusu.

M. K u k i e l
gen. dyw.

S.

MINISTERSTWO SPRAW WZROKOWYCH

CABINET MINISTERA

L. DZ. 294/S.M./5.72

10/4/1942

A. XII.1/2

(59)

174

SZTAB NACZELNEGO WODZA**Oddział I.**

L.dz. 1157/Tjn./O.I./Org./42.

Londyn, dnia 10. kwietnia 1942.

III. i IV. Dyon Pec.Panc. -
likwidacja.

aa
15/IV
206
42

W związku z pismem Dowództwa Home Forces L. HF.3852/Ps. z dnia 2.IV.1942, Naczelny Wódz zarządził:

1. Likwidację III. i IV. dyonu Pociągów Pancernych.
2. Podperządkowanie pociągów pancernych II.dyenu pec.panc. /pec."A" i "F"/ dowództwu I.dyenu pec.panc., z chwilą zarządzonego przez władze brytyjskie przeniesienia ich na teren Eastern Command.
3. Przeniesienie dowództwa II. dyonu pec.panc. na teren South-Eastern Command i podperządkowanie mu z tą chwilą pociągów pancernych "E" i "H", wchodzących dotychczas w skład I.dyenu.

W związku z pkt.1.:

- a/ Wszelkie zarządzenia i przygotowania do likwidacji III. dyonu oraz przesunięcia II.dyenu mają być ukończone do dnia 15.IV.1942.

Dokładny termin likwidacji oraz przesunięć zostanie podany przez Insp.Pec.Panc. po uzgodnieniu z władzami brytyjskimi.

- b/ Zdawanie pociągów pancernych IV.dyenu pec.panc. oddziałom Home Guard'u nastąpi stopniowe i będzie rozciągnięte w czasie. Początek tej akcji, jak również czas jej trwania, będzie zarządzony przez Scottish Command. Ostateczna likwidacja IV.dyenu pec.panc. nastąpi po zakończeniu tej akcji.
- c/ Przydziały dla oficerów zlikwidowanego III. i IV. dyonu pec.panc. przeprowadzi Szef Oddziału V. Sztabu N.W., na podstawie wniosków Inspektora Pec.Panc.
- d/ Podoficerowie i szeregowcy zlikwidowanych dyonów pec.panc. po przeprowadzeniu ew. wymiany z pozostałymi dyonami, /pozostać w pec.panc. winni ponad lat 35 lub kat.

A. XII 1/2

- 2 -

(59)

175

"D"/ - odejda do Oddziału Zbernego K.U.Nr.1., gdzie zostanie im nadany przydział do jednostek organizacyjnych Wejska, według zarządzeń Dcy I.Korpusu.

- e/ Sprzęt likwidowanych pociągów należy przekazać według zarządzeń władz brytyjskich.

Zarządzenia gospedarcze - w myśl rozkazu Wiceministra Spraw Wojskowych L.dz.1210/Int.0.42.

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA

W/z.

Glabisz
G L A B I S Z
Płk.dypl.

Otrzymują:

- A. Wiceminister Spraw Wojsk./Biuro Ogólne/
Zca Szefa Sztabu N.W. /Insp.Pec.Panc.
Szef Gab.N.W. i Min.Spraw Wojsk.
Szefowie Oddz.I.,II.,III.,IV.,V.Szt.NW.
Szef Int. M.S.Wojsk.
- B. Dca II.,III.i IV.Dyenu Pec.Panc.
- C. Dowódc I.Korpusu.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 306/g.m/42 ty
11.5.2

16/4/1942

A. XII 1/2

60

176

~~320~~
42

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

L. ds. ³²⁰/G1/tjn. 42
Londyn, dnia 16.4.42 r.

Wiceminister Spraw Wojskowych

Uwzględniając raport gen. Norwid-Neugebauera, godzę się na jego odejście ze stanowiska Zastępcy Wiceministra Spraw Wojskowych.

Gen. Norwid-Neugebauer zamelduje się u Szefa Sztabu po moje dalsze rozkazy.

Pen Wiceminister Spraw Wojskowych zaproponuje mi obsadę opródnionego przez tę decyzję stanowiska.-

NACZELNY WÓDZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH
/-/ Sikorski,
Generał Broni

Otrzymują do wiadomości:

1. Szef Sztabu
2. Gen. Norwid-Neugebauer

ala
pub

Za zgodność z oryginałem:

SZEF GABINETU NACZELNEGO WÓDZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Borkowski,
ppłk. dypl.

A

A. XII. 1/2

60

177

Gen. Modelis

Muzgleduapae raportu
 Novid - Nuzgebaueru
 in na jgo edeviciz stan.
 Novika - razpoc nicanu
 Gen. N. N. Zambinovs is a kafa
 hke - to muzgleduapae

Get medals representing
the already mentioned
the 15 days of the month.

173

16 IV. 1942 *Thim*

A XII.1/2

(60)

28/4/1942

AMBASADA
RZECYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ATTACHÉ LOTNICZY
LONDYN, W.1.
53 New Cavendish Street,
Telef: Westbeck 0711.
No. fe/L.I/42.

A.XII.1/2 339
61

TAJNE

BARDZO PILNE

28 kwietnia 1942.

Szef Sztabu Naczelnego Wodza,

179

w miejscu.

Melduję Panu Generałowi, że w dniu dzisiejszym interwenjowałem powtórnie osobiście w Ministerstwie Lotnictwa w sprawie zapewnienia miejsc dla generała Andersa i trzech towarzyszących mu oficerów - pułk. Hulls, ppułk. Rudnicki i rtm. Klimkowski - w drodze powrotnej do Rosji.

Na odbytej w tej sprawie konferencji otrzymałem następujące wyjaśnienia :

1. W bieżącym tygodniu nie będzie już żadnej okazji.
2. W następnym tygodniu będzie prawdopodobnie możliwość wyjazdu, lecz to dopiero w drugiej połowie tygodnia. Ministerstwo Lotnictwa przed dniem 4 maja br. nie będzie w stanie udzielić żadnych dokładnych danych co do możliwości przelotu.
3. Dopiero w przyszłym tygodniu będzie wiadomym czy istnieje możliwość bezpośredniego przelotu do Egiptu czy też do Lagos.
4. W wypadku lotu bezpośredniego do Egiptu, generał Anders i towarzyszący mu oficerowie będą musieli się poddać próbie w komorze niskiego ciśnienia w Farnborough. Bez tej próby nie może nikt być zabrany na loty wysokościowe.
5. Jeżeli zajdzie potrzeba przeprowadzenia takich prób, władze brytyjskie zorganizują przejazd gen. Andersa i oficerów do Farnborough i zpowrotem.

W czasie konferencji podkreśliłem konieczność jaknaj-szybszego powrotu generała Andersa do swoich oddziałów.

Przedstawiciele Ministerstwa Lotnictwa oświadczyli mi, że doceniają całkowicie ważność tej sprawy - lecz ich sytuacja na odcinku komunikacyjnym jest nadzwyczaj napiętą i trudności jakie mają należy wyłącznie przypisać brakowi sprzętu.

Udniosłem wrażenie że władze Ministerstwa Lotnictwa szczerze starają się sprawę tę załatwić. Wobec jednak wielkich trudności byłoby może wskazanym by był wywarty jeszcze nacisk i z innej strony.

verte.

A

AA
30/IV/42

A. XII. 1/2

61

180

Melduję przytem Panu Generalowi, że tak jak to sobie
 życzyło Ministerstwo Lotnictwa - wysłana została w tej sprawie
 Nota Ambasadora R.P. do Foreign Office. N. 373 z dn. 24 bm.

Do wiadomości :

Szef Gabinetu Ministra
Spraw Wojsk. i Naczelnego Wodza.

Attaché Lotniczy

Bogdan J. Kwieciński

Bogdan J. Kwieciński
 płk. dypl.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 339 / G.M. / 42 Tj

1/4/1942
 MINISTERSTWO
 SPRAW WOJSKOWYCH

A.XII.1/2

20 (62)
 14/IV
 B. B.

285
 42

L.dz. 513 /Adj/42
 Londyn, 1/4/1942

Pan Generał bryg. SOBIELEWSKI

W odpowiedzi na pismo Pana Generała z dnia 20.III.42 komunikuję :

181

Pracę swoją gen.Prugar napisał w Szwajcarii na moje żądanie, postawione jeszcze we Francji, a to w związku ze studjami nad kampanią wrześniową 1939 r., prowadzonymi wówczas przez podległe mi Biuro Rej. zgodnie z wydanymi w tym kierunku zarządzeniami Ministra Spraw Wojskowych, obowiązującymi wszystkich oficerów przybywających do Francji.

Po przybyciu do Wielkiej Brytanii - naskutek zarządzonej likwidacji Biura Rej. - kilkakrotnie urgowałem gen.Prugarą, by, mając obecnie więcej czasu, wykonał otrzymane poprzednio zlecenie, ponieważ przy likwidacji prac Biura Rej. pragnąłem również zamknąć studia nad kampanią wrześniową w Polsce.

Zaznaczałem mu przytym, że - o ile będą możliwości - to ewentualnie ogłosiłbym tę pracę drukiem.

Gen.Prugar zawiadomił mnie, że postara się jak najszybciej polecenie moje wykonać.

W dniu 8.XII.1941 r. otrzymałem wspomniane opracowanie łącznie z listem do mnie. W liście tym gen.Prugar prosił mnie jednak, ażebym ze względów lojalności wobec Pana Generała z jego strony, o ile "wspomnienia" jego miałyby być drukowane, przedtem przesłał je Panu Generałowi do przejrzenia.

W styczniu 1942 r. odpisałem gen.Prugarowi; w liście swym, w którym wyraziłem mu uznanie za piękne wspomnienia i za skromność żołnierską, przebijającą z każdej ich strony, zakomunikowałem mu, iż pracy jego do druku nie przeznaczam.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

WICEMINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

GABINET MINISTRA

L. DZ. 285/9.M/4.

Dr. I. Modelski,
 gen. bryg.

PANU GENERAŁOWI NACZELNEMU WODZOWI

przedstawiam -

Otrzymują do wiadomości:

Przewodn. Kom. powołanej w zw. z wynikiem kampanii wrześn. 1939 r.
 Gen. Prugar-Ketling.

16/5/1942

A.XII.1/2

(63)

362
~~u2~~
Rtine

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

182

L. dz. 362/GM/42
Londyn, dnia 16. 5. 42 r.

Pan Mjr. Dypl. Leon Bulowski
Centrum Wyszkolenia Sł. Etapowej

W związku z przedstawionymi przez Pana Majora
poglądami na aliancką ofensywę wiosenną komunikuję, że
Naczelny Wódz nie zezwolił na rozesłanie tego opracowa-
nia miarodajnym czynnikom alianckim, ani na jego opubli-
kowanie.

Opracowanie Pana Majora zwracać,-

1 zał.-

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Borkowski,
ppłk. dypl.

A

SZTAB GŁÓWNY AKTA TAJNE		
Dnia 11	mies. V	Zat. 1
L. 465	Jku rok 46	

U P. A. XII 1/2 (63)
 nie rozmie
 16. V Przy

183

*Spis treści
nie widziałem*

ref. plan

Dep. Kaban N. K.

Woj. Kulonach wyjechał
 wysł. zaatakowania Italii od
 strony Sardynii i Korsyki, aby
 ten sposób rozpoznaniem raskad
 państwa ani. - Jest to przesłanie treści
 wypracowań; przez G. III. - że celowo
 uderzenia wyprzedzają na Włochy i
 nie walno nier; naprzemai in.
Wypracowania
tytułowy pro. nicelabne.

Wencelowski

Dep. Gab. N. K.

Wzrostem po rozpoznaniu
 dep. Kaban

13/5
 16/5

GABINET N.W. I MIN. OPR. WOJSK. AKTA TAJNE		
Dnia 16. V	mies. V	Zat. 1
L. 362	/rok 1942	

Leon Buloński, Jr. dypl.
Centr. Wyszcz. Stap. i Pob. 2

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

London, 17 Bradford Pl.

GABINET MINISTRA

Tel: Lus. 4277. W.C.1.

L. DZ. 20 Maj maj 1942 roku. (63)

A.XII.1/2

Panie Generale:

ref. Blatu 184

przedstawia 11.7

Przekładam Panu Generalowi swoje poglądy na temat ofensywy wiosennej z prośbą o udzielenie mi pozwolenia na ich przesłanie do dajnym czynnikom alianckim /1 Załącznik /.

Niniejszym daję krótkie objaśnienie, mające znaczenie wyłącznie dla nas Polaków. Uwzględniając trudności formowania wojska polskiego na obczyźnie, wybrałem: co do czasu tylko najważniejsze okresy przypuszczalnych walk, a co do terenów akcji tylko te, które ze względu na ich znaczenie międzynarodowe, nadadzą każdej stoczonej tam walce znaczenie historyczne. Wszak z woli Pan Generała lotnictwo nasze brało udział w obronie W. Bryt. a przypadek zdarzył, że główne walki toczyły się nad Londynem, polityczną stolicą świata, a przez to czynny naszego lotnictwa nabrały światowego rozgłosu. Chodzi więc o to, by przewidzieć inne podobne okoliczności i odpowiednio je wykorzystać./także dla celów propagandowych/.

1/ W ramach ofensywy wiosennej Niemiec, którą prawdopodobnie skierują przeciwko bliskiemu wschodowi. Jeśli niewątpliwie opanowanie Jerozolimy, co, gdyby się udało, wykorzystaliby niem. propaganda dla podkreślenia mistycznego posłanictwa Hitlera i narodu niemieckiego.

Obrona Jerozolimy powierzona naszym wojskom, szczególnie do tego nadającym się po ich przejściach w Bolszewii, uzyskałaby rozgłos na całym świecie. Byłaby ona wyrazem wzmocnienia się dwóch światopoglądów a mianowicie Polskę karmiłaby duchem zwycięstwa i wytrwania. Ponadto zapewniłaby nam poparcie potęgi finansowej i propagandowej narodu żydowskiego, kościółów chrześcijańskich i muzułmańskich.

2/ Licząc się załamaniem duchowym Włoch, i to w krótkim czasie, względnie odpadnięciem ich od Osi, należałoby brać pod uwagę albo okupację Włoch przez Niemców, albo wojnę włosko-niemiecką.

Najważniejszym ośrodkiem Włoch to Rzym, stolica państwa i Kościoła Katolickiego. Walki stoczone w obronie tego miasta miałyby to same i większe znaczenie jak stoczone o Londyn, lub Jerozolimę.

3/ Na drodze ekspansji niemieckiej niewątpliwie stoi wyspa wolności Szwajcaria. Inkorporowanie jej do W. Niemiec może nie jest celem niem. polityki najbliższego czasokresu, ale może stać się koniecznością narzuconą im przez bliskie wypadki. wszelkie bowiem wysiłki politycznego lub wojskowego przymuszania wolności niżujących Szwajcarów, na pewno natrafi na zdecydowany opór ich strony.

Stworzy to sposobność walki dla naszych tam internowanych wojsk.

Jako teren najważniejszy - w czasie możliwym do użycia ich w polu - uważam południową stronę miasta Genewy, oraz południowy brzeg rzeki Rodanu. Bowiem tylko z poł. Francji może wyjść przeciwofensywa aliancka, a więc przede wszystkim z górystej prowincji Sawoj, której obrona musi być zapewniona także na odcinku szwajcarskim.

4/ Niezależnie od w.w. punktów, poruszam sprawę również nagleca, ze względu na szybkość biegu wypadków w i ew. ich zmienność w Sowieciech. Chodzi mi o nasze oddziały i ludność cywilną, przezornie zebraną w poł. Syberii.

Powinna ona stać się gotowa do zorganizowanego przemarszu wł. środkami poprzez górę irańsko-afgańskie/o ileby zaszyła potrzeba/, w swym pochodzie ku wolnej Polsce.

Leon Buloński
major dypl.

31/5/1942

A.XII.1/2

(64)

185

№14

Sciśle tajne.

Do rąk własnych

L.dz. 390/M/42 Tj.

Kwatera Polowa 31 maja 1942

Do

Szefa Sztabu

Polecam natychmiastowe zaprzestanie "akcji kontynentalnej" na terenie Ameryk. Jeżeli w tym celu powstały jakiekolwiek placówki wojskowe należy je zlikwidować lub użyć dla celów wywiadu. Ppłk. Eliński zawiadomi o tej decyzji pułk. Bonovan'a, z tym że na terenie Ameryki Południowej funkcjonować będą jedynie placówki ustanowione przez Ministra, kierującego akcją kontynentalną w Europie. Ppłk. Eliński nie może odtąd brać udziału w tej akcji, ani zajmować jakiejkolwiek w niej organizacji stanowiska, jak to miało miejsce być z mojej wiedzy i zgody przed kilku miesiącami.

NACZELNIK WODZ
I MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

Otrzymuje do wiadomości:

Minister Spraw Wewnętrznych

S I K O R S K I
gen. broni

A

A.XII.1/2

64

N 314

186

AWO Łojan
6.6 Bm

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA.

Polecam natychmiastowe zaprzestanie "akcji kontynentalnej" na terenie obu Ameryk. Jeżeli w tym celu powstały ^{specjalne} placówki wojskowe należy je zlikwidować lub użyć dla celów wywiadu.

zawiadom o tej decyzji pth. Do uwiadomienia - 2 Sem i na terenie A. w celu punkcyjności będą jedynie w sprawie ustawione przez Ministerstwo, które są czynne w Europie. Nie ma w sprawie kandydatury ani oddziałów w tej sprawie. Cuiusdam...
W odpisie Minister Spraw Wewnętrznych.

SIKORSKI
NACZELNY WÓDZ.

W mojej sprawie i zgodę
mieszkańca

W tym celu...
JSH

Kierownik Kancelarii Przybocznej
Naczelnego Wodza i Min. Spr. Wojsk.

A. XII 1/2

390
42

L. dz. 390/GM/42/tjn.
Londyn, dnia 5 6.42 r.

Pan Adam Kułakowski
Sekretarz Prezesa Rady Ministrów
- do rąk własnych -

Powołując się na dzisiejszą telefoniczną rozmowę
por. mar. Ponikiewskiego z Panem, zwracam pismo Naczelnego Wodza
i Min. Spr. Wojsk. L. dz. 390/GM/42/tjn., gdyż pismo to powinno
się znajdować w aktach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.-

1 zał.,-

Kierownik Kancelarii Przybocznej
Naczelnego Wodza i Min. Spr. Wojsk.

W i t t ,
kpt.

187

SZTAB NACZELNEGO WODZA

Oddział I.

L.dz. 1749/Tjn./O.I./Org./42.

Londyn, dnia 5 czerwca 1942.

5/6/1942 A. XII. 1/2 188

W/g rozdzielnika.

(65)

Gubernator Gibraltaru wyraził ostatnio niezadowolenie z powodu przyjazdu do Gibraltaru oficerów Alianckich Sił Zbrojnych bez powiadomienia go uprzednio o ich zamierzonym przybyciu. W konkretnym wypadku chodziło o polskich wojskowych, przejeżdżających przez Gibraltar w charakterze oficjalnym.

Celem uniknięcia na przyszłość podobnych wypadków, Naczelny Wódz zarządził:

1. Wszelkie oficjalne przejazdy polskich wojskowych z W. Brytanii przez Gibraltar winny być komunikowane z góry Attaché Wojskowemu przy Ambasadzie R.P. w Londynie przez Oddział II. Sztabu N.W. - który następnie notyfikuje je Władzom Angielskim /War Office/.

2. Przejazdy oficerów z Bliskiego i Środkowego Wschodu oraz z ZSSR przez Gibraltar winny być swizowane przez Dowódcę W.P. na Środkowym Wschodzie względnie Dowódcę W.P. w ZSSR również Attaché Wojskowemu w Londynie /przez O.II. Sztabu N.W./, zaś w wypadkach nagłych, gdy droga przez Sztab N.W. mogłaby opóźnić powiadomienie Gubernatora, odnośni dowódcy zwracają się do Dowództwa M.E. w Kairze, z prośbą o notyfikowanie Gubernatorowi Gibraltaru zamierzonego przejazdu przez Gibraltar oficerów polskich.

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA

Rozdzielnik:

Szef Kierown. M.rynarki Woj.

Inspektor Lotnictwa

Zca Szefa Sztabu N.W.

Szef Gabinetu N.W. i Min.

Spraw Wojsk.

Szefowie O.I. i II. Sztabu N.W.

Dca Pol. Sił Zbr. w ZSSR

Dca W.P. na Środkowym Wschodzie

Attaché Wojskowy, Morski, Lotniczy
w Londynie.K L I M E C K I
Gen. bryg.

GABINET N.W. I MIN. SPR. WOJSK.		Zatwierdza
AKTA TRWA		
Dnia 30 mies	1942	
L. C. G. /rok		
Zat.		

3/7/1942

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

A. XII 1/2

Odpis.

189

L.dz.157/Tj./B.Og./42
Londyn, dn.3.VII.1942.

66

488
42W zmianie mego rozkazu z dn.12.maja b.r. L.dz.63/tj./B.Og.
podporządkowuję Referat Cenzury Prasowej II.Zastępcy Wiceministra

WICEMINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

/-/ Dr.I.Modelski
gen.bryg.Gabinet Naczelnego Wodza i Ministra Spraw Wojskowych
w/m

Przesyłam do wiadomości.

GABINET N.W. I MIN. SPRAW WOJSK.	
AKTA —	
Dnia 8. maja 42	42
1156 488	
Zat. 7.	

SZEF BIURA OGÓLNEGO L.S.WOJSK.

Bogochwałski
ppłk.dypl.

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW

A.XII.1/2

66a

LONDYN, dnia

22.VII 1942r.

L.dz.....

1912/42

190

Uprzejmie proszę o wysłanie załączonej
depeszy Naczelnego Wodza.

DYREKTOR BIURA PREZYDIALNEGO

Szef Gabinetu Naczelnego Wodza
i Ministra Spraw Wojskowych.

Adam Romer
ADAM ROMER.

GABINET N.W. I MIN. SPR. WOJSK.	
AKTA TAJNE	
Dnia 22 mies 7	Zat.
L. 502 /rok 1942	
Zat. 1	

RP. przelaci do m. adw. do Szefa Gabinetu N.W.
L.S. 176

A.XII.1/2
Depesza - szyfr.

166a

191

General Zajac

Proszę odwrotnie zameldować, czy lekarze pilnie
zapotrzebowani z Teheranu już ^{tam} wyjechali.

Sikorski.

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

A.XII.1/2

66a

192

L.dz. 502/GM/tjn/42
Londyn, dn. 7.42 r.

Pan Szef Sztabu N.W.

Melduję Panu Generalowi, że na bezpośredni rozkaz
Naczelnego Wodza wysłana została dnia 22 lipca br. depeza-szyfr
do gen. Zajęca nast. treści:

"Proszę odwrotnie zameldować, czy lekarze pilnie zapo-
trzebowani z Teheranu już tam wyjechali - Sikorski".

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Borkowski
ppłk. dypl.

12/12/1942

A.XII.1/2

66a

193

depesza - szyfr

↓ do. 502/gm/42

General Zajac

502

42

Rome

Proszę odwrotnie zameldować ozy lekarze pilnie
zapotrzebowani z Teheranu już tam wyjechali.

Sikorski

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

A. Z. Borkowski

BORKOWSKI
pplk. dypl.

Zaszifrowano i wysłano
dnia 22.VII.42 godz.....
za L.dz. 5974 /BS.
Kier. Biura Szyfrów.

Cher A

3/8/1942

A. XII. 1/2

529
194
42

SZEF GABINETU NACZELNIKA WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

(67)

L. dz. 529 /GM/42 Ty
Londyn, dn. 5. 8. 42 r.

Wg rozdzialnika.

W związku ze "Świętwa Żołnierza" przypadają-
cym na dzień 15 sierpnia br., Naczelny Wódz polecił
odprawić uroczyste naboże stwa we wszystkich garni-
zonach, oraz obchody w ramach oddziałów.

W ewentualnych pogalankach należy unikać
momentów drażniących stosunki polsko-sowieckie.

SZEF GABINETU NACZELNIKA WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Borkowski
ppłk. dypl.

Przedstawiani:

Szef Sztabu N.W.
Wiceminister Spr. Wojsk.
Inspektor Lotnictwa
Szef Kier. Mar. Woj.
Dowódca I. Korp. Panc. -lot. /nadano fonogr. No 2449 dn. 1. 8. br./

A

A: XII / 2

(67)

Fonogram No

195

Szef Sztabu V i k o

Na fonogram No 2449:

Proszę o zarządzenie odprawienia w dniu 15 sierpnia br. uroczystych nabożeństw we wszystkich garnizonach. Pozostałe uroczystości w ramach oddziałów. W ewentualnych pogadankach należy unikać momentów drażniących stosunki polsko-sowieckie.

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

L. dz. 1327 / g. m. / 42

1. von

CENTRALA TELEFONICZNA SZTABU N.W. 4.XII.1/2 209

67

FONOGRAM Nr 2449 nadał: Granka kpt. Szcza odebrał: dnia 1/10 godz. 12/35

Od: Do: Szef Gabinetu S.W.

Treść: Proszę Pana Inspektora z zarządzenia
edycji ramowy wypisów zwięzanych z dniem
15 sierpnia 1942

GABINET N.W. I MIN. SPR. WOJSK.
AKTA TAJNE

196

Szef Sztabu N.W.

Dnia 1 mies 8 Zatajnia
1942 / rok 1942

Zat. Wopowiednie te maja byc
wroczone natychmiast
wroczone a reszta wroczone
w ramach administracji.

dalszy ciąg na odwrocie

Unikaj natychmiast
dracuniowatemu
2. VII 1942

18/8/1942 A.XII.1/2
 MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

(68)

197

I.dz.261/Tj./B.Og./42
 Londyn, dn. 18. sierpnia 1942.

Pan Generał Dywizji
 NORWID - NEUGEBAUER

w miejscu

Podaję do wiadomości Pana Generała, że Naczelny Wódz i Minister Spraw Wojskowych pismem swoim I.dz.537/G.N.Tj. z dn.7.b.m. nakazał zlikwidowanie Komisji powołanej do prac pismem M.S.Wojsk. I.dz.144/Tj./B.Og. z dn.29.czerwca b.r.

W związku z tem proszę Pana Generała o przekazanie mi materiałów i wyników prac tej Komisji w takim stanie, w jakim się obecnie znajdują.

WICEMINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

Modelski
 Dr. I. Modelski
 gen. bryg.

Naczelny Wódz i Minister
 Spraw Wojskowych

WNET N.W. I MIN. SPR. WOJSK. przedstawian do wiadomości. AKTA TAJNE	
Dnia 19 mies 8	Zatwierdza
L. 561 /rok 1942	
Zat. -	

11/9/1942
 SZTAB NACZELNEGO WODZA
 Oddział I.

L.dz.3281/Tjn./O.I./42.
 Londyn, dnia 11 września 1942.
 Nieprawne awanse dokonane przez
 kpt. KAWALĘ.

Odpis.

(69)

198

Gabinet N. Wodza
 DOWÓDCA I. KORPUSU PANC. MOT.

W. H. D.

Na L.15914/O.I.42.

Z polecenia Naczelnego Wodza unieważniam awanse szereg. dokonane przez kpt. KAWALĘ, jako pozbawione podstaw prawnych.

W celu uniknięcia rozgoryczenia wśród awansowanych - Pan Generał Naczelnny Wódz upoważnia Pana Generała do dokonania odrębnym zarządzeniem z dniem przybycia szer. na obszar Francji tych z pośród awansowanych przez kpt. Kawalę, którzy zasługują na awanse i posiadają ogólne warunki do awansu, określone w rozp. Prezydenta R.P. o służbie wojsk. podof. i szer., o ile to leży w interesie służby.

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA
 w/z /-/ S U L I S Ł A W S K I
 Płk. dypl.

DOWÓDZTWO I KORPUSU PANC. MOT.

L.dz.18338/O.I.Tjn.42.

W.p., dnia 28.X.1942 r.

Nieprawne awanse dokonane
 przez kpt. KAWALĘ.

T A J N E !

W/g rozdzielnika.

Podaję do wiadomości i wykonania odpis rozkazu Naczelnego Wodza L.dz.3281/Tjn./O.I./42. z dnia 11.IX.42.

Do niniejszego pisma dołączam wykaz imienny żołnierzy awansowanych na terenie Rumunii przez kpt. KAWALĘ.

W związku z powyższym polecam do dnia 10.XI.1942. przedstawić wnioski awansowe tych żołnierzy do stopni, które obecnie posiadają. Żołnierze ci muszą odpowiadać warunkom określonym w piśmie Sztabu N.W.L.dz.3281/Tjn. O.I./42. - są to warunki zasadnicze, co należy w przedstawionych wnioskach awansowych /w opinii/ wyraźnie podkreślić. Unieważnienie i przyznanie stopni zostanie przeprowadzone osobnym i tym samym rozkazem.

DOWÓDCA I. KORPUSU PANC. MOT.

Otrzymują:

W/g rozdzielnika rozkazów
 dziennych.

BORUTA
 BORUTA-SPIECHOWICZ
 Gen. Bryg.

---oOo---

W Y K A Z

żołnierzy nieprawnie awansowanych przez kpt. KAWALĘ na terenie Rumunii.

1. plut. rez.	Basiński Stefan	1. Pułk Art. Plotn.
2. " "	Ekierł Kazimierz	10. Komp. Warsztat.
3. " "	Opolski Bolesław	1. Pułk Panc.
4. " "	Szmajda Stanisław	1. Pułk Panc.
5. " "	Zieliński Jan	11. Komp. Warsztat.
6. kapr. " /strz./	Kasprzak Feliks	/?/ Kw. Gł. I. Korp. Komp. Szt.
7. kapr. zaw. /rez/	Skibiński Józef	K. U. Nr. 2.
8. kapr. rez. /plut. zaw./	Kowalski Stefan	1. Pułk Art. Mot.
9. " " /bomb. pch./	Polubiec Jerzy	1. Pułk Art. Plotn.
10. " "	Brzeziński Władysław	14. Pułk Kaw. Panc.
11. " " /plut./	Jóźwiak Józef	10. Baon Drag.
12. " "	Kuczyński Aleksy	1. Pułk Panc.
13. st. strz. rez. /kapr./	Leszczyński Wiktor	1. Bn. Strz. Phal. 1. S. B. S.
14. st. strz. "	Skrzeczkowski Franciszek	10. Komp. Warsztat.
15. plut. rez. /kapr./	Bożek Władysław	14. Pułk Kaw. Panc.

16. plut. rez.	Tomasz Leon	3. Pułk Panc.
17. " "	Bryczkowski Melchior	C. W. Piech.
18. " " /kapr. pchor./	Lewandowski Zbigniew	3. Baon 1. Br. Strz.
19. " "	Paradowski Czesław	24. Pułk Uł.
20. kapr. rez.	Wagner Roman	10. Komp. Warsztat.
21. " " /plut./	Lojek Marian	Oddz. Adm. M. S. Wojsk.
22. kapr. " "	Kaczorek Feliks	1. Pułk Panc.
23. " " /plut./	Dąbrowski Wiktor	1. Komp. Warsztat.
24. " " "	Ziętala Marian	1. Pułk Rozpozn.
25. " " /plut./	Kozłowski Antoni	K. U. Nr. 2.
26. " " /st. strz./	Burzyński Jan	C. W. Piech.
27. " " /plut./	Krupa Stanisław	2. Pułk Panc.
28. " " /plut./	Prokopczuk Franciszek	11. Komp. Warsztat.
29. st. strz.	Grzywacz Stanisław	1. Pułk Rozpozn.
30. " " /plut./	Lewandowski Antoni	1. Pułk Rozpozn.
31. " " "	Wasiewicz Jan	2. Baon 1. Sam. Br. Strz.
32. plut. rez.	Kapel Kazimierz	72. plut. rez.
33. " "	Pielgrzymowski Kazimierz	73. " "
34. " "	Marczak Józef	74. " "
35. " "	Włodarski Stanisław	75. " "
36. " "	Malesa Wacław	76. " "
37. " "	Sadowski Stefan	77. kapr. " "
38. kapr. " "	Jezierski Jan	78. " "
39. " "	Dąbrowski Antoni	79. " "
40. " "	Witkowski Bronisław	80. " "
41. " "	Murawski Józef	81. " "
42. " "	Penda Marian	82. " "
43. " "	Wojdasiewicz Aleksander	83. " "
44. " "	Nowakowski Franciszek	84. " "
45. " "	Abramczyk Mieczysław	85. " "
46. " "	Małaczewski Edward	86. " "
47. " "	Podlaski Józef	87. st. strz.
48. st. strz.	Bober Józef	88. " "
49. " "	Hertel Zygmunt	89. " "
50. " "	Jodłowski Eugeniusz	90. " "
51. " "	Malowski Stanisław	91. " "
52. " "	Sobka Stanisław	92. " "
53. plut. rez.	Hauser Edward	93. plut. rez.
54. " "	Korda Paweł	94. " "
55. " "	Rybak Walenty	95. " "
56. " "	Malinowski Antoni	96. " "
57. " "	Zaremba Stanisław	97. " "
58. " "	Król Zygmunt	98. kapr. " "
59. kapr. " "	Paczuski Franciszek	99. " "
60. " "	Duda Feliks	100. " "
61. " "	Barwiński Wacław	101. " "
62. " "	Rembalski Jan	102. " "
63. " "	Charuta Marian	103. " "
64. " "	Switajewski Jan	104. " "
65. " "	Cendrowski Bolesław	105. " "
66. " "	Kieliszek Wacław	106. " "
67. st. strz.	Tarnowski Konrad	107. st. strz.
68. " "	Brzeziński Stefan	108. " "
69. " "	Dziwulski Kazimierz	109. " "
70. " "	Mataczynski Jan	110. " "
71. " "	Saracyn Adam	111. " "
		112. " "
		Krzyżanowski Zygmunt
		Wojciechowski Jan
		Milewski Ludwik
		Chrzan Antoni
		Kopik Stanisław
		Kluczyński Tadeusz
		Jodko Jan
		Sochaczewski Eugeniusz
		Pawłowski Stanisław
		Wandalli Wacław
		Wawrzyniak Henryk
		Skrobek Franciszek
		Marczuk Konstanty
		Dura Roman
		Wiktorzak Telesfor
		Bionko Hieronim
		Chodzicki Modest
		Dzikliński Franciszek
		Moszczyński Ludwik
		Pytka Antoni
		Wójcik Ignacy
		Kłosiński Stanisław
		Oleksiak Franciszek
		Małkiewicz Marian
		Rasiński Stanisław
		Gregorzczak Jan
		Wyszynski Stanisław
		Lazarek Bernard
		Nawara Wacław
		Filipowicz Franciszek
		Szewczyk Ignacy
		Sciechowski Jan
		Błazyński Piotr
		Kożakowski Klemens
		Szczerba Franciszek
		Banasiak Wacław
		Chajt Ryszard
		Kożakowski Bonawentura
		Majezyna Jan
		Smater Jan
		Wyszkowski Stefan.

---oOo---

Telefonacja do Min. de War. 20121000
 przez Min. de War.

CABINET I MIN. DE WAR.	
A	
12	1946
150	1946

WOJSKOWY INSTYTUT TECHNICZNY
W LONDYNIE.

5/12/1942 A XII.1/2 661

70

SZEF GABINETU NACZELNEGO WODZA
I MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH.

Idz. 581/tjn/42.
Londyn, dn. 7 października 1942 r.

~~112~~

Przesyłam Panu Pułkownikowi mój meldunek do Pana Generała
Naczelnego Wodza, L.dz.581/tjn./42 z dn. 5 października 1942 r., któ-
ry został przedstawiony drogą służbową.

Szef Instytutu

200

Witkowski

1 zał.

/Inż. Stanisław Witkowski/
pułkownik.-

GABINET N.W. I MIN. SPR. WOJSK.		
AKTA TAJNE		
Data 8	mieś 10	Zatwierdza
L. 661	/rok 1942	<i>aa</i>
Zat. 1		<i>8/10</i>

aa
8/10

A

WOJSKOWY INSTYTUT TECHNICZNY
W LONDYNIE.

T A J N E .

70

L.dz. 581/tjn./42.
Londyn, dn. 5 października 1942 r.

201

PAN GENERAL NACZKINY WODZ.

Celem nawiązania ściślejszych kontaktów z brytyjskimi władzami wojskowo - technicznymi, oraz celem skontrolowania pracy polskich oficerów techników w dyspozycji brytyjskiej, odwiedziłem w ostatnich 2-ech tygodniach szereg instytucji brytyjskich i przeprowadziłem rozmowy z wyższymi wojskowymi na stanowiskach kierowniczych.

Cykl swych wizyt rozpocząłem od brygadiera Hogg'a, Director of Military Administration w Ministry of Supply i pułkownika de Landon, jego zastępcy.

Brygadier Hogg posiada nadzór z ramienia Ministry of Supply nad całością polskiego personelu wojskowo-technicznego, z wyłączeniem grupy 28 -u specjalistów, którzy są w dyspozycji brytyjskiej "Admiralty" i ogólna opieka nad którymi należy do profesora Brundrett'a, kierownika "Department of Scientific Research and Experiment - Admiralty".

Brygadier Hogg i pułkownik de Landon nawiązali do opinii, jaką u władz brytyjskich wypracowali sobie oficerowie polscy. Mówili oni z wielkim uznaniem o nienagannym sprawowaniu się, technicznych uzdolnieniach i wynikach pracy / referat za L.dz.580/tjn/42 z dn. 30 września 42 r./ polskich oficerów, przydzielonych do dyspozycji brytyjskich władz wojskowo - technicznych. W rozmowie brygadier Hogg poruszył sprawę awansów poruczników i podporuczników do stopnia kapitana. W myśl bowiem przepisów, obowiązujących w armii brytyjskiej, do funkcji, pełnionych przez polskich oficerów, jest przywiązany etatowy stopień kapitana. Wszyscy brytyjscy oficerowie na podobnych funkcjach posiadają stopień kapitana. Jest to sprawa prestiżu i tradycji obowiązujących w armii brytyjskiej.

A. XII 1/2

70

202 2.

Brygadier Hogg wyjaśnił, że rozumie doskonale różnicę w traktowaniu spraw personalnych w armii brytyjskiej i polskiej ; niemniej jednak prosił mnie o przedstawienie Panu Generalowi jego poglądu na sprawę awansu polskich oficerów ze względu na ich wysokie kwalifikacje techniczne oraz warunki pracy w brytyjskim środowisku. Do sprawy tej brygadier Hogg przywiązuje tak zasadnicze znaczenie, że wystąpi z pisemnym wnioskiem do Pana Generala.

Złożyłem również wizytę brygadierowi Woods, Chief Inspector of Armaments - Woolwich. Brygadier Woods ma pod swoim nadzorem zespół oficerów rzeczoznawców, którzy odbierają materiał artyleryjski, amunicję artyleryjską i amunicję małokalibrową w różnych ośrodkach wytwórczości wojennej.

Brygadier Woods to jeden z naszych najlepszych przyjaciół. Przyczynił się on wybitnie do stworzenia współpracy wojskowo - technicznej między Instytutem a Inspection of Armaments. Współpraca ta jest w pełni, daje pozytywne wyniki, a nam szczególnie daje możliwość śledzenia za postępami w dziedzinie rozwoju sprzętu uzbrojenia.

Mówiąc o dużych walorach technicznych i naukowym przygotowaniu do pracy odbiorczej polskich oficerów, brygadier Woods wspominał o osiągniętych już wynikach pracy polskiego zespołu, o którym bliżej mowa we wspomnianym referacie l.dz. 580/tjn/42 z dn. 30 września 1942 r.

Innego dnia odwiedziłem Ośrodek "Inspection of Small Arms" w Broxbourne, na czele którego stoi pułkownik Icke, mając u siebie Grupę polskich oficerów eksperymentatorów i odbiorców broni ręcznej i maszynowej.

Pragnę tu szczególnie podkreślić, czego byłem świadkiem, jak w sposób przyjazny odbywa się współpraca między polskim i brytyjskim personelem zarówno przy rysownicy, gdzie są rozpracowywane nowe koncepcje, jak i na strzelnicy, gdzie drogą strzelania są próbowane i opiniowane nowe typy broni.

A.XII.1/2

70

203

5.

Pułkownik Icke dał wyraz nie tylko pełnego swego zadowolenia z naukowego i technicznego przygotowania polskich oficerów do powierzonej im pracy, lecz również podkreślił, że niektórzy z nich przewyższają wiedzą i praktycznym doświadczeniem swych kolegów brytyjskich.

Według jego opinii, w warunkach brytyjskich i przy posiadanych możliwościach potrzeba około 10 lat na przygotowanie typu oficera technika, któryby stanął na poziomie oficera polskiego pod względem posiadanej wiedzy technicznej i praktycznego przygotowania do pracy.

Pułkownik Icke podkreślił, że przyszły oficer sztabu generalnego będzie musiał rozpocząć swe wykształcenie od techniki i że podczas swej kariery w sztabie będzie musiał stale uzupełniać swoją wiedzę techniczną i swe techniczne przygotowanie do pracy ; w tym celu będzie musiał stale śledzić i być zorientowanym w najnowszych osiągnięciach technicznych i naukowych.

Zdaniem pułkownika Icke, który jest oficerem dyplomowanym, pogląd ten nie jest jeszcze powszechny w War Office, jednak charakter wojny, która jest wybitnie wojną techniczną, narzuca takie pojmowanie zagadnień techniki w wojsku.

Pułkownik Icke, interesując się naszymi pracami, przybył do Londynu i odwiedził Wojskowy Instytut Techniczny.

Swoim wrażeniom z pobytu w Wojskowym Instytucie Technicznym dał wyraz w liście, w którym składa podziękowanie za "the very interesting and instructive discussions we had at your headquarters", oraz pragnie powinszować "on the excellent work that the officers of your Institute are doing".

Na zakończenie cyklu wizyt udałem się do Design Department w Cheshunt, gdzie Grupa polskich oficerów rozpracowuje koncepcje nowych broni, szczególnie przeciwczołgowej i przeciwlotniczej.

A.XII.1/2

70

204

4.

Chodząc od rysownicy do rysownicy, miałem możliwość zapoznania się z nowymi koncepcjami broni, jakie są w rozpracowaniu. Na szczególne podkreślenie zasługuje nowe działo 47 mm do umieszczenia na bombowcu, celem zwalczania czołgów i łodzi podwodnych z powietrza.

Ppłk Shepherd, kierownik Design Department w Cheshunt, mówił o dużym wkładzie, jaki Grupa polskich konstruktorów wnosi do pracy w biurze pod jego kierownictwem i podkreślił entuzjastycznie osiągnięte już wyniki / przyjęcie na uzbrojenie armii brytyjskiej działka 20 mm plotn. /.

Charakterystycznym szczegółem w rozmowie było wypuklenie bezinteresownego charakteru pracy polskich oficerów, którzy dają z siebie wszystko, aby dopomóc w ogólnym wysiłku wojennym.

Przeciwstawił on temu idealnie pojmowanemu poczuciu obowiązku pracę innego zespołu obcego, który każdą swoją inwencją chciałby od razu opatentować z myślą materialnych korzyści.

Niezależnie od tych wizyt, nawiązałem kontakt z Sir Lawrence Bragg, fizykiem Uniwersytetu w Cambridge, gdzie przydzielony jest do prac specjalnych z dziedziny metaloznawstwa jeden z oficerów Instytutu.

Miałem także spotkanie z dr. Dash'em, General Adviser of the Iron and Steel Institute w Londynie.

Prof. Bragg, który jest laureatem Nobla, złożył wizytę w Instytucie, interesując się naszymi poczynaniami.

W rozmowie prof. Bragg zaakcentował, że "cobyśmy nie uczynili dla Waszego Kraju, to wszystko jest za mało". Zadeklarował on pomoc Uniwersytetu dla Instytutu przy wykonywaniu zadań z dziedziny badań fizyko - metaloznawczych

Prof. Bragg i dr Dash wypowiedzieli się również z uznaniem o pracach polskich oficerów i techników, które to prace mieli możliwość wysłuchać na szjas-

A/XII.1/2

70

205

5.

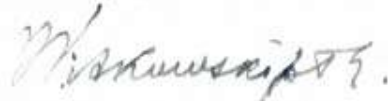
dach naukowych, w których przedstawiciele Wojsk. Inst. Techn. brali udział.

Prof. Bragg'a i dr. Dash'a podejmowałem obiadem. Aby zacieśnić kontakt polskiego świata profesorskiego z profesorami brytyjskimi, zaprosiłem także prof. Stanisława Płużańskiego, któremu z ramienia Rządu Polskiego zostały powierzone sprawy kształcenia akademickiej młodzieży polskiej, głównie żołnierzy, w wyższych uczelniach brytyjskich.

Zostałem zaproszony do prof. Bragg'a do Cambridge dla zwiedzenia Uniwersytetu, a w szczególności jego pracowni.

W wyniku wyżej opisanych wizyt ugruntowało się we mnie przekonanie, że wysiłek polskich oficerów w dyspozycji władz brytyjskich spotkał się z właściwym uznaniem tych władz, dopomógł do bliższego poznania przez brytyjczyków naszych umiejętności, wiedzy i przygotowania na odcinku wojskowo - technicznym i sądzę, że przyczynił się niemało do pogłębienia więzów współpracy wojskowo - technicznej obu sprzymierzonych narodów.

Szef Instytutu

/inż. Stanisław Witkowski/
pułkownik.-

13/10/1942.

A.XII.1/2

(71)

206

690
42

SZTAB NACZELNEGO WODZA.

Oddział V.
L.dz. 1617/Tjn.V/42.

PAN MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

w/m.

Londyn, dnia 15. X. 1942 r.

W załączeniu przedstawiam Panu Generalowi zarządzenie Naczelnego Wodza z dnia 13 października 1942 r. L.dz. 1617/Tjn.V/42 o wyborach do Sądu Honorowego dla Generalów I. Instancji. -

Jeden egzemplarz tego zarządzenia przesłałem Dowódcy Oddziału Administracyjnego M.S.Wojsk., celem ogłoszenia w rozkazie wewnętrznym. -
1 załącznik.

SZEF ODDZIAŁU V SZTABU N.W.

BISCHOP
Podpułkownik dypl.

*Sef Gabinetu Min.
do przekazania do wiadomości wsz.
wymienionych głów*
15 X 42

*Przygodowicz
Techn. dla N.W.
i Ministerstwa*
R. u. nowie 16.10 Pnk. 17.10

GABINET N.W. I MIN. SPR. WOJSK.	
AKTA TAMPE	
Dnia 16 mies 10	Zatwierdza
L. 690 rok 1944	
Zat. 1	

A. XII. 1/2

(71)

NACZELNY WÓDZ.

207

L. ds. 1617/Tjn.V/42.

Londyn, dnia 13.X.1942 r.

Wybory do Sądu Honorowego
dla Generalów.

W myśl §.26 Statutu Oficerskich Sądów Honorowych rozpisuję wybory do Sądu Honorowego dla Generalów I instancji. -

Wybory odbędą się drogą głosowania pisemnego i tajnego.

Każdy z PP.Generalów wypełni kartę wpisując czytelnym piśmem 7 /siedem/ nazwisk z wymienionych w liście generalów, posiadających bierne prawo wyborcze. -

Wypełniona karta ma być - po złożeniu we czworo - włożona do koperty z napisem: "uprawniona do otwarcia jest tylko Komisja Skrutacyjna". - Kopertę tę, po dokładnym zaklejeniu, należy włożyć do drugiej koperty i tę drugą kopertę zaopatrzyć nazwiskiem nadawcy. - Całość przesłać bezpośrednio do Oddziału V Sztabu Naczelnego Wodza w ostatecznym terminie do dnia 1 grudnia 1942 r.

Dla obliczenia głosów powołuję Komisję Skrutacyjną w składzie:

- 1/ gen.bryg. MALINOWSKI Tadeusz - jako przewodniczący
- 2/ gen.bryg. REGULSKI Bronisław
- 3/ gen.bryg. MASNY Karol

Komisja Skrutacyjna zbierze się dnia 3 grudnia 1942 r. o godz.10-ej w gabinecie Przewodniczącego Komisji. -

Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej odda szefowi Oddziału V Sztabu Naczelnego Wodza protokół skrutynium zawierający:

- a/ stwierdzenie ważności wyborów według ilości oddanych głosów /§.30 Statutu O.S.H./
- b/ nazwiska generalów wybranych przepisane ilością głosów /§.7 rozkazu Ministra Spraw Wojskowych z dnia 21 listopada 1939 r. o organizacji i wyborach do Oficerskich Sądów Honorowych w czasie wojny/. -

W uwzględnieniu wyjątkowej sytuacji dylokacyjnej jednostek Polskich Sił Zbrojnych połączonym byłoby - celem umożliwienia sprawnego funkcjonowania Sądu Honorowego dla Generalów - oddawanie głosów na generalów pozostających w służbie na terenie Wielkiej Brytanii. -

LISTA GENERALÓW W STANIE CZYNNYM:

1/ Gen.Broni	SIKORSKI Władysław /tylko czynne prawo wyborcze/
2/ Gen.Broni	SOSNKOWSKI Kazimierz
3/ Gen.Dyw.	ANDERS Władysław
4/ Gen.Dyw.	JANUSZAJTIS Marian
5/ Gen.Dyw.	dr. KUKIEL Marian /tylko czynne prawo wyborcze/
6/ Gen.Dyw.	NORWID-NEUGEBAUER Mieczysław +
7/ Wiceadm.	SWIRSKI Jerzy
8/ Gen.Dyw.	dr. ZAJĄC Józef +
9/ Gen.Bryg.	DEMBINSKI Stefan
10/ Gen.Bryg.	DUCH Bronisław
11/ Gen.Bryg.	GLUCHOWSKI Janusz
12/ Gen.Bryg.	JATELNIKI Bolesław +
13/ Gen.Bryg.	KALKUS Władysław +
14/ Gen.Bryg.	KLIMECKI Tadeusz /tylko czynne prawo wyborcze/
15/ Gen.Bryg.	KOPANEKI Stanisław
16/ Gen.Bryg.	inż. KOSSAKOWSKI Tadeusz
17/ Gen.Bryg.	KRZISCH Otton
18/ Gen.Bryg.	LANGNER Władysław
19/ Gen.Bryg.	MACZEK Stanisław
20/ Gen.Bryg.	MALINOWSKI Tadeusz
21/ Gen.Bryg.	MASNY Karol
22/ Gen.Bryg.	dr. MODELSKI Isydor /tylko czynne prawo wyborcze/
23/ Gen.Bryg.	NARBUT-JUCZYŃSKI Aleksander

A.XII.1/2

208

- 2 -

24/	Gen. Bryg.	NIEMIRA Rudolf
25/	Gen. Bryg.	PASZKIEWICZ Gustaw
26/	Gen. Bryg.	RAKOWSKI Bronisław
27/	Gen. Bryg.	RAYSKI L. domir +
28/	Gen. Bryg.	REGULSKI Bronisław +
29/	Gen. Bryg.	SPIECHOWICZ-BORUTA Ludwik Mieczysław
30/	Gen. Bryg.	dr. SZARECKI Bolesław
31/	Gen. Bryg.	SZYSZKO-BOHUSZ Zygmunt +
32/	Gen. Bryg.	TOKARZEWSKI-KARASZEWICZ Michał
33/	Gen. Bryg.	UJEJSKI Stanisław
34/	Gen. bryg.	WOLIKOWSKI Romuald. -

NACZELNY WÓDZ

SIKORSKI
General Broni.

NACZELNY WÓDZ.

L.dz. 1617/Tjn.V/42.

Londyn, dnia 13.X.1942 r.

Wybory do Sądu Honorowego
dla Generalów.Koperty z r.v. oddane w o.z.
dn. 12/XI.42. Ark

W myśl §.26 Statutu Oficerskich Sądów Honorowych rozpisuję wybory do Sądu Honorowego dla Generalów I Instancji. -

Wybory odbędą się drogą głosowania pisemnego i tajnego.

Każdy z PP.Generalów wypełni kartę wpisując czytelnym piśmem 7 /siedem/nazwisk z wymienionych w liście generalów, posiadających bierne prawo wyborcze. -

Wypełniona karta ma być - po złożeniu we czworo - włożona do koperty z napisem : "uprawnioną do otwarcia jest tylko Komisja Skrutacyjna". - Kopertę tę, po dokładnym zaklejeniu, należy włożyć do drugiej koperty i tę drugą kopertę zaopatrzyć nazwiskiem nadawcy. - Całość przesłać bezpośrednio do Oddziału V Sztabu Naczelnego Wodza w ostatecznym terminie do dnia 1 grudnia 1942 r.

Dla obliczenia głosów powołuję Komisję Skrutacyjną w składzie:

- 1/ gen.bryg. MALINOWSKI Tadeusz - jako przewodniczący
- 2/ gen.bryg. REGULSKI Bronisław
- 3/ gen.bryg. MASNY Karol

Komisja Skrutacyjna zbierze się dnia 3 grudnia 1942 r. o godz. 10-iej w gabinecie Przewodniczącego Komisji. -

Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej odda Szefowi Oddziału V Sztabu Naczelnego Wodza protokół skrutynium zawierający:

a/ stwierdzenie ważności wyborów według ilości oddanych głosów /§.30 Statutu O.S.H./,

b/ nazwiska generalów wybranych przepisana ilością głosów /§.7.rokazu Ministra Spraw Wojskowych z dnia 21 listopada 1939 r. o organizacji i wyborach do Oficerskich Sądów Honorowych w czasie wojny/. -

W uwzględnieniu wyjątkowej sytuacji dyslokacyjnej jednostek Polskich Sił Zbrojnych pożądanym byłoby - celem umożliwienia sprawnego funkcjonowania Sądu Honorowego dla Generalów - oddawanie głosów na generalów pozostających w służbie na terenie Wielkiej Brytanii. -

LISTA GENERALÓW W STANIE CZYNNYM :

1/ Gen.Broni	SIKORSKI Władysław /tylko czynne prawo wyborcze/
2/ Gen.Broni	SOSNKOWSKI Kazimierz
3/ Gen.Dyw.	ANDERS Władysław
4/ Gen.Dyw.	JANUSZAJTIS Marian
5/ Gen.Dyw.	dr. KUKIEL Marian /tylko czynne prawo wyborcze/
6/ Gen.Dyw.	NORWID-NEUGEBAUER Mieczysław
7/ Wiceadm.	SWIRSKI Jerzy
8/ Gen.Dyw.	dr. ZAJĄC Józef + WTD
9/ Gen.Bryg.	DEMBINSKI Stefan
10/ Gen.BrYg.	DUCH Bronisław
11/ Gen.BrYg.	GLUCHOWSKI Janusz
12/ Gen.BrYg.	JATELNICKI Bolesław + WTD
13/ Gen.BrYg.	KALKUS Władysław + Imię i nazwisko
14/ Gen.BrYg.	KLIMECKI Tadeusz /tylko czynne prawo wyborcze/
15/ Gen.BrYg.	KOPANSKI Stanisław
16/ Gen.BrYg.	inż. KOSSAKOWSKI Tadeusz
17/ Gen.BrYg.	KRZISCH Otton
18/ Gen.BrYg.	LANGNER Władysław
19/ Gen.BrYg.	MACZEK Stanisław
20/ Gen.BrYg.	MALINOWSKI Tadeusz

A XII.1/2

- 2 -

210

21/ Gen. Bryg.	MASNY Karol
22/ Gen. Bryg.	dr. MODELSKI Izidor /tylko czynne prawo wyborcze/
23/ Gen. Bryg.	NARBUT-ŁUCZYŃSKI Aleksander
24/ Gen. Bryg.	NIEMIRA Rudolf
25/ Gen. Bryg.	PASZKIEWICZ Gustaw
26/ Gen. Bryg.	RAKOWSKI Bronisław
27/ Gen. Bryg.	RAYSKI Ludomir
28/ Gen. Bryg.	REGULSKI Bronisław
29/ Gen. Bryg.	SPIECHOWICZ-BORUTA Ludwik Mieczysław
30/ Gen. Bryg.	dr. SZARECKI Bolesław
31/ Gen. Bryg.	SZYSZKO-BOHUSZ Zygmunt
32/ Gen. Bryg.	TOKARZEWSKI-KARASZEWICZ Michał
33/ Gen. Bryg.	UJEJSKI Stanisław
34/ Gen. Bryg.	WOLIKOWSKI Romuald.

NACZELNY WÓDZ

/-/ SIKORSKI
Generał Broni.

Za zgodność :

SZEF ODDZIAŁU V SZTABU N.W.

Bischof
Bischof
Podpułkownik dypl.

26/10/1942

A/STW/1120

MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

L.106

Wzrost bardzo do m. doborowej
Wier. Miliard
7.11.42

[Handwritten signature]

745
42

Generał Wódz Szefelny,

W. R.

72

Przedstawiam.

211

MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH

zał. 1

[Handwritten signature]
W. R. Ukiel,
Gen. Dyw.

GABINET MIN. SPRAW WOJSK.		
Dotyczy	5	mies 11
L.	745	/rok 1942
Zat.	1	

Podane jest poprawnie, przepisano
wygasnięta.
[Handwritten signature]
8 XII 42

aoa
A 9.11. Pam-

A.XII.1/2

ODPIS

72

Londyn, dnia 26.X.1942r.

212

PAN MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH.

Melduję Panu Generałowi, że doszło do mej wiadomości, że w oficjalnym opracowaniu o lotnictwie Biura P.Profesorowi Wi-
niarskiego, w referacie p.Sędziego Cyprjana na stronie 123
znajduje się następujący ustęp-

"Szef Sztabu Głównego gen.Stachiewicz i jego zastępca gen.
Malinowski odpowiadają za ustosunkowanie się Sztabu do
lotnictwa jako broni i w konsekwencji za zaniechanie jego
potrzeb w dziedzinie rezerwy zaopatrzenia. Jeśli lotnictwo
we wrześniu 1939r nie miało tylu maszyn, na ile byłoby nas
stać, to winę ponosi za to w równej mierze Sztab jak i
Dowódca Lotnictwa, a nawet można powiedzieć, że odpowie-
dzialność Sztabu jest większa, bo od niego zależały w du-
żej mierze kredyty oraz ich stosowniejszy rozdział, Dowódca
Lotnictwa zaś już tylko był raczej organem wykonawczym."

Nie unikając żadnej odpowiedzialności, za moją pracę skuź-
bową w Polsce, zmuszony jednak jestem w interesie prawdy za-
meldować Panu Generałowi, że sprawy organizacji i zaopatrzenia
lotnictwa były przez moich ówczesnych przełożonych wyraźnie
wyjęte z pod mej kompetencji, za wyjątkiem jednej jedynej dzie-
dziny t.j. organizacji pastwisk na lotniska. Tę dziedzinę or-
ganizowałem na rozkaz Szefa Sztabu Głównego od jesieni 1938r
w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa.

Przykro mi, że oskarżenie mej osoby i nazwiska zostało ofic-
jalnie ogłoszone, bez zapytania mnie nawet o faktyczny stan
sprawy.-

Melduję o powyższym Panu Generałowi, proszę Pana Generała
o powiadomienie o tym kogo Pan Generał uzna za stosowne.

(-)
T.M a l i n o w s k i
Gen.Bryg.

31/10/1942
 NACZELNY WÓDZ.
 -----000000-----

L. dz. 910/Tjn.V/42.

/według rozdzielnika/.

Londyn, dnia 31/X.1942 r.

zarządza przedstawienie wniosków awansowych dla korpusów osobowych wojsk lądowych, nieobjętych rozkazem L. 2160/Tjn.V/41., od stopnia porucznika do stopnia na pułkownika włącznie:

1/ oficerów służby stałej ze starszeństwem w posiadanym stopniu od r.1937 i starszych dla awansu do stopnia kapitana i majora, od 1938. i starszych dla awansu do stopnia podpułkownika, oraz od r.1939 i starszych dla awansu do stopnia pułkownika,

2/ oficerów rezerwy ze starszeństwem w danym stopniu od r.1932. i starszych. -

W związku z powyższym zarządzam; w terminie do dnia 15.XI.1942. przedłożyć - w drodze przez Oddział V Sztabu N.W. - wnioski awansowe /według załączonego wzoru/, na każdego przedstawionego oficera oddzielnie. -

Do awansu mogą być przedstawiani jedynie oficerowie posiadający - poza wyżej podanymi warunkami - następujące kwalifikacje i dane:

- a/ opinie przynajmniej bardzo dobre,
- b/ pełnienie funkcji na stanowiskach odpowiadających dla danego stopnia, lub stopnia wyższego,
- c/ nie pozostawanie pod śledztwem sądowym, lub honorowym.

Pierwszeństwo mają ci oficerowie, którzy brali udział w wojnie w Polsce w 1939 r., wzgl. we Francji, lub Norwegii, na stanowiskach przewidywanych dla danych korpusów osobowych w jednostkach, lub sztabach /kwaterynistrzostw/. -

Wnioski te zaopatrzone w szczegółową opinię odnośnych dowódców i Dowódcy Korpusu mają być przesłane do Oddziału V Sztabu N.W. wraz z wykazem imiennym przesłanych wniosków, ułożonym według kolejności proponowanych awansów, oraz wykazem niezaproponowanych do awansu z krótkim podaniem powodu. -

Termin nadesłania do Oddz.V Szt.N.W. wniosków ustaliam na dzień 15 listopada 1942 r.

1 załącznik.

O t r z y m u j ą :

Pan Minister spraw Wojskowych
 D-ca I Korpusu Panc.Mot.
 D-ca I Dywizji Pancernej
 D-ca I Sam.Bryg.Strzeleców
 D-ca I Bryg.Spadochronowej
 D-ca Brygady Szkolnej
 Szef Gab.N.W. i M.S.Wojsk.
 Szef Intendentury M.S.Wojsk.
 Szefowie Oddz.Szt.N.W. I-VI.
 Inspektor Pociągów Pancernych
 Szef Sądownictwa Wojskowego
 Szef Wojsk. Instytutu Techn.
 Inspektor Lotnictwa.

NACZELNY WÓDZ

S. Sikorski
 SIKORSKI
 General Broni.

GABINET N.W. I MIN. SPR. WOJSK.		
AKTA Tajne		
Dnia 2	mies 11	Zatwierdza
L. 931 /rok 1942		
Zat. 1		

307
41

214

WNIOSEK AWANSOWY.

W z ó r .

Stopień
 Stosunek do służby wojsk.
 Korpus osobowy

Nazwisko i miona

Na stopień

Kolejność w brygadzie	Kolejność w dywizji	Kolejność w Korpusie	Data ostat. awansu	Data przed ostat. awan- su	Obecny przy- dział i funkcja	Przydział we wrześ- niu 1939 r	Przydział we Francji /Norwegii/	Odmaczenie i data o- trzymania	Rany lub kontuzje /data/	Szkoły i kursy wojsk	Przebieg służby i funkcja od.... do..... /w skrócie/	OPINIE	UWAGA
												Dowódcy Bryg.	
												podpis	
												Dowódcy Dywizji	
												podpis	
												Dowódcy Korpusu	
												podpis	

A XII 1/2

215

PILNE 303
41NACZELNY WÓDZ
i MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH .

L.dz. 2160/Tj.V/41.

Londyn, dnia 2.X.1941 r.

(Według rozdzielnika).

Zarządzenia awansowe.

Warunki wojenne normalnie stwarzają większe możliwości awansowe już to z racji rozrostu Armii, jak również z powodu ubytku na skutek seryjnych działań wojennych. - Wojna r.1939. zabrała z naszych szeregów dużo dzielnych, pierwszorzędnej wartości oficerów, którzy złożyli swe życie w ofierze Ojczyźnie. -

Niestety, wykruszyły się również i szeregi naszych dzielnych żołnierzy-szeregowych, którzy polegli wraz z ich dowódcami, względnie dzielą ich los, cierpiąc w niewoli. -

Te wyjątkowe okoliczności uniemożliwiają mi przeprowadzenie awansów w normalnych rozmiarach i wyciągnięcia wszystkich, komu się ten awans należy. - Stoją temu na przeszkodzie wyżej podane powody, jak również względy budżetowe.

Chcąc jednak przynajmniej wyróżnić najbardziej zasługujących, postanowiłem przeprowadzić awanse, na jakie mi dzisiaj warunki pozwalają, jednak w bardzo szczupłych rozmiarach. -

Awanse te obejmą stopnie od porucznika do stopnia pułkownika włącznie, oraz niżej wymienione grupy oficerów :

1) oficerów służby stałej korpusów broni ze starszeństwem w posiadany stopniu od r. 1937 i starszych dla awansu do stopnia kapitana i majora, od r.1938 i starszych dla awansu do stopnia podpułkownika, oraz od r.1939 i starszych dla awansu do stopnia pułkownika,

2) oficerów Rezerwy korpusów broni z ośmioletnim starszeństwem w danym stopniu, t.j.od r.1932 i starszych. -

Przewiduję następującą ilość awansów łącznie dla grupy pierwszej i drugiej:

- poruczników na kapitanów	- 25 awansów
- kapitanów na majorów	- 12 "
- majorów na podpułkowników	- 6 "
- podpułkowników na pułkowników	- 3 awanse.

W związku z powyższym zarządzam: w terminie do dnia 1.XI.br. przedłożyć mi w drodze przez Oddział V Sztabu N.W. wnioski awansowe (według załączonego wzoru) na każdego przedstawianego oficera oddzielnie. -

Do awansu mogą być przedstawieni jedynie oficerowie posiadający, poza wyżej podanymi warunkami, następujące kwalifikacje i dane:

- opinie przynajmniej bardzo dobre
- branie udziału w wojnie w Polsce w 1939 r. wzgl. we Francji, lub Norwegii na stanowiskach liniowych, lub w sztabach
- dowodzenie jednostką odpowiadającą dla posiadanego stopnia
- dla kapitanów (rotmistrzów) ukończenie kursu unitarnego w C.W.Piech., lub równorzędnego (nie dotyczy to oficerów z ukończoną W.S.Woj.),
- nie pozostawanie pod śledztwem sądowym, lub honorem. -

216

(73)

A-XII.1/2

- 2 -

Wnioski te zaopatrzone w szczegółową opinię odnośnych dowódców i Dowódcy Korpusu mają być przesłane do Oddziału V. Sztabu N.W. wraz z wykazem imiennym przesłanych wniosków. -

1 załącznik.

O t r z y m u j ą :

 Dowódca I Korpusu
 Dcy Brygad 1,3,4,5,7 Strz.
 i 10 Bryg.Kaw.Panc.
 I Generał do Zleceń N.W.
 II Generał do Zleceń N.W.
Szef Gab.N.W.i Min.Spr.Wojsk.
 Szef Intendentury Szt.N.W.
 Szef Łączności Szt.N.W.
 Szefowie Oddz.Szt.N.W. I-VI.
 Dcy Dyonów Poc.Panc.I-IV
 Rezerwa - 8 egz.

NACZELNY WÓDZ

Sikorski

SIKORSKI
 Generał Broni

of